

prvi latnik

zgornjevipavski časnik

Tudi letos prihaja v Ajdovščino

Božičkov vlak

Decemberski čas nam ponuja razna posebna doživetja kot so drsanje, prižig lučk, ogled živih jaslic, ogled prazničnih sejmov ... V decembru pa nas obiščejo tudi dobri moški kot so Božiček, Miklavž in dedek mrz. Tudi letos bo prav posebno doživetje ponujal muzejski vlak, ki se bo v družbi Božička popeljal po železni cesti, kot je vožnja potekala nekoč. V Ajdovščini se bo ustavil v nedeljo, 1. decembra.

Božiček bo vsak konec tedna v decembru potoval z vlakom po Sloveniji in obdaroval otroke. Večino voženj Božičkovega vlaka bo opravila z lučkami okrašena parna vojaška lokomotiva 33-037.

V Ajdovščini se bo ta prav poseben vlak ustavil v

nedeljo, 1. decembra 2019. Svojo pot bo začel ob 9.10 v Novi Gorici, k nam pa bo pripotoval okrog 9.47. Ob 10.15 se bo odpravil nazaj v Novo Gorico.

Predprodaja vozovnic se je pričela 15. novembra, kupiti pa jih je moč na novogoriški železniški postaji.

Vabljeni na drsanje v grajsko obzidje!

Tudi letos se boste lahko zabavali na 200 kvadratnih metrov veliki ledeni ploskvi, ki se bo razprostirala v grajskem obzidju. Drsalništvo bo odprto med delavniki od 14. do 18. ure, ob vikendih, počitnicah in praznikih pa od 14. do 22. ure. Za spremljevalce bodo na voljo topli napitki in Mlinotestov kotiček. V

*Otvoritev drsališča bo prvi teden v decembru 2019 in bo obratovalo do vključno 6. januarja 2020.

Prvi obisk fitnesa

Ko se začnejo dnevi krajšati in vreme postane deževno, mrzlo in vetrovno, fitnesi oživijo kot gobe po dežju. Na spletnih straneh, radijih in televizijah se vrtijo reklame, ki vabijo na vodene ali posamezne vadbne in obljublajo izklesano postavo.

Sama zase bi rekla, da sem precej športen tip človeka, vseeno pa fitnesa še nikoli v življenju nisem obiskala. Mogoče zato, ker imam do najbližjega fitnesa vsaj 15 km vožnje, ali pa zato, ker mi ob vseh obveznostih preprosto zmanjka časa za fitnes.

Pa me je letos prijateljica začela prepričevati, da bi vseeno šla kdaj z njo. "Za družbo in za malce razmigmat rit", je rekla. Na začetku sem se tega precej otepala, potem pa me je počasi prepričala. "Pa naj bo!"

Dogovorile smo se in se eno deževno nedeljo odpravile. Že ko smo se pripeljale na parkirišče, je bila notranjost fitnesa v temi. "Si prepričana, da je danes odprto?", sem jo vprašala že desetič. Pa je rekla: "Seveda je odprto. Danes je pač nedelja in nobeden ne trenira, zato je tema. Pa ja ne bodo luči svetile po nepotrebnem?"

Prišle smo do vrat in prislonile elektronski ključek na senzor...

Zgodilo se ni popolnoma nič.

Čakamo... Še vedno nič.

Prislonimo še enkrat in vrata ostajajo zaprta. Odpravimo se proti izhodu in pogledamo urnik, kjer je na veliko pisalo: "Nedelja zaprto!"

In tako se je končal moj prvi obisk fitnesa, še preden se je sploh začel. Ker smo se že pripeljale v center mesta, smo se odpravile še do slaščičarne. Pa ja je boljše pojest en kos tortice in uživat na pijači, kot pa se potit v fitnesu, kajne? 😊

Kristina Birska

Ameriški slamnik z občinske njive kot prehransko dopolnilo

Nov razvojni projekt – škrlatna ehinacea

V iskanju novih, perspektivnih kmetijskih kultur, ki bi uspevale tudi v spremenjenih podnebnih razmerah, je Občina Ajdovščina poskusno zasadila škrlatno ehinacejo, jo požela in poskrbela za njeno predelavo ter spodbudila razvoj prehranskega dopolnila iz te zdravilne rastline. Izdelek so novinarjem in strokovni javnosti predstavili prejšnji teden v Centru za krepitev zdravja na Ribniku.

Občina Ajdovščina je v zadnjih letih s številnimi razvojnimi potezami pridobila sloves ene najbolj naprednih občin v Sloveniji. Kot prva v državi je sprejela strategijo obvladovanja tveganj v pričakovanih podnebnih razmerah in izkoriščanja novih priložnosti v kmetijstvu. V okviru začrtane strategije smo leta 2015 na občinski njivi v sodelovanju s svetovalno službo Kmetijsko-gozdarskega zavoda Nova Gorica poskusno zasadili vrsto novih, za Vipavsko dolino neobičajnih kmetijskih kultur. Poleg vrste zelenjadnic in nekaterih vrst sadja je na občinski njivi dobila priložnost tudi škrlatna ehinacea (*Echinacea Purpurea*), v Sloveniji poznana tudi kot ameriški slamnik.

V občinski upravi se je porodila ideja, da bi iz pridelane rastline naredili prehransko dopolnilo ter v okviru pilotnega projekta izpeljali celoten razvojni proces. Janez Furlan, vodja oddelka za gospodarstvo in razvojne zadeve na ajdovski občini, je ob tem povedal: »Nismo se zadovoljili z ugotovitvijo, da določene rastline lahko v Vipavski dolini dobro uspevajo, želeli smo nekaj več - pokazati, da so priložnosti v vseh panogah. Čeprav razvoj izdelkov

ni med klasičnimi nalogami občinske uprave in tega še niso počeli, se izziva nismo ustrašili.«

Ideja je bila v razvojno naravnanim podjetju Tosla takoj sprejeta in novo prehransko dopolnilo z izvlečkom škrlatne ehinaceje

izdelka je prevzela Regijska razvojna agencija ROD.

»V eni škatlici je zgodba o povezovanju različnih znanj in sodelovanju občine, javnih zavodov in drugih podpornih institucij ter gospodarstva, kar

in dodanim vitaminom C bo v teh dneh že na voljo v Lekarni Ajdovščina. Namenjeno je krepitvi imunskega sistema ter lažšanju simptomov pri prehladnih in virusnih obolenjih. Distribucijo

je povezano z našimi prizadevanji in vlaganji na področju kmetijstva, gospodarstva in turizma,« je bil na predstavitvi navdušen župan Tadej Beočanin.

Razvojni projekt Škrlatna ehinacea je postavil osnovo za gojenje perspektivne kmetijske kulture, opozoril na nove podjetniške priložnosti na področju predelave kmetijskih pridelkov in se vsebinsko dotaknil tudi bogatenja turistične ponudbe v Vipavski dolini. Kakovostni in zdravi prehranski izdelki iz lokalno pridelanih sestavin so namreč eden od temeljev ponudbe zelenih in trajnostno naravnanih turističnih destinacij, ki privlačijo sodobne popotnike.

Božična zgodba v Vipavskem Križu

Tudi letos se bodo gase in trgi Vipavskega Križa spremenile v Sveto deželo tik pred Kristusovim rojstvom. Z množico igralcev, statustov, slikovitih kulis in zvočno – vizualnimi učinki, se organizatorji iz Turističnega društva Vipavski Križ 26. in 27. decembra podajajo v največjo postavitev doslej, ki bo vsak dan postregla z več ponovitvami (na vsako uro po 18.00).

Letošnja izvedba je umetniško navdahnjena zgodba režiserja in pisca Nejca Furlana, ki si prizadeva, da bi nagovorila vse ljudi, ne glede na versko prepričanje. Povsem 'nova' Božična zgodba bo na več prizoriščih spregovorila predvsem o dogajanju okrog najznamenitejšega rojstva. Kako so si 'odrešenika' predstavljali pastirji,

kdo so bili trije glasniki, ki jih je z Vzhoda v Betlehem gnala čudežna zvezda, pa bolešno vladanje kralja Heroda nad svojim ljudstvom, bodo glavni poudarki zgodbe, ki je še kako pereča, tudi po 2020 letih.

Vstopnice po tri evre bodo na voljo na spletišču Eventim ali na licu mesta.

Otlica z več parkirišči

Ob večjih prireditvah in dogodkih se prebivalci Gore soočajo s pomanjkanjem parkirnih mest, na kar so v sklopu projekta Moja pobuda opomnili krajanje Otlice. Na zahodnem delu igrišča v osrčju vasi bo tako kmalu nared parkirišče, ki bo omogočilo parkiranje vsaj dvajsetim avtomobilom in bo ob ugodnih vremenskih razmerah kmalu končano.

Na pobudo krajanov se na Otlici ureja parkirišče, ki bo služilo obiskovalcem prireditve, cerkvenih obredov, zaposlenim na osnovni šoli, pa tudi domačinom, ki v zimskih dneh avtomobile pripeljejo bližje glavni cesti. Dela so v zaključni fazi, vendar so se zaradi neugodnih vremenskih razmer nekoliko zamaknila. Uredilo se je približno 480 m² zemljišča – zaradi izravnate terena je bilo

potrebno vzdolž igrišča postaviti podporni zid in ga nasuti s kamnitim materialom ter poskrbeti za odvajanje meteornih voda s ponikovalnico. Projekt je urejal Čopič arhitekt d. o. o., gradbena dela pa je prevzelo podjetje Gozdarstvo in TGM Silvester Kobal s. p. Poleg asfaltiranja, ki bo v kratkem, je v prihodnjem letu predvidena tudi postavitev ograje za šolskim igriščem.

Zdravstveni dom Ajdovščina z novim 'rešilcem'

Dvema reševalnima voziloma v ZD Ajdovščina se je pridružilo še tretje. Skupna vrednost nabave novega rešilca znaša skoraj 180 tisoč evrov.

Za izvajanje dejavnosti ZD Ajdovščina potrebuje vozila za različne namene kot so reševanja ponesrečencev na terenu, prevozi bolnikov v druge zdravstvene ustanove, izvajanje patronažne službe in podobno. Za delo ZD je izrednega pomena tehnična brezhibnost vozil ter ustrezna, s predpisi določena oprema. Novo reševalno vozilo tipa B, ki je bilo Zdravstvenemu domu Ajdovščina včeraj predano v uporabo, premore najsodobnejšo certificirano medicinsko opremo, vključno z izvlečno mizo in nosili s podvozjem ter zvočno signalizacijo. Na cesti

zagotavlja trpežnost, varnost in mobilnost.

Občina Ajdovščina je bila na javnem razpisu Ministrstva za zdravje za sofinanciranje

investicije na primarni ravni zdravstvenega varstva uspešna in je prejela 49.575 evrov, skoraj 130 tisoč evrov pa je zagotovil Zdravstveni dom.

Suhi na pot, mokri na cilju

Medtem ko so se drugod po Sloveniji pripravljali na 'veliko vodo', je poldrugi tisoč pogumnih pohodnikov prehodilo 19. pohod po Vertovčevih poteh. Pohod se je začel v skoraj idealnih razmerah, končal pa po napovedih vremenoslovcev – v dežju.

Pohod po Vertovčevih poteh je uspešno pod streho, čeprav z veliko manj udeleženci kot v prejšnjih letih. Mnoge so odvrnile slabe vremenske napovedi, ki so prav za nedeljo dopoldan napovedovale hudo ujmo, ki je na Vipavskem seveda ni bilo. Društvo Matija Vertovec je dobro utrdilo poti ter na ključnih mestih poskrbelo tudi za streho, s prijaznostjo so se izkazali tudi domačini, tako da so se pohodniki dežju navkljub v cilj

vračali nadvse židane volje.

Vreme ni prav nič okrnilo napovedanega programa, tako je v Vertovčevi sobi v Šmarjah godel Tamburaški orkester Danica iz Dobravelj. Takoj po maši pa je pred spomenikom Matiji Vertovcu pod cerkvijo potekala proslava z glasbeno podporo okteta Castrum, pohodnike sta pozdravila predsednik Krajevne skupnosti Šmarje Franko Kante, ki je poudaril pomen organizacije pohoda za razvoj

krajevne skupnosti, ter predsednik Društva Matija Vertovec Marijan Lozej, ki je napovedal bogato obeleževanje 20. pohoda v letu 2020.

Hvala vsem, ki so pomagali pri letos še posebno zahtevni organizaciji pohoda: Gorski reševalni službi Tolmin, skupini Ajdovščina, ekipi prve pomoči Rdečega križa Ajdovščina, Prostovoljnemu gasilskemu društvu Ajdovščina, društvu Soudan s Planine in društvu Numulitus z Ustij ter domačinom in članom društva.

Društvo Matija Vertovec pa je že v pripravi na prihodnji, jubilejni 20. pohod po Vertovčevih poteh. Za promocijo pohoda društvo pripravlja obsežen projekt z mnogimi aktivnostmi, dogodki, manifestacijami. Projekt bo obelodanjen na rojstni dan Matije Vertovca, 28. januarja, na javni prireditvi na Planini.

Obisk iz BiH

O primerih dobre prakse, ki jih Občina Ajdovščina na področju izobraževanja uspešno izvaja, so se prišli prepričati predstavniki ministrstev za izobraževanje Bosne in Hercegovine, ki so se mudili na študijskem obisku v Sloveniji. Osrednja tema srečanja v Ajdovščini je bila organizacija izobraževanja odraslih.

Srečanje na ajdovski občini, ki se ga je udeležilo 22 predstavnikov ministrstev iz BiH, je bilo namenjeno predstavitvi ukrepov na področju izobraževanja, ki jih Občina Ajdovščina v sodelovanju z lokalnimi institucijami in ustanovami uspešno uresničuje. Prav vključevanje Ljudske univerze Ajdovščina v strateške dokumente in projekte občine je ključno, saj področje izobraževanja povezuje tudi z gospodarskimi in drugimi razvojnoraziskovalnimi institucijami. »Občina Ljudski univerzi Ajdovščina zagotavlja prostore za delovanje, financira različne programe in projekte,

namenjene izobraževanju tako mladih kot starejših, veliko pozornost pa dajemo tudi medgeneracijskemu povezovanju in prenosu znanja oziroma pridobivanju specifičnih znanj,« je v svojem nagovoru izpostavil župan Tadej Beočanin.

Bosna in Hercegovina ima sicer zelo zapleteno ureditev na področju izobraževanja, kar zahteva veliko mero angažiranosti pri uvajanju sprememb. Nedavno so namreč sprejeli Zakon o izobraževanju odraslih, zato se želijo na delovnem obisku v Sloveniji seznaniti predvsem z implementacijo tega zakona v praksi.

S kolesom po Ajdovščini

Urejanje kolesarskih poti po Ajdovščini se nadaljuje. Podjetje Stopar zaključuje navezavo pločnikov in kolesarskih stez Goriške ceste do krožišča za Lokavec (pri Petrolu). Majhno spodbudo uporabe koles po mestu pa predstavlja tudi nadstrešek za kolesa v Lokarjevem drevoredu.

Pobudo za nadstrešek so podali stanovalci bloka v Lokarjevem drevoredu št. 9, ker nimajo kolesarnice. Nadstrešek so postavili na mestu, kjer je do nedavnega stal kiosk, torej v neposredni bližini stolpa 12. Zato nadstrešek ne bo koristil

le stanovalcem, pač pa ga bodo lahko uporabili tudi drugi občani, ki se bodo potem peš odpravili po opravkih v mestnem središču. Prav tako bo dobrodošel kolesarskim turistom, ki jih je vsak dan več.

Luka Jejčič na čelo KSD

Skupščina Komunalno stanovanjske družbe Ajdovščina je za direktorja imenovala Luko Jejčiča. Vodenje družbe bo prevzel 1. februarja 2020. Mandat traja štiri leta.

Luka Jejčič je univerzitetni diplomirani inženir živilske tehnologije. Poslovno pot je začel leta 1997 na Fructalu in kmalu postal tehnični direktor. Leta 2006 je odšel s Fructala in med

drugim pol leta vodil Komunalno stanovanjsko družbo Ajdovščina, se vrnil na Fructal na mesto tehničnega direktorja, leta 2012 pa je postal generalni direktor Fructala.

Vseskozi je igral pomembno vlogo pri pripravi strategij, razvojnih projektov, investicijskih načrtov, optimiziranju procesov in uvajanju novih tehnologij.

Obvestilo za gostince

Obratovalni čas gostinskih obratov in kmetij v letu 2020 – poziv za oddajo vloge.

Gostinski obrati in kmetije lahko poslujejo le s potrjenim obratovalnim urnikom. Redni obratovalni čas za vse gostinske obrate je med 6. in 22. uro. Gostinski obrati, ki poslujejo v podaljšanem obratovalnem času, morajo obratovalni urnik potrjevati vsako leto. Vlogo za izdajo soglasja k podaljšanemu obratovalnemu času morajo gostinci najmanj 15 dni pred iztekom koledarskega leta predložiti na občinsko upravo. K vlogi je potrebno priložiti mnenje krajevne skupnosti ter najemno pogodbo z lastnikom objekta oziroma soglasje lastnika objekta, v katerem se gostinski obrat nahaja, če gostinec ni lastnik gostinskega obrata oziroma ima

le-tega v najemu. Merila in pogoji za izdajo soglasja k podaljšanemu obratovalnemu času so določeni v Pravilniku o merilih za določitev podaljšanega obratovalnega časa gostinskih obratov in kmetij, na katerih se opravlja gostinska dejavnost na območju občine Ajdovščina (Uradni list RS, št. 93/2015 z dne 7. 12. 2015). Pozivamo vas, da pravočasno oddate vlogo – »Obrazec za prijavo obratovalnega časa gostinskega obrata (kmetije)« z vsemi potrebnimi prilogami, ki so navedene zgoraj. Vlogo lahko oddate osebno na vložišče Občine Ajdovščina ali po pošti na naslov Občina Ajdovščina, Cesta 5. maja 6a, 5270 Ajdovščina.

Tretje srečanje partnerjev projekta GREVISLIN

V Postojni je 6. novembra 2019 potekalo tretje srečanje partnerjev projekta GREVISLIN. Srečanje se je začelo z novinarsko konferenco o poteku aktivnosti v projektu.

V nadaljevanju srečanja so potekale predstavitve in diskusije o posameznih že izvedenih in prihajajočih aktivnostih v okviru priprave dolgoročnega načrta zelene infrastrukture, spremljanja stanja voda, drugih pilotnih dejavnosti ter

izobraževanja in ozaveščanja javnosti o pomenu varovanja okolja. Srečanje so partnerji zaključili z ogledom na novo urejene Pešpoti ob reki Pivki, ki je bila prva od devetih investicij, predvidenih za izvedbo v projektu.

Občina Ajdovščina je v projektu Grevislin vodilni partner delovnega sklopa Okoljske pilotne dejavnosti na območjih Nature 2000. V tem okviru bo občina, v sodelovanju s podjetjem Efes d.o.o. iz Razdrtega, vzpostavila omrežje merilnih postaj, ki bo avtomatsko in v realnem času spremljalo prisotnost spor ter koristnih in škodljivih žuželk na kmetijah po Vipavski dolini. K sodelovanju vabimo predvsem vinarje in sadjarje. Več informacij na tel. 05 365 91 44.

Oddelek za gospodarstvo in razvojne zadeve

Projekt GREVISLIN je sofinanciran v okviru Programa Sodelovanja Interreg V-A Italija Slovenija 2014-2020, iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev.

Vipavska vina z geografsko označbo

Evropska unija in Kitajska sta podpisali zgodovinski sporazum, s katerim sta zaščitili 100 izdelkov iz EU na Kitajskem oz. 100 kitajskih izdelkov v EU. Na seznamu stoterice evropskih proizvodov je zgolj en sam geografsko zaščiten slovenski proizvod in sicer vina z oznako Vipavska dolina.

Evropski proizvodi z geografsko označbo so po vsem svetu znani po svoji kakovosti. Potrošniki zaupajo njihovem poreklu in avtentičnosti, zato so zanje pripravljeni plačati več, s tem pa nagradijo tudi kmete. Sporazum o zaščiteneh geografskih znamkah, med katere so uvrstili tudi Vipavsko dolino, krepi trgovinske odnose ter prinaša interes tako našim kmetijskim in živilskim sektorjem kot evropskim in kitajskim potrošnikom. S sporazumom, ki naj bi začel veljati pred koncem leta 2020, bo naša destinacija dodatno pridobila na svoji prepoznavnosti.

Tako so vipavska vina stopila

ob bok šampanjcu in bordoju, vodkam in viskijem, češkemu in bavarskemu pivu pri pijačah, pa mocareli, parmezanu, feti, parmskemu in furlanskemu pršutu, oljкам iz Kalamate ... Zakaj se je Slovenija odločila

ravno za zaščito vipavskih vin? Ministrstvo za kmetijstvo, prehrano in gozdarstvo se je med pogajanjem (2014/2015) zanje odločilo, ker so prav vipavska vina »izkazovala pomembnejši izvozni potencial.« Spomnimo, tedaj so Vipavsko dolino obiskale kar tri močne kitajske delegacije (pa še japonska in ruska), vsem pa je bilo skupno navdušenje na vipavskimi vini. Območje je tako zaščiteno pred posnemanjem in nezakonitim prisvajanjem, sporazum pa bo po pričakovanjih prinesel obojestranske trgovske koristi ter povečal povpraševanje po visokokakovostnih proizvodih obeh območij. Kitajska je sicer na drugem mestu po izvozu agroživilskih izdelkov iz EU.

Rojstni dan obhubeljske industrije

Daljnega 12. novembra 1561 je Ferdinand I. Habsburški, cesar Svetega rimskega cesarstva, izdal koncesijo petim družbenikom za dva plavža ob Hublju in rudnik Napredalo (med Podkrajem in Vodiciami). Na podlagi tega dokumenta so začele z delom fužine ob Hublju, ki predstavljajo temelj kasnejšim proizvodnim dejavnostim in industrializaciji Ajdovščine.

Pridobivanju surovega železa so se sčasoma pridružili obrati za njegovo predelavo, nastajali so različni izdelki, od žebeljev, kovanega orodja in orožja, topovskih krogel, do retort za taljenje živega srebra v Idriji. Kot podporna obrt se razvija žagarstvo oz. mizarstvo, grof Lanthieri se poskuša v suknarstvu in papirničarstvu. Ruda z nižjo vsebnostjo železa ne zdrži konkurence, zato se sredi 18. stoletja Ludwig Schlegel že preusmeri na baker, med drugim izdeluje kotle za žganjekuho. Dejavnosti se s Fužin selijo ob strugi Hublja navzdol, kjer že od prej drdrajo mlini in žage. Na platoju nad Palami Adalbert Nussbaum zgradi žago za razrez furnirja, mlin za mletje materiala za barve, August Nussbaum pa kasneje tovarno testenin, ko ta pogori pa tovarno za izdelavo posode (galvanizacija) in dogradi elektrarno. V Palah se ob prelomu v 20. stoletje dejavnosti hitro menjujejo (pivovarna, tovarna konzerv, celo električnih pripomočkov). Ob sotočju Hublja in Lokavščaka deluje ena najboljših papirnic v cesarstvu, nižje ob Hublju že leta 1828 postavijo veliko predilnico, vmes pa Jochmann zgradi valjni mlin.

Skratka, ob Hublju se je skozi več kot štiri stoletja veliko dogajalo, in čas je, da se izjemna tehnična dediščina ustrezno prikaže in izkoristi še v turistične namene. Tako so moči že združili Goriški muzej, Lavričeva knjižnica in Občina Ajdovščina in zasnovali tematsko

učno pot po industrijski dediščini ob Hublju. Gre za koncept muzeja na prostem, podprtega s sodobnimi komunikacijskimi prijemi.

Pot je zasnovana tako, da bo obiskovalec lahko izkoristil tudi drugo lokalno ponudbo, npr. obisk vinoteke, galerij, gostinskih lokalov, tovarniških trgovin itd. Točke oziroma

postaje ob poti bodo označene z informacijskimi tablamami z osnovnimi podatki in QR kodo. S skeniranjem QR kode na telefon ali tablico si bo obiskovalec ogledal krajši avdio in video posnetek, fotografije in besedilo. Prav te vsebine so trenutno v izdelavi, prav tako celostna grafična podoba poti. Za zdaj je predvidenih 12 postaj.

Rdeči gumb

Varovanje na daljavo

Socialni servis varovanja na daljavo predstavlja dodatno obliko pomoči in varstva starejših in invalidnih oseb, ki živijo same. Koristniku omogoča samostojno in varno življenje, njegove svojce pa razbremeni vsakodnevne skrbi. Občina Ajdovščina starostnikom subvencionira stroške naročnine na storitev ob izpolnjevanju določenih pogojev.

Postopek dodelitve subvencij se izvede na podlagi vloženih vloge neposredno na občini. Upravičenci do subvencije so državljani Republike Slovenije s stalnim prebivališčem na območju Občine Ajdovščina in tujci, ki imajo dovoljenje za stalno prebivanje v občini in dejansko bivajo na območju občine. Upravičenci morajo izpolnjevati določene pogoje – so starejši od 70 let ali imajo

ugotovljeno prvo, drugo ali tretjo stopnjo telesne okvare po seznamu, ki se uporablja za določanje o pravi do invalidnine, bivajo sami, njihovi dohodki pa ne presegajo določenega zneska. Subvencija, ki jo občina zagotavlja, znaša 10 oziroma 25 evrov, odvisno od socialnega statusa, in se dodeli za obdobje 24 mesecev.

Izšel je vodnik pomoči za starejše

Gospodinjstva v občini Ajdovščina so v poštne nabiralnike prejela knjižico Storitve za starejše. Vodnik prinaša kopico praktičnih informacij, ki bodo starejšim olajšale pot do pomoči, ki jo potrebujejo in do katere so upravičeni.

Vodnik za starejše je nastajal z željo, da bi starejšim občanom in občanom ter njihovim svojcem na enem mestu ponudil čim več informacij o storitvah s področja zdravja in socialnega varstva. Starejši občani imajo namreč veliko možnosti

za razne oblike pomoči, vendar pa se v množici ponudbe zelo težko znajdejo. Vodnik je tako praktična, enostavna in priročna pomoč. V njem so zabeležena imena ustanov, vrsta pomoči, ki jo nudijo in kontaktni podatki.

Občina Ajdovščina se je v strategiji razvoja zavezala, da bo starostnikom namenila posebno skrb. Vodnik je tako še en korak k prijaznejšemu tretjemu življenjskemu obdobju v naši občini. Naj vam dobro služi!

Na turistični borzi v Londonu

Vipavska dolina se je med 4. in 6. novembrom predstavila na 40. izvedbi WTM London, eni najpomembnejših globalnih borz turistične industrije v svetu. Predstavili smo se pod okriljem Slovenske turistične organizacije, skupaj z 32-imi podjetji in inštitucijami z vseh koncev Slovenije.

Slovenija se je najvidnejšim predstavnikom in odločevalcem v svetovnem turizmu v okviru borze predstavila na atraktivnem razstavnem prostoru in na ekskluzivnih dogodkih. Naša dežela je bila med strokovno in medijsko javnostjo deležna velike pozornosti kot aktivna zelena destinacija,

ki v jedro razvoja postavlja trajnostni turizem s poudarkom na gastronomskih in kulturnih doživetjih. Posebej sta Vipavsko dolino v Londonu zastopali trgovina z lokalnimi izdelki Darovi Vipavske iz Vipavskega Križa in Turistična kmetija Saksida iz Zalošč.

TIC Ajdovščina

Ingrid Saksida, Mirjana Bužanin in Janja Lazar

Dve pobudi na en mah

S projektom Moja pobuda se je na trasi pravkar uspešno izpeljanega Vertovčevega pohoda uredilo dva odseka poti v skupni dolžini skoraj dveh kilometrov, informacijska točka v Šmarjah pa je bogatejša še za kamnit pitnik.

Na poti od zaselka Potok pa vse tja do križpotja za Ostri vrh in Gaberje so bili urejeni propusti, nakar je bila deležna še nasutja. Ta makadamska pot pa ni namenjena le pohodnikom in turistom, pač pa tudi lastnikom okoliških zemljišč in obdelovalnih površin. Dodatno pa so uredili (utrdili in nasuli) prej zatravljen kolovoz na delu poti od zaselka Jakulini (kjer je rojstna hiša Matije Vertovca) do ceste proti Šmarjam.

Druga pobuda je bila realizirana v Šmarjah ob turistični točki, ki nudi zbirno mesto tako za vaška srečanja kot za

obiskovalce, ki si na tej točki poiščejo prostor za oddih. Ob že postavljenih mizah in klopih in dveh večjih informacijskih tablah je tam posajeno sadno drevje in planta s sedemnajstimi avtohtonimi trtami Vipavske doline. Pri prekopavanju starega vinograda so nalleteli na dva lepo izoblikovana balvana, ki se ju je z Mojo pobudo uredilo v pitnik. Je bilo pa seveda treba do pitnika potegniti vodovodno napeljavo z vsem potrebnim (jašek, priključek, pipa), vključno z asfaltacijo dela območja ob cesti.

Snovalec 2019 v Vipavsko dolino

V okviru Dnevo slovenskega turizma so v Ljubljani podelili najvišja priznanja na področju turizma. Priznanje za inovativnost v turizmu Snovalec 2019 je dobilo podjetje Theodosius d.o.o. za turistični produkt Sanje & aromaterapija & gozdna kopel v osrčju divjega gozda v Vipavski dolini.

Priznanje podeljuje Slovenska turistična organizacija, s katerim pomaga pri uresničevanju inovativnih projektov s področja turizma. Theodosius je prvi nosilec priznanja Snovalec v Vipavski dolini, gozdna vasi- ca nad Vrhpoljem pa je sočasno prejela še nagrado Turistične zveze Slovenije (Moja

dežela – lepa in gostoljubna) in sicer za **drugo mesto** v kategoriji glamping.

V Vipavsko dolino pa je prišlo še eno prestižno priznanje – v novi izdaji gastronomskega vodnika Gault&Millau Slovenija 2020 je Gostilna pri Lojzetu z dvorca Zemono razglašena za najboljšo restavracijo v Sloveniji. Poleg tega pa je Gostilna pri Lojzetu ena izmed šestih restavracij v Sloveniji, ki se ponša s štirimi kapami.

TIC Ajdovščina

Dediščina naših babic in dedkov

Na Komisiji za tehnično kulturo pri Zvezi društev upokojencev Slovenije si prizadevajo, da se rokodelstvo ohranja in nadgrajuje po vseh pokrajinah naše domovine. Znano je, da je v Društvih upokojencev aktivnih približno 1500 rokodelcev. Zaželeno je, da svoje mojstrovine pokažejo, razstavljajo in kar je še najvažnejše, da svoje znanje posredujejo naprej, predvsem mladim. Le tako bo ohranjena naša kulturna dediščina. Škoda bi bilo, da bi izdelke zaprli v skrinje.

Prav zato se organizira po vseh pokrajinah skupne razstave, na katerih izdelke lahko občuduje širši krog obiskovalcev. Severnoprimska društva upokojencev so lansko leto prvič razstavljala na skupni razstavi v Kanalu.

V letošnjem letu je organizacijo razstave sprejelo DU Ajdovščina. Vabilu so se odzvali rokodelci iz društev upokojencev Vrtojba, Deskle Anhovo, Trnovo Lokve, Kostanjevice na Krasu, Dobrovega, Kanala, Renč, Šempetra, Ajdovščine in podružnične šole Lokavec.

Program ob otvoritvi so obogatili učenci iz Lokavca, ki so na prisrčen način povezali današnji in čas naših babic in dedkov. Pevski del Zarje je zapel slovenske ljudske pesmi. Voditeljica Alenka N. Bizjak je povabila k besedi predsednika DU Ajdovščine Maksimiljana Marca, predsednika PZDU

Nova Gorica Zlatka Martina Marušiča in predsednika Komisije za tehnično kulturo na ZDU Slovenije Branka Suhadolnika.

Gospa Alenka je skozi cel program predstavila posamezne rokodelske spretnosti in tako spomnila vse prisotne na bogastvo, ki ne sme zamreti. Če je včasih to bil dragocen vir za služka, za preživetje, je to sedaj

prav tako pomembno ohranjanje kulturne, etnografske in tehnične dediščine. Druženje, izmenjava idej in učenje mlajše generacije je prisotna na vseh društvih upokojencev Slovenije. In kot je dejal Branko Suhadolnik, je druženje v tretjem življenjskem obdobju en obisk manj pri zdravniku.

Nevenka Vidmar

100 ob Mrzli reki 2019

Tretja izvedba tekaškega izziva 100 ob Mrzli reki bo na soboto, 14. decembra, na nabrežju dveh mrzlih rek – Hublja in Vipave – na pet kilometrski krožni trasi. Prireditel 100 ob Mrzli reki predstavlja velik tekaški izziv, tako zaradi dolžine kot tudi zaradi vremenskih razmer, ki so lahko v Ajdovščini sredi decembra zelo zahtevne.

Tekaški izziv prireja Športno društvo Tekachi Vipavske doline, ki združuje več kot sto tekačev iz doline in širše okolice in z aktivnostjo svojih članov

vedno bolj povečuje prepoznavnost društva v tekaških krogih širom Slovenije in v tujini. Prireditel 100 ob Mrzli reki predstavlja velik tekaški

izziv in morda tudi prelomnico v tekaški zgodovini posameznika. 100 km dolga proga v 20 krogih je za najbolj vzdržljive. To je magična ultratekaška razdalja, ajdovska pa je še nekaj prav posebnega, saj so decembra prav posebni vremenski pogoji, kot so burja, mraz ... Za nekoliko manj pripravljene sta predvidena še 75 in 50 km dolga teka, na katerih lahko udeleženci tekmujejo kot posamezniki ali pa v 5 članski štafeti.

Atletska zveza Slovenije je progo letos certificirala, tako da bo prihodnja izvedba že lahko štela med teke za državno prvenstvo. Poleg tega so se tekači Vipavske doline povezali še z dvema sorodnima ultratekaškima prireditvama v Sloveniji v poseben projekt – 'Slovenski ultratekaški izziv'. Ta naziv prejme vsak tekač, ki v koledarskem letu preteče vsaj 90 km v 12 urah na teku v Kranju (Slovenian 12/6 hours run), vsaj 45 km v Sladkem Vrhu (Sladkih 6) in 100 km v Ajdovščini.

Starti bodo po potekali po različnih kategorijah: ob 6.00 start ultramaratoncev na 100 km, ob 7.00 start štafet na 100 km, ob 10.00 start ultramaratoncev in štafet na 75 km ter ob 12.00 še start posameznikov in štafet na 50 km.

Organizacijski odbor vodi Andrej Zaman (041 687 069), informacije še na www.100obmrzliireki.si.

Foto: Polona Ipavec

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA
Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja • Evropa investira v podeželje

0 kruhu v Vipavski dolini

Na Slovenskem je vsakdanji ali praznični kruh vedno predstavljal pojem za hrano, njegova količina in vrsta pa merili življenjskega standarda, dobrote, človekove veljave in sposobnosti. To nam med drugim potrjujejo tudi številni ljudski pregovori, katerih pomen je še danes zelo aktualen. Vsi si namreč želimo sočloveka ali prijatelja, ki

spoznajmo značilnosti koruznega kruha, ki ga je domača gospodinja največkrat postavila na kuhinjsko mizo. Zanimivi so tudi podatki, od kod narečno ime tršen kruh ali trščak.

Tako spomini starejših krajanov kot zgodovinska literatura (prim. Postojnsko okrajno glavarstvo iz leta 1889, Poknežena grofija Goriška in

je »dober kot kruh«. Mladi, ki so končali svoje šolanje, stremijo, da bi bili čim prej »pri svojem kruhu« in delali v delovnem timu, kjer ti »dobro režejo kruh«. Tega se tudi veseli »krušni oče« ali očim. Če gredo otroci v svet, bodo kaj kmalu spoznali rek »Če človek pol sveta obteče, najboljši kruh doma se peče,« zato se bodo radi vračali v svoje domače kraje. Pri pekih in živilskih tehnologih se morda krešajo mnenja, ki jih poudarja pregovor »Ne naredi kruha moka, ampak roka.« Morda pa je za dober kruh potrebno tudi dobro, domače krušno žito. Kruh je postal tudi pomemben simbol v religijah.

Ja, pri kruhu se v bistvu vse začne in tudi konča, zato je vredno poznati, spoštovati in trajnostno razvijati tradicijo pekarstva in pekarskih izdelkov, ki govorijo o materialni, socialni in duhovni kulturi v določenem okolju. In kaj nam pripoveduje tradicija o peki kruha v zgornji Vipavski dolini? Veliko ... Tokrat

Gradiščanska iz leta 1892 ali knjiga Clima Goritiense/Goriška klima iz leta 1781) potrjuje, da se je v nekdanji Goriški pokrajini, katere del je bila tudi zgornja Vipavska dolina »v veliki množini indijsko žito, imenovano koruza« gojila (Goriška klima, 1781, str. 28). Podobno je veljajo za dele zgornje Vipavske doline, ki so spadale pod Kranjsko. Zgodovinar Stane Granda v prispevku Kmetijske razmere v Vipavski dolini (1984) navaja, da je analiza franciscejskega katastra občin iz Vipavske doline, ki so spadale pod Kranjsko, pokazala, da se je na poljih v pretežni meri gojilo koruzo, ječmen, rž, strniščno repo, fižol, zelje in sirki. Krompir je bil redek, najbolj pa je uspevala koruza. V današnji slovenski prostor je koruza prišla po dveh poteh. V zahodno Slovenijo smo jo dobili od Italijanov (v Goriški prostor je prišla iz Furlanije v drugi polovici 16. stoletja), v ostale predele pa iz Turčije. Zato ji marsikje pravijo turšca, turščica, turška pšenica. Tako kot je veljala za

sveto rastlino Majev (ljudstvo v južni Ameriki) in Indijancev ter pomembno prehrabeno surovino Inkov in Aztekov, je bila nepogrešljiva tudi v življenju Vipavcev in Vipavk. Včasih so v Vipavski dolini poznali več koruznih sort (konjski zob, plošerca, špička, robačka, činkventin), na Planini pri Ajdovščini pa je bila za prehrano razširjena sorta guštence, ki je dozorela že avgusta (od tod tudi ime). Imela je manjše klase in oranžno – rumena, podolgovata, trdna semena. Včasih so za prehrano uporabljali koruzni drob (gres), otrobe in moko. Iz koruzne moke, ki so ji pomešali prav malo pšenične ali ržene moke, so spekli koruzni kruh (ponekod poznan kot tršen kruh ali trščak). Pripravili so ga tako, da so najprej koruzno moko oparili. Ko se je zmes ohladila, so dodali malo pšenične moke, ki je testo boljše povezala. Ker je bila zmes zelo packasta, so za oblikovanje hlebcev uporabljali posebno leseno posodo, ki so ji ponekod rekli terila. Iz lesene posode so testo prevrnili na lesen lopar in dali v krušno peč (kasneje šparget). Kruh je bil v primerjavi z današnjim kruhom trd. Ob pomanjkanju kruha so na ognjišču pod železno posodo spekli koruzno pogačo (vrsta nekvasenega kruha, narejen iz koruznega zdroba in mleka). V marsikateri družini je pogača nadomeščala kruh. Kruh so shranjevali v jerbasih ali posebnih koših (ponekod poznani kot pomjerenški koši), ki so jih obesili pod strop v hram, da je kruh, zavrt v bombažno ali lano cunj, ostal dlje časa svež.

Z modernizacijo kmetijstva je na domače trge prodrla hibridna koruza, ki ni toliko

prilagojena geografskim in klimatskim razmeram Vipavske doline. Staro, avtohtono koruzno zrnje pa se je izgubilo. Tradicija peke koruznega kruha pa je ostala. Vendar današnji koruzni kruh ni več tako trd, saj je po sodobnih receptih razmerje med koruzno in pšenično moko ravno nasprotno. Po receptu, ki so ga članice iz Društva gospodinj in dramske skupine iz Planine zaupale na delavnici o peki kruha v okviru operacije sodelovanja Domače in umetnostne obrti: dediščina

navade ter kuharski recepti s Planine pri Ajdovščini).

Lokalna akcijska skupina Vipavska dolina obravnava tradicijo pekarstva in mlinarstva v okviru operacije sodelovanja »Domače in umetnostne obrti – dediščina in sodobnost«, ki je financirana s pomočjo sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (ukrep LEADER). Občina Ajdovščina je v sodelovanju z Regijsko razvojno agencijo ROD Ajdovščina, kot vodilnim partnerjem LAS Vipavska dolina,

in sodobnost, se za pripravo rahlega koruznega kruha potrebuje 1 kg bele moke in zgoj 30 dag koruznega zdroba. Ostale sestavine so še kvas, mleko, olje in prav malo soli in sladkorja (recept je možno dobiti v knjigi Da ne bi pozabili II – šege in

meseca novembra pod okriljem Festivala Hiše Mladih izvedla več delavnic. Na temo ozaveščanja o okoljski trajnosti smo izdelovali vrečke za kruh iz blaga, ki so jih udeleženci dobili na dogodku. Vrečke so udeleženci pobarvali, zapisali slovenske pregovore o kruhu ter risali različne motive na temo kruha. Delavnica je bila primerna za vse starosti. Mladostniki, dijaki in študentje pa so spoznavali pripravo kruha iz droži. Zamesili so testo za kruh z nastavkom iz droži, se spoznavali s tehnikami prepogibanja testa in pomenu letega, testo vzhajali in ga pred peko dekorativno zarezali. Med peko kruha so se spoznavali z lastnostmi žitnega zrna, moka mi ter recepturo za pripravo in hranjenje droži.

**Delovna skupina LAS
Domače in umetnostne
obrti**

Operacija sodelovanja LAS »Domače in umetnostne obrti – dediščina in sodobnost« je sofinancirana s sredstvi Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja preko Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014 – 2020 / ukrep LEADER/ podukrep 19.3.

Ajdovski pevci uresničili sanje

Kosovelovci pri koreninah zbora

Pevci zbora Srečko Kosovel so v nedeljo v Postojni imenitno zaključili jesensko trilogijo. Na regijskem tekmovanju so si pripeli zlato medaljo, potem ko so s celovečernim koncertom v polni dvorani v Lokavcu proslavili 75. obletnico zbora in se takoj nato podali v Apulijo, v pokrajino, kjer je bil zbor med viro druge svetovne vojne ustanovljen in kjer je imel svoj prvi uradni nastop.

Nastope v pokrajini pod ostrogo italijanskega škornja so kosovelovci začeli na kome-morativni slovesnosti v Barletti (50 km severno od Barija) ob

pesem. In zašumeli so temni bori ter ponesli bolečino tja čez jadransko morje ...

Naslednja dva dneva so bili kosovelovci gostje v kraju

spomeniku skoraj 1.300 padlim in umrlim z območja nekdanje Jugoslavije. V italijanski maniri je bila slovesnost zelo pisana, v slavnostnih uniformah številnih rodov italijanske vojske in policije, ob cerkvenih in političnih dostojanstvenikih, pa tudi dobro obiskana, s čimer dokazujejo, da cenijo prispevek tistih, ki so dali življenja za osvoboditev izpod fašizma in nacizma. Veleposlanik Republike Slovenije Tomaž Kunstelj se je zahvalil lokalnim oblastem, ker skrbijo za spomenik in ves ta čas ohranjajo spomin na žrtve druge svetovne vojne, med katerimi je bilo veliko številno mladih Slovencev »...polnih sanj, idealov, načrtov in ljubezni, pa jim ni uspelo priti do doma.« V ta kontekst je umestil tudi začetke zbora Srečko Kosovel, v taborišče Gravina, kjer so pretežno Primorci svoje hrepenenje po rodni grudi najbolje izražali skozi domoljubno

Margherita di Savoia. Vezi so se spletle po naključju, ko sta brat in sestra Emanuella in Francesco Lopez pri pripravi zbornika o zgodovini kraja naletela na neodposlano pismo Franja Kravosa iz Žapuž, ki je kot pripadnik delovnega bataljona delal v tamkajšnjih solinah (zgodba je opisana v zadnji številki revije Peti maj). Soline, dolge 20 km, so res nekaj posebnega, bazeni so ločeni od morja s približno 100 do 200 metrov širokim pasom zemlje, zadnji bazeni so povsem vijoličaste barve in praktično že v mestu. Na poljih, kjer koncentracija soli še ni prevelika, mrgoli flamingov (menda jih je več kot 10 tisoč). Izhlapljanje pospešuje stalni veter in celo ulice v mestu so usmerjene tako, da ima veter čim bolj prosto pot do bazenov. Pričakovali bi, da je vmesni pas zemlje zaradi soli na obeh straneh nerodovit, toda vulkanska zemlja, ki jo reke naplavlja izpod

ugaslega ognjenika v Apeninih, ima ogromno mineralov, največ železa, ob ugodnem podnebju (sneg pade enkrat na 7 let, pa še to za minuto), imajo kar tri pridelke korenja na leto, dva pridelka krompirja, itd, zastavonoša pa je njihova bela čebula, skorajda sladka. V teh solinah je podatkih Lopezovih v izredno težkih pogojih do kapitulacije Italije delalo najmanj 600 Slovencev.

Po ogledu solin in muzeja so kosovelovci prepevali pri nedeljski maši in sicer priljubljeno latinsko mašo Vinka Vodopivca. Glas o dobrem petju se je med domačini hitro razširil in naslednjega dne je bila na celovečernem koncertu prostrana cerkev povsem zapolnjena. Dirigent Andrej Makor je prvi del koncerta izkoristil za utrjevanje tekmovalnega programa za Postojno, nato pa na kratko predstavil skladbe, ki jih je zbor pel na prvem koncertu v Bariju. Pri napovedi Bazoviške je bil zelo diplomatski rekoč, da gre za »majhno vasico na meji med Italijo in Slovenijo.« Je pa bila zanimiva izkušnja, prepevati Bazovico v italijanski cerkvi. Izjemnega odziva je bila deležna makedonska Bolen mi leži, očitno je publika začutila bolečino ob izgubi, ki se preobrazi v odločno borbo po svobodi (solist Aleš Kogoj). Zanimivo, da si je župan Bernardo Lodispoto, potem ko je predsedniku zbora Martinu Gregorcu predal občinsko plaketo o prijateljstvu, zaželel ponovitve skladbe Nos Hrabroslava Volariča. Stojče ovacije pa so pevci doživeli

ob skrbno izbranemu dodatku v Italijanščini. Še eno plaketo pa je kosovelovcem izročila lokalna turistična skupnost – soline, ki so botrovale nastanku kraja in dolga leta dajala kruh prebivalstvu, danes (po privatizaciji) zaposlujejo le še sto ljudi, zato se je mesto preusmerilo v turizem. Pozimi v Margheriti prebiva deset tisoč ljudi, pleti pa ga obišče po sto tisoč turistov. Dolgo plažo si deli kar 78 koncesionarjev z nepreglednim številom 'ombrelonov', morje pa se vsako leto 'umakne' še za nekaj metrov (na račun nanosa mivke).

V pokrajini, kjer je na milijone in milijone oljk, ni težko najti oljarne in zaradi slabe letine oljk v Vipavski dolini je v prtljažniku Stoparjevega avtobusa sveže stisnjeno olje povsem nadomestilo medtem porabljenega vipavske dobrote.

Toda pot je pevce klicala naprej, pravzaprav nazaj, h koreninam zbora. Gledališče Piccinini, najstarejše v Bariju, kjer je Simoniti s primorskimi pevci pred 75 leti tako uspešno spisal zborovsko zgodovino, je zaradi prenove še zaprto, toda tudi med vhodnimi stebri je mogočno zazvenela Juvančeva Slovenska zemlja, pred zvedavimi naključnimi poslušalci (in nenaključnimi v uniformah).

Kakih 60 km zahodno od Barija, med Gravino in Altamuro se razprostira približno 10 km dolga planota, kjer je bog mlatil s praznim žakljem. Še danes na zakraseli planoti ne uspeva skoraj nič, ne ruj in ne brin, še ovce komaj kaj namulijo. Ni čudno, da so kraj izbrali za taborišče, ki še danes nosi oznako Campo 65. Skozenj je šlo na tisoče Primorcev, ki so jih zavezniški po kapitulaciji Italije zbirali

na enem mestu. Tiste s tehničnimi znanji so dodelili tankovskim in drugim mehaniziranim enotam, tudi aviaciji, večje z orožjem pa s prekomorskimi brigadami poslali v zaključne boje v Jugoslavijo. Kljub temu je Radu Simonitiju ostalo 40 pevcov, s katerimi se je v taborišču pripravljalo za prvi koncert pred predstavniki zavezniških misij v Bariju. Prav veliko od nekdanjega taborišča ni ostalo (sprejelo naj bi 1.200 ljudi), le poveljniška stavba v sredini, nekaj stražnih stolpov na obodu in par zgradb z dobro vidnimi zapisi v slovenščini. In seveda veliko razmetanega kamenja, saj je taborišče do nedavnega uporabljala italijanska vojska kot poligon za vaje. Blizu je namreč vojašnica, kjer domuje 7. regiment bersaljerjev. Kot še en stranski produkt nekdanjega taborišča je tudi sodobna bolnišnica, ki so jo zgradili na temeljih stare.

V Gravini je torej nastal zbor, kar na tem mestu, sredi ničesar, toda še vedno sredi vojne vihre, bojev, so nastale tudi številne pesmi, ki so pele o upor, klicale k punktu, osvoboditvi izpod jarma, svobodnega življenja na svoji zemlji. Vse to se je prilegalo pesniški upornosti kraškega, primorskega pesnika Srečka Kosovela in njegovemu pomenu v slovenski literaturi, zato je bila izbira imena povsem logična.

Pečat tega časa, tako usodnega v zgodovini naroda, in njegova neponovljiva izpoved sta na sedanjo generacijo kosovelovcev sevala iz vsakega kamna, podrte barake, borne vegetacije taborišča št. 65. In še enkrat več se je oglasila kosovelovska himna – Kosovelovi Bori v Srebotnjakovi obleki.

Veseli december v Ajdovščini

Gorski tek na Tabor	1. 12. 2019	10.00	Start v vasi Gaberje
Komedija Moža je zatajila! Društvo gospodinj in dramska skupina Planina	1. 12. 2019	17.00	Dvorana Edmunda Čibeja, Lokavec
Moj kino - ART	1. 12. 2019	15.00 - Ježek in vran pričarata Božič 16.30 - Judy, biografska glasbena drama 18.30 - Jaz sem Frenk, slovenski film	Dvorana prve slovenske vlade, Ajdovščina
Ta veseli dan kulture v Pilonovi galeriji	3. 12. 2019	9.00 – 19.00	Pilonova galerija, Ajdovščina
Koncert Pengov v novi preobleki David in ukradeno pero	3. 12. 2019	20.00	Dvorana prve slovenske vlade, Ajdovščina
Miklavževanje	5. 12. 2019	16.00	Dvorana prve slovenske vlade, Ajdovščina
Prireditev SŠ Veno Pilon Ajdovščina Svet je lep, a dom je svet	6. 12. 2019	18.00	Dvorana prve slovenske vlade, Ajdovščina
Ostržkov bonma: Pod prazničnim dežnikom, gledališka predstava za otroke	7. 12. 2019	10.30	Dvorana prve slovenske vlade, Ajdovščina
Monokomedija Kriza srednjih let Ranko Babič	7. 12. 2019	20.00	Dvorana prve slovenske vlade, Ajdovščina
Miklavžev sejem v organizaciji članov društva Lična hiša	7. 12. 2019	10.00 - 19.00	Lična hiša Ajdovščina
Odprtje razstave članov društva Lična hiša		17.00	
Tekaški izziv 100 ob Mrzli reki	14. 12. 2019	6.00 – 19.00	Start in cilj pri Avtohiši Lavrenčič, Ajdovščina
Komedija Moža je zatajila! Društvo gospodinj in dramska skupina Planina	14. 12. 2019	18.00	Kulturni dom Selo
Koncert Urban Pulz	14. 12. 2019	21.00	Bar MKC Hiša mladih, Ajdovščina
Moj kino	15. 12. 2019	15.00 - Playmobil film (sinhronizirano) 16.45 - Ledeno kraljestvo 2 (sinhronizirano) 18.30 - Last Christmas 20.00 - Jumanji: Naslednja stopnja	Dvorana prve slovenske vlade, Ajdovščina
Odprtje razstave jaslic v Vipavskem Križu	15. 12. 2019	17.00	Dom krajanov in Grajska klet, Vipavski Križ
Novoletni koncert Glasbene šole Vinka Vodopivca Ajdovščina	17. 12. 2019	18.00	Dvorana prve slovenske vlade, Ajdovščina
Gledališka predstava OŠ Danila Lokarja Martin Krpan	20. 12. 2019	18.00	Dvorana prve slovenske vlade, Ajdovščina
Koncert Odprava Zelenega zmaja	20. 12. 2019	22.00	Bar MKC Hiša mladih, Ajdovščina
Škratkov abonma: Čarodejka Binka in njena velika čarodejska predstava	21. 12. 2019	10.30	Dvorana prve slovenske vlade, Ajdovščina
Božično-novoletni sejem (s prihodom Božička v soboto ob 15.00)	21.12. in 22.12.	9.00 – 17.00	Grajski vrt, Ajdovščina
Monokomedija Seks po slovensko Vid Valič	21. 12. 2019	20.00	Dvorana prve slovenske vlade, Ajdovščina
Koncert Helena intimno Helena Blagne	22. 12. 2019	18.00	Dvorana prve slovenske vlade, Ajdovščina
Tradicionalni božični večer na Golakih	24. 12. 2019	17.00	Start na parkirnem mestu pod Golaki
Božična zgodba v Vipavskem Križu	26. 12. in 27. 12.	17.00, 18.00, 19.00	Vipavski Križ
Božična vodenja po Vipavskem Križu	21. 12. 2019 - 2. 1. 2020	15.00	Vipavski Križ
Praznični koncert ob dnevu samostojnosti in enotnosti. Pihalni orkester Burja, gost Sebastjan Fabčič, slavnostni govornik Angel Vidmar.	26. 12. 2019	18.00	Dvorana prve slovenske vlade, Ajdovščina
Bilanca leta `taku jn drgači`	26. 12. 2019	18.00	Avla OŠ Otlica
Nočni pohod čez Školj	27. 12. 2019	18.00	Start v vasi Vrtovče
Novoletna proslava na Colu	29. 12. 2019	18.00	Dvorana OŠ Col
Obisk Dedka Mraza	30. 12. 2019	17.00	Dvorana prve slovenske vlade, Ajdovščina
Silvestrovanje s skupino Calypso z gosti	31. 12. 2019	22.00	Grajski vrt, Ajdovščina

Dršališče v grajskem vrtu, Ajdovščina, od 5. 12. 2019 dalje

December v Pilonovi galeriji Ajdovščina

Veno Pilon in Božidar Jakac, 50 let prijateljstva

Razstava je na ogled samo še do 8. 12. Nedelja, 8. 12., ob 17. uri: zadnje javno vodstvo

Sodobno slovensko slikarstvo, Tretja generacija

Četrtek, 12. 12., ob 19. uri, Suzana Brborović, Ira Niero Marušič, Maruša Šuštar, Nika Zupančič

Ta veseli dan kulture

Dan odprtih vrat na rojstni dan Franceta Prešerna, torek, 3. 12. 2019, od 9. do 18. ure, prost vstop!

Sobotne ustvarjalnice

za otroke in družine, sobota, 7. 12. in 21. 12., ob 16. uri

V galeriji vas pričakuje tudi koledar za leto 2020 z reprodukcijami Pilonovih del!

Vabljeni k ogledu stalne zbirke Vena Pilon! Vsako 1. nedeljo v mesecu je ogled razstav brezplačen.

Več o dogodkih na www.venopilon.com

Odprto: torek-petek: 9.00-18.00 / sobota, nedelja: 15.00-18.00 / zaprto: ponedeljek in prazniki

Pilonova galerija Ajdovščina, Prešernova ulica 3, 5270 Ajdovščina

T: +386 5 368 91 77 • E: pilonova.galerija@siol.net • I: www.venopilon.com

Planinske gospodinje po 15 letih obupale?

V teh dneh mineva natanko 15 let, odkar so se planinske gospodinje prvič srečale, da bi zapisale tradicionalne recepte Vipavske doline. Srečanje je preraslo okvirje in ustanovljeno je bilo Društvo gospodinj s Planine pri Ajdovščini, ki ga danes tako zaradi uspešnih gledaliških predstav kot tudi zaradi velike knjižne uspešnice 'Da ne bi pozabili 2', pozna cela Slovenija.

Preteklo leto je Društvo predstavilo komedijo 'Moža je zatajila'. Igra, v kateri je prvič zaigral tudi vodja dramske skupine Dušan Česen, je presegla vsa pričakovanja. Veliko povpraševanje po nastopih – celo na Hrvaškem – je igralce prisililo, da so sezono podaljšali. Tako si boste še vedno

delavnico v OŠ Ajdovščina za otroke s posebnimi potrebami, člani društva so se udeležili čistilne akcije, predstavili vipavske jedi na prireditvi Kulinarika in vino na Vipavskem, pripravili in predstavili pekarske izdelke v sklopu projekta Mlinarstvo in pekarstvo v Ajdovščini na Festivalu

in sodobnostjo' so se udeležili projekta 'Domače in umetnostne obrti – dediščina in sodobnost', velik odmev je Društvo in z njim Občina ter celotna Vipavska dolina dosegla s sodelovanjem v oddaji 'Gremo plesat' na Radiu Koper.

Medtem ko v Društvu migajo kot še nikoli, pa je še vedno najbolj vroča roba knjiga 'Da ne bi pozabili II', ki so jo lansko leto, zaradi velikega povpraševanja ponatisnili. "S ponosom ugotavljam, da ljudje v času 'juh iz vrečke in pire krompirja v prahu' vse bolj cenijo kakovostno domačo hrano. Prav zato v prazničnem decembru svojim najbližjim podarjajo našo knjigo, ki na sodoben način predstavlja tradicionalno Vipavsko hrano. Ne vem, ali gre za sentimente ali namig," se nasmeje predsednica društva Vilma Česen. Vsem zvestim bralcem, obiskovalcem njihovih iger – mnogi v 15 letih niso izpustili ene predstave, vsem sponzorjem in donatorjem pa želi iskrev in nasmejan december. "Pa da bi v praznikih prepoznali njihov osnovni namen," še doda.

Mateja Rosa

aktualno komedijo lahko ogledali **1. decembra ob 17. uri v Dvorani Edmunda Čibeja v Lokavcu, 8. decembra ob 17. uri v Kulturnem domu Črni Vrh in 14. decembra ob 18. uri v Kulturnem domu Selo.**

Komedija v njihovi izvedbi je bila vključena v gledališki abonma Kulturnega društva Brce, v celoti imajo razprodan tudi praznični mesec december – nastopajo tako v gledališčih kot tudi na novoletnih poslovnih zabavah. Začetek praznovanja 15-letnice in komedijo, kot je še niste videli, suvereno napovedujejo za pomlad 2020.

Sicer pa v Društvu ni aktivna zgolj dramska sekcija, ki je med drugim s predstavo 'Repa velikanka' nastopila tudi v Otroškem vrtcu Ajdovščina, pač pa je njihov seznam aktivnosti zelo širok. V preteklem letu so gospodinje pripravile kuharsko

čipk v Idriji, pripravili pogostitev z zdravo prehrano na prireditvi Rožnati oktober, ki ga organizira Center za krepitev zdravja Ajdovščina, Društvo in vipavsko kulinariko pa so predstavili tudi na konferenci novinarjev in turističnih delavcev Slovenije. S pekarsko delavnico 'Kruh in drugi pekarski izdelki med tradicijo

Pilonova galerija

Ta veseli dan kulture

Ob rojstnem dnevu Franceta Prešerna, galerije in muzeji že tradicionalno odpiramo svoja vrata s pestrim dogajanjem za vse obiskovalce.

V torek, 3. decembra 2019, vas vabimo na dan odprtih vrat Pilonove galerije Ajdovščina. Galerija bo odprta od 9. do 18. ure z brezplačnimi dejavnostmi za vse starostne skupine. Spominkom in publikacijam Pilonove galerije, ki so lahko lepo praznično darilo, bomo na ta dan znižali cene do 30%.

TA VESELI
DAN

3. december

Dan odprtih vrat slovenske kulture

Program ob kulturnem dnevu:

9:00–15:00:

Potep po Pilonovi galeriji za šolarje

Z osnovnošolci prve in druge triade bomo Pilonova dela odkrivali s pomočjo Vodnika po stalni zbirki za otroke.

Z osnovnošolci tretje triade in srednješolci se bomo s pomočjo raziskovalnega lista potepali po galeriji in preko namigov rešili tri likovne uganke in se seznanili z tremi različnimi tehnikami ustvarjanja. Z osnovnošolci tretje triade in srednješolci bomo na Pilonovih in Jakčevih risbah iskali ekspresionizem s pomočjo igre občutij.

10:00–18:00:

Ogled stalne zbirke Vena Pilon

Prenovljena stalna zbirka vodi gledalca skozi Pilonova izbrana najboljša dela kronološko, z razgrinjanjem umetnikovih življenjskih okoliščin in vplivov okolice na njegovo ustvarjanje ter skozi dialog povezav in razlik med soočenimi motivi in tehnikami.

10:00–18:00:

Ogled občasne razstave Veno Pilon in Božidar Jakac (50 let prijateljstva)

Razstava preko likovnih del Vena Pilon in Božidarja Jakca predstavlja njuno polstoletno prijateljstvo, ki se je začelo že za časa študija v Pragi in nadaljevalo vse do obdobja, ko je Veno Pilon živel v Parizu.

10:00–18:00:

Samostojno ustvarjanje in raziskovanje za otroke in družine

Otroci in družine lahko s pobarvankami, sestavljanjkami in dopolnjevanjkami, ki so na voljo v galeriji, raziskujete razstavljena dela. Pripravili smo delovni list Raziskovalni potep po galeriji, kjer lahko obiskovalci (spremljevalci z otroki) preko treh namigov rešijo tri likovne uganke na stalni razstavi Pilonove galerije.

Informacije: 05/368 91 77, pilonova.galerija@siol.net in www.venopilon.com

Veterinarska bolnica Vipava

IVAN PRINCES s.p.
Gradiška c. 10
5271 Vipava
SLOVENIJA

tel.: 05/36 44 390
fax: 05/36 44 393
veterina.vipava@siol.net

mag. Ivan Princes dr. vet. med.
041 618 949

mag. Anton Lavrenčič dr. vet. med.
041 671 170

Matej Hosta dr. vet. med.
031 612 777

Nina Krašna, dr. vet. med.
051 321 368

MLINOTEST

– 1867 –

PIRINI
NJOKI

Pirini njoki z bučo

Sestavine za 4 osebe:

500 g Mlinotest Divita pirinih njokov,
1 manjša hokaido ali maslena buča (cca. 500 g),
1 čebula, 10 g svežega ingverja, 2 žlici masla,
50 g praženih bučnih semen, 3 žlice bučnega olja,
60 g skute, 300-400 ml jušne osnove.

Priprava:

Bučo operemo, razpolovimo, odstranimo semena in jo narežemo na manjše kose. Čebulo olupimo in jo narežemo, prav tako olupljen ingver narežemo na rezine. Vse skupaj damo na pekač, dodamo žlico masla, damo v pečico na 180 stopinj za približno pol ure. Prepražimo bučna semena, jih grobo seseklamo in zmešamo skupaj z bučnim oljem.

Ko je buča pečena, jo zmikamo z mešalnikom, dodamo jušno osnovo, solimo, popramo in dodamo žlico masla. Ko je omaka gladka, jo damo v večjo ponev. Pirine njoke skuhamo v slanem kropu, jih precedimo in zmešamo skupaj z omako. Serviramo na krožnike, dodamo skuto, posujemo z bučnimi semeni in prelijemo z bučnim oljem.

Dobrodošli za našo mizo

Po izkušnje v tujino

Erasmus+ praktično usposabljanje dijakov predšolske vzgoje Vtisi s Portugalske

3. 11. 2019 se je 38 dijakinj, 2 dijaka in 3 spremljevalne učiteljice vrnilo z dvotedenske Erasmus+ mobilnosti v praktičnem usposabljanju v evropskih vrtcih. Vsi zadovoljni, polni vtisov in opremljeni z novimi strokovnimi veščinami vzgoje predšolskih otrok, ki so jih prejeli na praksi v vrtcih na treh različnih koncih Evrope. V Litvi, Španiji in na Portugalskem so spoznavali druge kulture, občudovali znamenitosti

drugacnih pokrajin in mest ter jedli drugačno hrano. Medkulturnost jim je razširila obzorje. Pravijo, da bodo za take vrste vandranja navdušili tudi svoje vrstnike in da se bodo zagotovo še kdaj vključili v program Erasmus+, program številnih možnosti pridobivanja novih znanj in izkušenj. ERASMUS+ ni mus, pomaga pa!

Koordinatorica mobilnosti Karmen Lemut

Praksa na portugalskem se mi je zdela super, saj sem poleg nove države spoznala tudi nove ljudi ter izkusila njihovo prijaznost ter novo kulturo. V vrtcu sem se počutila sprejeto, saj so bile vzgojiteljice do mene zelo prijazne. Z njimi sem komunicirala v angleščini, če pa kakšne besede niso razumele ali je niso znale povedati, smo se

Praksa v tujini mi je odprla nove poglede na svet, še bolj pa na delo z otroki v drugi državi. V vrtcu je bilo opaziti nekaj razlik, a rutina ni bila bistveno drugačna. Vzgojiteljice so izvajale manj vodenih aktivnosti. Imeli so različne dejavnosti, na primer gimnastiko, jogo, ples in petje. To jih je vedno poučeval

Super je bilo! Bila sem toplo in prijazno sprejeta. Kljub različnim jezikom smo se razumeli in spoprijateljili. Naučila sem se, da ni potrebno, da z otrokom govoriš

Na Portugalskem mi je bilo zelo všeč. Preden smo odšli, sem se zelo bala, da se z vzgojiteljicami v vrtcu

sporazumele neverbalno. Z otroki sem večino časa komunicirala neverbalno, pomagala pa sem si tudi s portugalskimi besedami, saj smo imeli pred odhodom na Portugalsko učne ure portugalsčine. Edina stvar, ki mi ni bila ravno všeč, je bila njihova hrana. Skoraj vsak dan sta bila na našem meniju riž in bučna juha. Ker je Portugalska izvoznica

zunanji učitelj. Delo v vrtcu mi je bilo zanimivo, prav tako pa tudi ogledi po mestih. Lizbona in Porto sta izstopala po svoji strukturi, zgradbah in očarljivih razgledih z višine. Bolj podrobno smo spoznali Brago, kjer smo bili tudi nastanjeni. Čeprav nam vreme ni bilo vedno naklonjeno, smo izkoristile vsako

isti jezik, temveč da se z njim igraš in se mu nasmeješ. Ko pa so žalostni ali pa jočejo, jih moraš samo objeti in potolažiti. Glede Portugalske pa lahko rečem samo to: če jo

ne bom dobro razumela, vendar se je izkazalo ravno nasprotno. Zelo mi je bilo všeč to, da so me vzgojiteljice vključevale v njihove vsakodnevne dejavnosti. Otroci najprej niso vedeli, da jih ne razumem, ko govorijo portugalsko. Vendar so mi vzgojiteljice pomagale z različni

Sredi oktobra nas je skupina srednješolcev Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina odšla na dvotedensko Erasmus+ praktično usposabljanje v tujino. Željni novega znanja in izkušenj smo se odpravili na Portugalsko, v Litvo in Španijo. Sama sem bila v skupini trinajstih dijakinj, ki smo obiskale Portugalsko. Že na letališču sta nas ob prihodu pričakala prijazna gospoda André in Fermio, izmed številnih organizatorjev naše prakse v tujini. Odpeljala sta nas do hotela, v tretje največje portugalsko mesto Braga, tam pa sta nam pokazala naše sobe in podala nekaj praktičnih informacij. Že naslednji dan nas je pred hotelom pričakal vodič Leandro, da nam razkaže mesto. Najprej smo si ogledali Santuario do Sameiro in Bom Jesus, cerkvi na hribu s prelepim razgledom na mesto, potem pa smo si ogledali še središče Brage. Ko je prišel naš prvi dan v vrtcu, so nas tja prav tako pospremili naši koordinatorji. V vrtcu smo hodile po tri ali štiri dijakinje skupaj. Nekatere so imele vrtce blizu hotela in so tja hodile peš, na nekatere pa so vsako jutro pred hotelom čakali s kombiji. Že ob prvem obisku v vrtcu sem dobila zelo dober vtis, saj so bili vsi zelo prijazni do nas. Prvi teden je minil in še vedno sem z veseljem hodila v vrtce, saj so me tam zelo lepo sprejeli. Ko je prišel vikend, smo se skupaj z ostalimi dijaki iz Slovenije in Češke, ki so bili na praksi v različnih podjetjih in ustanovah, odpravili v Lizbono. Sledil je še en teden praktičnega usposabljanja, zadnji vikend pa smo obiskali Porto in Viano do Castelo, kjer smo si ogledali mesto in velike oceanske plaže.

rib in ima veliko oceana, pa so bile na našem krožniku velikokrat tudi ribe. Zelo sem bila zadovoljna tudi z našim vodičem, ki nam je predstavil vse znamenitosti in povedal veliko o Portugalski in njeni kulturi. Če bi še enkrat dobila priložnost, da odidem na Portugalsko, bi se z veseljem vrnila.

Neja Toroš, 4. č

priložnost, ki se nam je ponudila za raziskovanje mesta. Sodelovanje v programu Erasmus+ priporočam vsem, ki si želijo izven svoje cone udobja, preživeti nekaj časa na tujem in pridobiti delovne izkušnje v nekoliko drugačnem okolju.

Kristina Ivančič, 4. d

nameravate obiskati, se dobro pripravite na njihovo hrano, saj zelo pogosto oziroma kar vsak dan jedo riž.

Maja Bavdaž, 4. č

kretnjami, tako da sem jih razumela. Tudi ljudje na portugalskem so izredno prijazni in odprti. Ta izkušnja mi bo za vedno ostala v spominu, saj je bila res lepa in nepozabna.

Ines Baraga, 3. e

Na naš zadnji dan prakse so v vrtcu ravno praznovali noč čarovnic. Ker tega v Sloveniji ne praznujemo, vsaj ne v taki meri, je bila to za nas še ena nova izkušnja, saj smo videle, kako se tam zabavajo. Najtežje je bilo, ko smo se morali posloviti. S svojo mentorico smo si izmenjale kontakt, da ostanemo v stiku. Zelo sem vesela, da sem se odločila, da se prijavim na projekt ERASMUS+, saj sem pridobila veliko novih izkušenj in znanja. Videla sem nove kraje in spoznala veliko novih ljudi. Kljub temu, da vse vzgojiteljice v vrtcu niso znale angleško, so se vseeno trudile komunicirati z mano, tudi preko prevajalnika. Zato še toliko bolj cenim njihov trud.

Na Portugalsko sem odšla z namenom, da vidim, v čem se razlikuje od Slovenije. Ugotovila sem, da je razlik kar precej. Prva, ki se mi zdi zelo pomembna, je ta,

da gredo na Portugalskem otroci v vrtce že pri štirih mesecih, lahko tudi že po 41 dneh, če morajo njihove mame nazaj v službo. Otroci imajo posebne prostore, kjer spijo, in prostore, kjer jedo. Igralnice imajo samo za igranje. Med primerjavo vrtca na Portugalskem in vrtca v Sloveniji, v katerem sicer opravljam prakso, sem ugotovila, da je v slovenskih vrtcih več organiziranih aktivnosti, ki so brezplačne in jih izvajajo vzgojiteljice. Na Portugalskem so te storitve plačljive in jih izvajajo zunanji sodelavci. Zelo radi kritiziramo slovenski sistem, delo, standarde in življenje v Sloveniji, vendar sama menim, da je vedno dobro pogledati v tujino. Tako si lahko sam ustvariš mnenje in ugotoviš, da je pravzaprav tudi pri nas lepo.

Taja Petrič, 4. d

Izkušnja iz Litve

Labo diena (Dober dan)!

Najbolj zagreti dijaki tretjih in četrtih letnikov predšolske vzgoje smo se odločili sodelovati v programu Erasmus+ mobilnost. Ta nam je omogočil izjemno izkušnjo, saj smo lahko odpotovali v tujino in tam dva tedna izvajali prakso v različnih vrtcih.

V soboto, 19. 11. 2019, smo se vsi skupaj odpravili na pot. Nekaj dijakov je odšlo v Španijo, nekaj na Portugalsko, mi pa smo odleteli v Litvo. Pristali smo v prečudovitem glavnem mestu – Vilna, kjer smo tudi bivali.

Pred nami je bil pester vikend raziskovanj in odkrivanja lepote tega mesta. S hop on-hop off turističnim avtobusom, smo prečesali Vilno in preko slušalk poslušali o zgodovini in znamenitostih mesta. Videli smo veliko gotskih in baročnih stavb,

ogromno cerkva in prečudovitih trgov. Mesto je žarelo v čudovitih, jesenskih barvah, medtem ko je bilo v Sloveniji še precej zeleno pozno poletje.

Čez teden smo izvajali prakso v njihovih vrtcih, kjer so nas zelo lepo sprejeli. Tam smo se zabavali in spoznali, da se ti vrtci nekoliko razlikujejo od naših. Naučili smo se veliko novih, uporabnih stvari, ki nam bodo morda prišle prav pri izvajanju prakse doma.

Še en vikend smo izkoristili za izlet in se z avtobusom odpravili do Latvije ter si tam ogledali Rigo, nato pa smo se odpeljali še do morja, do čarobne Jurmale. Skozi prečudovito mesto nas je vodila lokalna vodička, ki nam je povedala marsikaj o sami zgodovini prestolnice. Vsi smo se imeli zelo lepo, za piko na i pa smo si ogledali še obalo in Baltsko morje.

Na peščenih obalah smo se fotografirali, nato pa se vsi malce premraženi vrtnili v Vilno. V nedeljo smo imeli čas, da tudi sami malce raziščemo Vilno, zato smo to priložnost kar se da dobro izkoristili in odkrivali staro mestno jedro, umetniško četrt Ujupis, muzej jantarja ...

Drugi teden je v vrtcih hitro minil in naša dogodivščina se je bližala koncu. Pred odhodom domov smo si ogledali še mesto Druskininkai, poskusili njihovo mineralno vodo in se pozabavali v tamkajšnjem vodnem parku. Prehitro je prišla nedelja, kar je pomenilo, da smo se morali od Vilne posloviti in se z letalom vrniti domov. Hvaležna sem za to izkušnjo, ki je nikdar ne bom pozabila.

Janja Bizjak, 4. č

Dan v španskem vrtcu

Moj dan se je začel ob 9.00 v skupini Pingvinčki. V tej skupini je bilo 14 otrok, od tega 8 dečkov in 6 deklet. Stari so bili nekaj več kot leto dni in se še niso ravno znali sporazumevati. Trudili so se čim več govoriti, ampak jih je največkrat nekaj zmotilo, tako da je na koncu nastalo le nekakšno kričanje in blebetanje. Bil je ravno dan pred nočjo čarovnic, po njihovo kar "halloween", vsi prostori v vrtcih so bili okrašeni z baloni in okraski na to temo. Otroci so se zbirali, čakali na ostale, se po prostoru prosto igrali z baloni in si jih podajali. Potem je bil

čas za malico, ki so si jo prinesli od doma. Jedli so sadje in mirno sedeli ob mizi ter gledali španske risanke na televiziji. Sledila je vodena dejavnost, kjer sem pomagal pri barvanju kostanjev s temperami. Otroci so se zelo dobro odrezali in nastali so lepo pobarvani kostanji. Če je otrok potreboval pomoč, se je oglasil, saj je znal približno poklicati po imenu, in takoj dobil pomoč. Po tej dejavnosti so otroci iz vseh skupin odšli na igrišče, kjer so se igrali na toboganu in gugalnicah. Ko je nastopil čas, da otroke pripravimo na kosilo, sem šel v drugo skupino,

kjer me je vzgojiteljica prosila za pomoč. Otrokom sem zavezal slinčke okrog vratu, medtem ko jim je sama pomagala pri umivanju rok. Nato smo jih v vrsti pripeljali v jedilnico in jim razdelili kosilo. Pomagali smo jim pri jedi, saj še ne znajo jesti sami. Po kosilu smo jih z vlažnimi robčki obrisali okrog ust in jim očistili roke, če so bile popacane, potem pa jih odpeljali nazaj v skupino, kjer so imeli čas za prosto igro, dokler ponje niso prišli starši. Ob 14.00 sva z Nino zaključila delovni dan in se odpravila iz vrtca.

Andraž Tomšič, 3. d

Vzgoja in delovanje za trajnost

V novembru po vsej Evropi poteka teden globalnega učenja. Dogodek ozavešča o sedemnajstih ciljnih trajnostnega razvoja, s katerimi si po vsem svetu prizadevamo za odpravo skrajne revščine, zmanjšanje neenakosti in boj proti nevarnosti klimatskih sprememb. Teden globalnega učenja kliče po ponovnem razmisleku o naših navadah in načinu življenja, porabe ter potrošnje in po novih načinih izobraževanja in socializacije.

Letošnja osrednja tema so podnebne spremembe, slogan tedna pa je "Zbudi se! To je zadnji poziv za podnebje."

Tudi na naši šoli trajnostnemu razvoju posvečamo veliko pozornosti – o tem smo tokrat povprašali našega ravnatelja, g. Andreja Rutarja.

"Na šoli smo na področju trajnostnega razvoja zadnja leta precej aktivni. Prejšnji mesec smo poročali o mednarodni izmenjavi, ki že drugo leto poteka v znamenju aktivnosti, povezanih s skrbjo za naš planet in družbo. Dijaki se skupaj s kolegi z Nizozemske dvakrat v letu mrežijo in ustvarjajo ideje ter predstavljajo svoje poglede o tem, kako živeti danes, da bo jutri tako, kot si želimo.

Če pogledamo v dijaški dom, tam vzgojitelji že vrsto let sodelujejo na natečajih iz podobnih tematik in skrbijo za ponovno uporabo

najrazličnejših materialov. Redno so deležni tudi nacionalnih priznanj s tega področja.

S projektno zaposlitvijo multiplikatorke v projektu Popestrimo šolo smo pripeljali številne aktivnosti za zainteresirane dijakke. Dijaki sodelujejo v delavnicah, dajejo pobude in organizirajo raznolike dejavnosti, kot je bil npr. lanski Špil za okolje.

Ozaveščenost glede skrbi za okolje je velika. Konec meseca se bo na šoli odvil projektni dan, katerega rdeča nit bodo izumi in trajnostni razvoj – IzUMi za trajnost.

Na šoli verjamemo, da imajo mladi, ki se trenutno izobražujejo, pomembno vlogo na tem področju. Njihovo zavedanje problematike je še toliko pomembnejše, saj bodo kmalu postali odločevalci v družbi. Brez resničnega občutka za nujne korake v smeri trajnostnega razvoja ne moremo pričakovati sprememb in posledično primernih rešitev za svet, v katerem živimo.

Poleg vzgojnih in izobraževalnih aktivnosti pa na šoli na tem področju zadnji dve leti načrtujemo tudi investicije. Trenutno imamo v načrtu dve sončni elektrarni. Prav ta mesec smo podpisali pogodbo za izgradnjo, s čimer bomo poleg racionalizacije rednih stroškov pri porabi energije prispevali k manjšim izpustom CO₂ in bolj čistemu okolju. Učenci in dijaki pa bodo

lahko v živo spoznali delovanje in pozitivne učinke takšne elektrarne.

Za prihodnja leta imamo že v načrtu nove investicijske in izobraževalne projekte."

**Gimnazija
Predšolska vzgoja
Dijaški dom**

**SREDNJA ŠOLA
VENO PILON
AJDOVŠČINA**

DAN ODPRTIH VRAT

11. 12. 2019 ob 17. uri

Cesta 5. maja 12, 5270 Ajdovščina
www.ss-venopilon.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Izobraževanja na delovnem mestu pripomorejo k zadovoljnim in delovno uspešnim zaposlenim

Vse več podjetij svojim zaposlenim omogoča izobraževanje v okviru delovnega časa. Na takšen način dosežejo, da se zaposleni redno udeležujejo predavanj ter pridobijo želene kompetence, ki jih vodstvo določi v sodelovanju z organizatorji izobraževanja. Zviševanje kompetenc zaposlenih vodi k višji delovni uspešnosti ter samozavesti, s čimer se povečuje zadovoljstvo med zaposlenimi in zmanjša stres na delovnem mestu. Obenem predstavljajo izobraževanja za kolektiv tudi nekakšen »team building«, saj se zaposleni v sproščenem vzdušju družijo izven delovnega okolja, s popolnoma drugačnimi izzivi in motivi.

V okviru razpisa **Temeljne in poklicne kompetence 2018-22*** smo na **Ljudski univerzi Ajdovščina** s partnerjema pri projektu, **Idrijsko-Cerkljansko razvojno agencijo in Micro Teamom**, letos dali podarek ravno na sodelovanju s podjetji. Brezplačne izobraževalne programe smo izvajali za zaposlene Varstveno delovnega centra Ajdovščina – Vipava, Cirusa Vipava, Doma starejših občanov Ajdovščina, Otroškega vrtca Ajdovščina, Osnovne šole Draga Bajca Vipava ter Fructala. Glede na potrebe podjetij in kompetenc, ki se zahtevajo od zaposlenih, smo izvajali prilagojene tečaje tujih jezikov, računalništva in komunikacije

na delovnem mestu ter programe za ohranjanje zdravja.

Večinoma so izobraževanja potekala v okviru delovnega časa in vsi sodelujoči so povedali, da novo pridobljena znanja zagotovo odtehtajo izgubljene delovne ure. Po mnenju **Dušanke Černalogar** z Idrijsko-Cerkljanske razvojne agencije bi se podjetja morala bolj zavedati, da izobraževanje predstavlja odlično priložnost za poglobljanje znanja zaposlenih, le-to pa dokazano vodi do večje motivacije zaposlenih, boljših odnosov, učinkovitejšega reševanja delovnih nalog, pa tudi do novih kreativnih rešitev in idej. Vlaganje v zaposlene danes, pomeni vlaganje

v poslovno uspešnost podjetja v prihodnosti, zato je pomembno, da se izobraževanja izvajajo tudi med delovnim časom, da se jih lahko udeležijo vsi. **Kristina Bratina**, direktorica zavoda Cirus Vipava, katerega zaposleni so se udeležili več izobraževanj, je povedala: »Zavedamo se, da je izobraževanje osnova za stalno izboljševanje kvalitete dela, poleg tega pa je pomembna tudi preventiva proti poklicnim boleznim.«

Kaj so še razlogi za izobraževanja in zakaj se institucije odločajo za izobraževanja ravno v naši ustanovi? **Mojca Pev**, ravnateljica Osnovne šole Draga Bajca Vipava je povedala: »Na Osnovni šoli Draga

Bajca Vipava želimo zaposlenim omogočiti izobraževanja z različnih področji. V ta namen smo se povezali z Ljudsko univerzo Ajdovščina, ki jo lahko zelo pohvalim. Znajo pridobiti kvalitetne predavatelje, aktualne vsebine in, kar je najpomembnejše, znajo prisluhniti tudi našim potrebam. Vsako izobraževanje je bilo za nas nov izziv in nam je dalo korajžo, da novo pridobljena znanja preizkusimo tudi v praksi.«

Tudi v Otroškem vrtcu Ajdovščina se zavedajo, da je za kvaliteten program pomembno natančno usklajevanje želja in potreb delovne organizacije. **Tamara Paravan**, svetovalna delavka Otroškega

vrtca Ajdovščina, poudarja: »Zaposleni so lahko po vsakem predavanju slišano prenesli v svoje vsakodnevno delo tako z otroki, kot njihovimi starši in nenazadnje tudi v naše medsebojne odnose. V življenju se ljudje nenehno izpopolnjujemo, učimo in dozorevamo. Izpeljano izobraževanje je dalo potrditev našemu dobremu dosedanemu delu ter nakazalo možnost sprememb in novih poti.«

Na Ljudski univerzi Ajdovščina sledimo kompetencam 21. stoletja ter jih prilagajamo potrebam vsakega podjetja posebej. Vabljeni, da nas kontaktirate na **info@lu-ajdovscina.si** ali na **05/3664 750**.

Celovita podpora podjetjem pri izobraževanju zaposlenih 45+

Javni štipendijski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije je konec meseca oktobra objavil rezultate javnega povabila v okviru programa »Celovita podpora podjetjem za aktivno staranje delovne sile«. Številnim podjetjem v vzhodni in zahodni kohezijski regiji so bila dodeljena sredstva, kot podpora pri pripravi strategij za učinkovito upravljanje starejših zaposlenih ter krepitvi njihovih kompetenc.

Ljudska univerza Ajdovščina je že v sklopu projekta JP ASI 2017 podjetjem, katerim so bila dodeljena sredstva, nudila celostno podporo tako pri pripravi strategije, vodenju dokumentacije, izvedbi različnih

usposabljanj in izobraževanj kot tudi poročanju. Da je bila storitev kakovostno in strokovno izvedena, potrjujejo različne pozitivne izjave in pohvale podjetij s katerimi smo sodelovali pri projektu od začetka do konca.

Ana Furlani s podjetja Mlinotest je povedala: »Z Ljudsko univerzo Ajdovščina smo sodelovali na JP ASI 2017 v vseh fazah projekta – svetovali so nam pri pripravi prijave, kasneje pa so nas strokovno vodili skozi celoten proces postavljanja strategije razvoja kadrov, vključno s segmentom upravljanja s starejšimi zaposlenimi. Tekom izvajanja izobraževalnih aktivnosti so se ponovno izkazali kot zanesljiv in pronicljiv poslovni

partner, saj so na podlagi izkušenosti in strokovnosti svetovale vedno našli ali celo na novo oblikovali pravo izobraževalno rešitev za naše potrebe. Vso podporo smo imeli tudi pri izvajanju poročanja in na to vezano administracijo. Tudi Meta Mržek s podjetja Taxa d.o.o. je sodelovanje z Ljudsko univerzo Ajdovščina pohvalila: »Z Ljudsko univerzo Ajdovščina smo sodelovali od začetka pa do konca izvedbe projekta JP ASI 2017. Pomagali so nam pri vseh poročanjih, ki so bila potrebna za pridobitev sredstev, ter pri sami izvedbi tečajev in delavnic. Kvalitetno opravljeno delo so nadgradili s fleksibilnostjo in prijaznostjo, kar je bilo za nas zelo pomembno.«

Podjetjem, ki so prejeli sredstva JP ASI 2019 iskreno čestitamo, obenem pa obveščamo, da bo Ljudska univerza Ajdovščina tudi v tem razpisnem obdobju podjetjem nudila pomoč pri pripravi strategije, izvedbi motivacijskih programov in usposabljanj, vodenju projektne dokumentacije, poročanju financerju itd.

V kolikor želite, da vam pri izvajanju projekta pomaga usposobljen in strokoven kader, vas vabimo, da nas pokličete na **05 366 47 52** ali nam pišete na **info@lu-ajdovscina.si**.

Anja Jamšek Furlan

GOSTILNA

Sila

LOKEV

041 361 729

KOSILA, MALICE,
POGOSTITVE, CATERING

GROMAP
GEODETSKE STORITVE

Gromap d.o.o.
Vipavska cesta 4, Ajdovščina
tel: 3330100, 041320935
gromap@siol.net
www.gromap.si

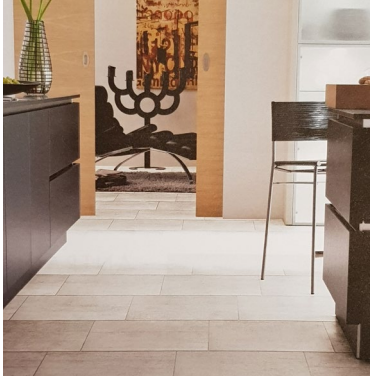
- VPIS STAVBE V KATASTER STAVB
- UREJANJE MEJ
- PARCELACIJE
- GEODETSKI NAČRT

oglašujte v časopisu Latnik

komerciala.latnik@gmail.com
040 826 142 (Andreja Lozar)

KERAMIKA FIKUS

V AJDOVŠČINI 100M OD EUROSPINA

KVALITETNA KERAMIKA
UGODNE CENE
HITRA DOSTAVA
POLAGANJE KERAMIKE
Tel.: 041-537-950

**ŠKURA
SENČILA**
051 895 957

- žaluzije
- plise senčila
- rolo senčila
- lamelne zavese
- panelne zavese
- popravila in servis, menjava platen
- komarniki
- tende
- rolete
- screen roloji
- zunanje žaluzije

Škura Neje Bizjak s.p. Ajdovščina
info@skura-sencila.com www.skura-sencila.com

“ZA VSE GENERACIJE”

izdelki iz pšeničnih
kalčkov

moleum

odlična dopolnitev
vsakodnevne
prehrane z
naravnimi vitamini
in minerali

www.moleum.si

Smeh je pol zdravja...

"Kako dolgo se že vozite brez zadnje luči?" je policist vprašal voznika, ko ga je ustavil.

Voznik je skočil iz avtomobila, stekel do zadnjega dela avtomobila, iz pljuč izpuštil zvok, poln bolečine, in obraz zakopal v svoje dlani.

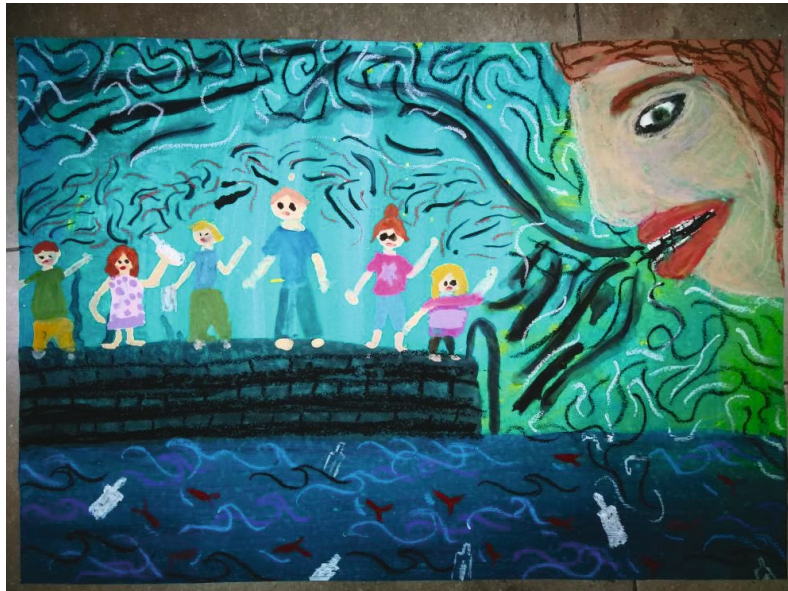
Videti je bil tako razburjen, da se je policistu zasmilil in ni želel biti z njim prestrog.

"Dajte no," je rekel, "saj ni treba, da se toliko sekirate. Situacija ni tako zelo resna."

"Kaj ni ..." je zastokal voznik. "Potem pa mogoče veste, kaj se je zgodilo z mojo prikolicco in čolnom?"

Medobčinsko društvo prijateljev mladine

Bogata in pisana jesen

Maruška Gorup, OŠ Šturje

Na Medobčinskem društvu prijateljev mladine Ajdovščina prav nikoli ne počivamo.

V drugi polovici oktobra se je naša sodelavka udeležila 3-dnevnega usposabljanja za koordinatorje v projektih prostovoljstva in zaposlitev, programa Evropska solidarnostna enota v Zrečah. Upamo, da bo naš prijavljeni projekt v omenjenem programu sprejet ter da bo v naslednjem letu naše aktivnosti popestril prostovoljec/ka s Portugalske.

V oktobru so nas zelo razveselili rezultati likovnega natečaja »Naše pravice«, ki ga je razpisala Zveza prijateljev mladine Slovenije. Med 1801 likovnim delom s cele Slovenije sta med 12 najboljših prišli tudi likovni deli Line Štolfa iz OŠ Dobravlje, mentorica Sonja Makuc in Maruške Gorup iz OŠ Šturje, mentorica Anuša Blažko. Likovni deli omenjenih avtoric bosta krasili kalendar Zveze prijateljev mladine Slovenije za leto 2020. Mladi umetniki so svoja dela ustvarili v Tednu otroka, na eks temporu v Piranu v organizaciji našega društva.

Z različnimi aktivnostmi spodbujamo ljubezen do branja pri osnovnošolski mladini. Tako smo za petošolce OŠ Šturje organizirali literarno delavnico, ki jo je vodila gospa Irena Šinkovec. »Žoga je

okrogla« je bil naziv delavnice, tematika pa se je nanašala na priljubljeno Suhadolčano vo knjigo »Košarkar naj bo«. Mladi so se v dveh šolskih urah spoprijeli z različnimi nalogami, ugankami, se pogovarjali o košarki, spesnili pravo podo knico in še kaj.

Jesenske počitnice so bile v znamenju že tradicionalnega izleta v Ljubljano, kjer so se otroci najprej razvedrili v vodnem mestu Atlantis, popoldne pa popestrili v Kolo-seju ob ogledu filma »Košarkar naj bo« in risanke »Mali Jeti«. Lepo so bile obiskane tudi ustvarjalne delavnice pod vodstvom Silve Copic, kjer so otroci ustvarjali na temo jeseni, nastale so čudovite risbe, živalice iz jesenskih plodov in domišljajske figurice iz žice. Pod mentorstvom Urške Brežnjak pa so ustvarjali kamenčke prijaznosti in s tem obeležili mednarodni dan prijaznosti 13. novembra. Z ustvarjalno delavnico smo se pridružili društvu Humanitarček iz Maribora, ki želi celotno Slovenijo na ta dan preplaviti s prijaznostjo. Posamezniki in organizacije širom naše države so ustvarili več kot 10.000 kamenčkov prijaznosti. Jesenske počitnice so bile zelo živete in aktivne za 15 otrok z manj priložnostmi iz ajdovske in vipavske občine, ki so

preživeli 5-dnevne počitnice v Zambratiji. Humanitarne počitnice smo otrokom omogočili v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Ljubljana Moste-Polje.

Začeli smo z izvajanjem dveh študijskih krožkov – študijski krožek »Poti do zdravja« združuje vse skrbne ljubiteljice zdravja in dobrega počutja v krajevni skupnosti Skrilje. Pogovarjajo se o različnih tematikah varovanja zdravja, vse to pa podkrepijo z gibalnimi in dihalnimi vajami. Srečanja potekajo v sproščenem vzdušju enkrat tedensko. V Vipavi pa je pričel z delovanjem »utečen« študijski krožek »Viva kreativna« v domu starejših Pristan. Ustvarjalna srečanja so v krožek privabila kar 15 starostnikov, varovanci Pristana ustvarjajo pod mentorstvom Taše Turk. Študijski krožki so neformalna oblika izobraževanja odraslih, koordinira jih

odgovornim podjetjem in društvom, ki nam pomagajo pri izvajanju našega poslanstva. Zahvaljujemo se tudi vsem dobrim ljudem, ki darujete preko aplikacije »Dobrodelko«, društva Humanitarček iz Maribora in tako pomagata otrokom in družinam v stiski iz našega lokalnega okolja.

V okviru Festivala Hiše mladih, ki poteka v novembru, smo organizirali izobraževanje »Kako organizirati prostovoljsko delo v svojem kraju«. Izobraževanje je vodila gospa Ema Kotar, vodja programa »Človek za druge« iz Društva katoliških pedagogov Slovenije. Dogodek je bila lepa priložnost za pogovor in refleksijo o prostovoljskem delu vseh udeleženi predstavniki različnih društev iz našega okoliša.

Ne smemo pozabiti tudi na aktivno skupino svetovalcev TOM telefona – telefona za otroke in mladostnike,

Lina Štolfa, OŠ Dobravlje

Andragoški center Slovenije, sofinancira pa Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport.

Konec oktobra so v naši pisarni svoje moči pokazali tudi škratki, ki so pridno sprejemali in v aplikacijo vnašali pisemca otrok za akcijo »Trije zimski botri« in imena otrok za akcijo »Božiček za en dan«. Letos bomo v obeh akcijah in s pomočjo donatorjev obdarili več kot 350 pridnih otrok z manj priložnostmi iz obeh občin. Za otroke pripravljamo kulturni program s prihodom enega izmed dobrih mož, ti stega s sivo kučmo, belo brado in zvrhanim košem daril. Če želite tudi sami darovati, se pridružite akciji »Trije zimski botri« ali pa »Božiček za en dan«, pobrskajte po spletnih straneh omenjenih akcij, ali pa se z darilom obrnite na naše društvo. V teh vrsticah bi se zahvalili vsem srčnim ljudem,

ki deluje na našem društvu. Svetovalci se redno udeležujejo različnih izobraževanj, stalnica pa je tudi supervizija za svetovalce na telefonu, z letošnjim novembrom supervizijska srečanja potekajo v Ajdovščini. Tom telefon deluje pod geslom: 'Odgovor je pogovor', njegova prepoznavnost in uveljavljenost med mladimi je več kot očitna, saj bo TOM telefon v letu 2020 obeležil že 30-letnico delovanja. Je krizni in splošni telefon, na voljo vsak dan od 12. do 20. ure na številki 116 111. Na voljo je tudi spletna klepetalnica <https://www.e-tom.si/>

Vabljeni k spremljanju naše spletne strani www.mdpm-ajdovscina.si in naše Facebook strani »Mdpm Ajdovščina«.

Urška Brežnjak

latnik

Bogata jesen vrtovinske podružnične šole

Učenci podružnične šole Vrtovin so morali kar takoj, že septembra, zavihati rokave in pridno delati. Čakal jih je šolski vrt, ki je potreboval nekaj nege in seveda pobiranje nekaterih pridelkov. Nega vrta sicer ni tako zelo priljubljena, so pa zato pridelki šli toliko bolj v slast. Pobirali smo korenček in buče, na vrtu pa na primerno vreme čaka še sladek krompir. Pridelke smo seveda z veseljem pojedli, iz sadja, ki so ga prinesli učenci, pa smo skuhali okusno marmelado.

Poleg vrta pa so nas zaposlile tudi priprave na razstavo ob dnevih evropske kulturne dediščine. Učiteljica Polona Žorž je poskrbela, da smo bili vključeni v to vseevropsko dogajanje in s skupnimi močmi smo se pripravili na odprtje razstave. Pripravili smo plakate in jih razobesili, skupaj smo načrtovali scenarij in dogajanje, od 1. do 12. oktobra pa še gostili vse ostale podružnične šole OŠ Dobravlje in ostale goste. Priznamo, bilo je naporno in zahtevno za vse nas, vendar veliko smo se naučili in bili sva ponosni na najine učence. Obiskala nas je tudi izredna profesorica fakultete za arhitekturo, gospa Lucija Ažman Momirski, ter

nam povedala veliko zanimivih dejstev o terasiranih področjih v Sloveniji.

Tudi teden otroka, ki se je prav tako dogajal v začetku oktobra, je bil polen zanimivih dogodivščin: od zamenjave vlog (učiteljica je postala 'lump' učenka, učenci pa učitelji) in knjižnično informacijskega znanja do športnega dneva in obiska vrtovinskih živalic. S knjižničarko, gospo Irmo, smo izdelali tudi poučne kartonke za najmlajše bratce in sestre naše učence. Zelo smo se potrudili.

V novembru smo načrtovali tečaj masaže MISP za naše učence. To je posebna metoda masaže otroka otroku. Vendar pa nas je november presenetil s še drugimi dogodivščinami.

Inštruktorica MISP masaže, ga. Maja Maver, je k nam prihajala vsako jutro v enem tednu. Učence je postopoma učila prijemov masaže MISP. Bila je res zanimiva izkušnja za učence, pa tudi za nas učiteljice. Masaže bomo izvajali še naprej in opazovali odzive otrok.

V novembru smo bili deležni tudi dveh zelo veselih novic. Risba učenca drugega razreda, Aleksa Majnika, je bila izbrana med tristo prispelimi risbami na likovni natečaj Monstar zOO. V Novi Gorici je bil odprt prvi digitalni vrt pošasti in ena od petnajstih pošasti je prav Aleksa. Vse čestitke njemu in njegovi domišljiji.

Kmalu nato pa so bili preseñeni tudi učenci 3. in 4. razreda in njihova mentorica Polona Žorž. Njihov posnetek, oblikovan z lego kockami, je bil eden od treh zmagovalnih na natečaju Vizija nič, organiziran s strani javne agencije RS za varnost prometa. Nagrajeni so bili s kolesarskimi čeladami in zavedanjem, da življenje in zdravje nista rezervni del.

Ob tem pa bi se radi zahvalili vsem vrtovinskim staršem, ki vztrajno in prostovoljno sodelujejo s šolo in bogatijo naše delo.

Tanja M. Jamšek

HUSQVARNA 120 Mark II (1.9 KM)

Akcija 2019
179,90 €
Redna cena € 239

STIHL MS180 (1.9 KM)

Akcija 2019
240,00 €
Redna cena € 289

STIHL MS231 (2.8)

433,00 €
ZNIŽANA CENA
Redna cena € 419

Husqvarna 435 II (2.3 KM)

Top Ponudba
339,00 €
Redna cena € 419

Husqvarna 450 (3.3 KM)

Akcija 2019
447,00 €
Redna cena € 598

TOTUM
WWW.TOTUM.SI
Feel The Difference
Servis in Prodaja

Totum d.o.o.
Goriška cesta 29/a, 5720 Ajdovščina
(05)366 50 88
Obrtniška ulica 6/i, 1370 Logatec
(01)750 93 48

5 LET GARANCIJE

Lithium-Ion
HSA25 STIHL
Akumulatorske ročne
škarje za obrezovanje

60 **MOTORNA ŽAGA 555**
699 € AKCIJA

Pestra ponudba
pihalnikov in
sesalnikov listja

WWW.TOTUM.SI

Prvi planinski krožek v Podnanosu

Za **Planinsko društvo Podnanos** je prav gotovo ena izmed pomembnejših akcij organizacija planinskega tabora. Da pa otroci med letom ne bi pozabili, kako lepo nam je v hribih, si v društvu že vrsto let prizadevamo za obuditev planinskega krožka. Letos nam je v sodelovanju z OŠ Draga Bajca Vipava, podružnica Podnanos to tudi uspelo.

V oktobru se je v Podnanosu pred šolo zbralo kar 40 mladih podnanskih planincev in planink ter njihovih staršev. Skupaj smo se odpeljali do Vipave. Po uvodnem pozdravu mentorice Anite Čujec in predsednika Planinskega društva Podnanos Boštjana Nabergoja smo se razdelili v dve skupini. Ena skupina se je najprej preizkusila v plezanju na umetni steni, druga skupina pa se je povzpela do Starega gradu nad Vipavo. Po malici sta se skupini zamenjali.

Nekateri otroci so se prvič preizkusili v plezanju, drugim so se leta treniranja že dobro poznala. Prav vse pa je bilo užitek gledati, kako trmasto vztrajajo pri premagovanju ovir in preprijevanju oprimkov. Tudi Stari grad so si nekateri ogledali prvič. Z radovednostjo in pričakovanjem, da bodo mogoče odkrili sledove vitezov iz tistega časa, so se podali okrog zidov in ruševin.

Velika zahvala gre planinskemu društvu Vipava, ki nam je prijazno odstopilo prostore in nam tako omogočilo plezanje, vsem vodnikom PD Podnanos ter staršem, ki so otroke pripeljali ter njim in sebi popestrili sobotno dopoldne.

Z veseljem gledamo naprej, kako se planinstvo med mladimi šolarji v Podnanosu ponovno razvija.

Anita Čujec

Daisy NOVA NOVA NOVA
trgovina v C2, Ajdovščina

Goriška cesta 25a, C2 Ajdovščina

041 696 029 janjamrevlje@gmail.com

**Modna trgovina
z ženskimi oblačili**

Vabljeni!

Janja Mrevlje s.p., Ustje 49, 5270 Ajdovščina

Večer v gozdu na jesenskem Nanosu

V CIRIUS Vipava smo se pred tremi leti priključili šolam, ki redno obeležijo mednarodne dni, imenovane Outdoor day. Že drugo šolsko leto izvajamo aktivnosti v naravi v obliki interesne dejavnosti.

Mentorji so svoje znanje nadgradili na seminarjih v tujini preko projekta Erasmus+ in na raznih seminarjih po Sloveniji. Dejavnosti Outdoor vključujemo tudi v e-Twinning; s projekti preko spleta sodelujemo s sorodnimi šolami, osnovnimi šolami ter vrtci po Sloveniji. Našim učencem želimo približati nove tehnologije in mednarodne projekte na način, ki ga lahko sprejmejo tudi oni.

S pomočjo znanja in izkušenj, ki smo si jih pridobili z dolgotnim delom na področju učenja otrok s posebnimi potrebami, smo razvili vsebine, s katerim lahko učencem približamo naravo, ki je vir znanja, navdiha in sprostitve. Od nekdaj je naše

Doživeli smo ga pod zvezdnatim nebom in v temi. Mentorji interesne dejavnosti Outdoor in osem naših učencev smo v gozdu doživeli nove izkušnje v temi. Rahlo nelagodje in mogoče malce strahu je pregnala dobra družba okrog ognja. Zapeli smo našo himno in še nekatere druge pesmi. Učenci so prisluhnili zvokom jesenskega gozda, šumenju listov, prasketanju plamenov, živalim v gozdu... Doživeli so pripovedovano pravljico: Kako je iz travnika nastal gozd, ob tem spoznali nekatera drevesa v bližini, njihove dele, plodove, izgled, vonj, strukturo skorje... Poskusili so se v žaganju lesa in sekanju drv. Na kurišču smo si pripravili večerjo, na žerjavici smo spekli krompir, hrenovke, jabolka in kostanje. Naša Outdoorska zastava je mirno visela pred nami, ogenj je ugašal, mi pa smo zadovoljni in srečni zaključili naše druženje. Da je

delo temeljilo na izkustvenem učenju in multisenzornem doživljanju narave ter okolice. Za naše učence z več motnjami (gibalno oviranostjo, motnjo v duševnem razvoju) je tako učenje osnovno metodično sredstvo. Cilji učenja v naravi so povezani z letnimi časi in vremenom, doživljanjem narave v različnih vremenskih pojavih. Zato gremo v naravo v vsakem vremenu, v soncu, dežju in burji, v temi, načrtujemo pa tudi doživetja na snegu. Srečanja organiziramo v bližini Ciriusa, v parku, ob gasilskem domu, ob reki, na travniku. Prostor srečanja, učenja in druženja je bil to jesen tudi Nanos.

bil večer še bolj popoln, so nas na poti domov prišle pozdravit tri srne in zajček. Te oči so se svetile tam v daljavi že, ko smo ob ognju slastno jedli večerjo. Tako se nam je zdelo.... To vrstne izkušnje bogatijo tako učence kot učitelje, kajti narava nas uči in povezuje obenem. V krogu okoli ognja se okrepijo naši dobri odnosi, iz katerih dobimo nov zagon in nove ideje. Naša velika želja je najti miren in varen prostor v lokalnem okolju, kjer bi lahko še bolj sistematično izvajali Outdoor dejavnosti.

**Mentorji Outdoor,
CIRIUS Vipava**

Smeh je pol zdravja...

Na plaži v Budvi v morju se utaplja moški. Črnogorci stojijo in gledajo.

Naenkrat ena izmed žensk zavpije: "Kaj pa stojite!?!?"

Pa se oglasi eden: "Saj res, usedimo se raje."

Oblak tuš
Lavričev trg 7
5270 Ajdovščina
oblak.tus@gmail.com
www.oblaktus.si

Prenova kopalnice iz kadi v tuš V ENEM DNEVU!!!
+386 (0) 41 788 306

Zagotavljamo vam lahkotno, varno in sproščeno tuširanje v tuših Oblaktus!

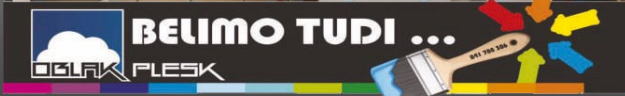
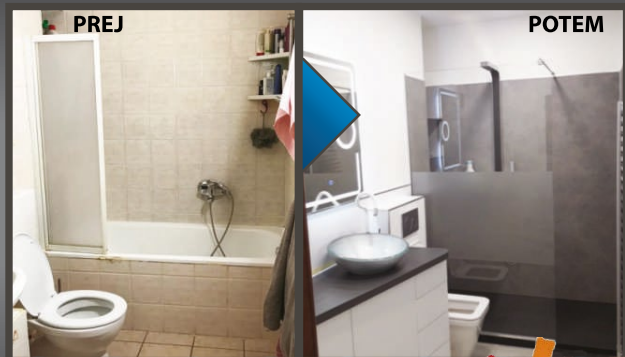
Vašo staro kopalno kad ali tuš kabino odstranimo in nad njo postavimo po meri izdelan tuš podstavek, izdelan iz aluminij sendviča, ki je sestavljen iz treh plasti: alu plošče, pvc izolacije in še enkrat alu plošče. Zaključni sloj pa predstavlja gumirana, protizdrsna in antibakterijska zaščita. Dobiti ga je mogoče v treh barvah: beli, bež in temno sivi. Po vaši želji lahko temu sloju dodamo neopren, ki vam nudi še več udobja in toplote.

Najnižja možna višina naših tuš podstavkov je od 2,8 do 15 cm, širina do 115 cm, dolžina pa do 300 cm. Pri obnovi stene obložimo s sendvič paneli debeline 6 mm, ki so iste sestave kot tuš podstavek. Pri tem ni potrebno polaganje keramike ali dodatna obdelava sten.

Tuš kabine ali pregradna stekla vam izdelamo po naročilu. Vsa stekla so impregnirana proti vodnemu kamnu, kaljena, s pobrušenimi robovi in debeline 8 mm.

Za prenovo potrebujemo 1 dan, predhodno pa opravimo ogled in izmere. Prednost naše prenove je v kopalnem delu brez fug, kar vam zagotavlja tesnjenje, toplino, varnost in nič težav s plesnijo.

Odlukuje nas tudi hitra odzivnost, visoka strokovnost naših monterjev in zadovoljne stranke.

BORUT
INSTALACIJE BORUT PETRIČ S.P.

Možnost plačila do **36 obrokov** s hitrim kreditom.

Megaterm
Nova Gorica • Postojna • Koper

PE Nova Gorica t. +386 (05) 333 40 77
PE Koper t. +386 (08) 205 65 37
PE Postojna t. +386 (05) 726 21 96

Življenje je lepo

**OGREVANJE, HLAJENJE
VODOVOD, PREZRAČEVANJE
KOPALNICE, KERAMIKA**

www.megaterm.si

Teden otroka v Otroškem vrtcu Ajdovščina

Življenje je dar

Z otroki skupine Modre pike iz vrtca na Ribniku smo se, v tednu otroka, pogovarjali o pravici do življenja in sreče ter se glede na prevladujoče ideje otrok odločili, da se še posebej posvetimo življenjskemu ciklu živih bitij.

V sklopu tega so otroci opazovali rast rastlin od semena, posajenega v zemljo, do odrasle rastline, spoznavali pa smo tudi razvoj živali. Največjo pozornost pa smo namenili življenju človeka: od rojstva in otroštva, preko mladosti v odraslo dobo, ki pa prinese zrelo leta in starost. Ker so pri delu s predšolskimi otroki pomembne izkušnje, smo jim omogočili srečanja z vsemi starostnimi skupinami in sodelovali tako s starši otrok kot z različnimi ustanovami v občini Ajdovščina.

Življenje, ki se začne v maternem trebuhu in nato z rojstvom, je otrokom približala mama z dojenčkom. Predstavila jim je vlogo mame pri negi in skrbi za dojenčka. Otroci so se nato skozi igro tudi sami preizkusili v vlogi skrbnih staršev. Sledilo je obdobje otroštva, ki smo ga popestrili z obiskom

prvošolcev na OŠ Danila Lokarja Ajdovščina in skupaj z njimi preživeli dopoldan v šolskih klopeh. Za sodelovanje z mladimi smo izkoristili bližino SŠ Veno Pilon Ajdovščina ter obiskali dijake drugega letnika srednje vzgojiteljske šole. Ob umetniških dejavnostih so se veliko naučili tako dijaki kot otroci. Odraslo dobo so otrokom najlažje predstavili kar njihovi starši: nastala je cela paleta različnih poklicev in dela, ki ga vsakodnevno opravljajo. Aktivno vključeni v naše delo pa so bili tudi stari starši otrok, s katerimi smo telovadili v sklopu simbioze giba v izvedbi Centra za krepitev zdravja Zdravstvenega doma

Ajdovščina. Sledilo je še zadnje življenjsko obdobje, ki smo ga otrokom približali z obiskom starejših občanov v DSO Ajdovščina. Zanje so otroci pripravili krajši nastop, starejši občani pa so otrokom omogočili skupno druženje in igranje v žoga bendu. Zaključek življenja smo navezali na prihajajoče praznike ob dnevu mrtvih ter se s pravicami in obiskom pokopališča dotaknili tudi teme smrti.

Otrokom smo podarili izkušnjo, da je življenje nekaj res dragocenega in je čisto vsako življenjsko obdobje lahko lepo, če le sodelujemo med sabo in si pomagamo.

Klavdija Mikuš

Komorni zbor Ipavska uspeh iz Varšave dopolnil v Postojni

Komorni zbor Ipavska z dirigentko **Damjano Vončina** se je v dneh od 15. do 17. novembra 2019 udeležil 14. mednarodnega zborovskega tekmovanja Varsovia Cantat v poljskem glavnem mestu Varšavi.

Njihov nastop z raznolikim programom je prepričal mednarodno petčlansko komisijo (tudi s slovenskim članom Damijanom Močnikom), saj je zbor v kategoriji A, kategoriji mešanih zborov, dosegel odlično 2. mesto (tako za zmagovalcem Solo-Chor, zborom konservatorija za glasbo iz Moskve), posebna nagrada za najboljšega dirigenta na tekmovanju pa je šla v roke njihovi dirigentki Damjani Vončina, na kar so pevci Ipavske in njihova dirigentka izredno ponosni, saj gre za odmeven mednarodni uspeh in priznanje za odlično opravljeno delo na področju zborovske glasbe.

Tekmovalni nastop v kategoriji A (mešani zbori) je potekal v soboto, 17. novembra. Program je bil izbran premišljeno, kar so pohvalili tudi člani strokovne komisije. Komorni zbor Ipavska se je predstavil s tekmovalnim programom: renesančno Adoramus te Claudia Monteverdija, po ljudskih motivih iz Prekmurja prirejeno skladbo Fčelica zleteila Lojzeta

Lebiča, The Deer's cry (Arvo Pärt) in Ta na Solbici mladega primorskega skladatelja Sama Vovka.

Na prvem nastopu (v petek zvečer) so ipavci zapeli v močni cerkvi svetega Križa v središču mesta, kjer počiva srce velikega poljskega glasbenika Fryderyka Chopina, in pritegnili številno poslušalstvo s sakralnim programom, s svojim ubranim in sproščenim petjem pa so ves čas svojega gostovanja na Poljskem navduševali tudi mimoidoče na ulicah in trgih starega mestnega jedra.

Ob njihovem odmevnem uspehu je predsednik Komornega zbora Ipavska Mitja Sajovic povedal takole: Rezultat je plod trdega in ustvarjalnega dela, katerega smo zelo veseli in nanj ponosni. Posebno priznanje za najboljšo dirigentko je bilo v konkurenci dirigentov 29 zborov eno izmed treh podeljenih posebnih priznanj. To je strokovna potrditev, da izmed vseh sodelujočih zborov imamo najboljšo dirigentko! Ipavska je zgodba, ki se gradi, in prejete nagrade so za nas dokazi, da smo na pravi poti. Veselim se prihajajočega tekmovanja v Postojni.

Damjane Vončina, nagrajena dirigentka, pa je svoje misli strnila z besedami: Tega

mednarodnega uspeha se veselim predvsem zaradi pevk in pevcev. S temi nastopi pridobivajo na samozavesti in na medsebojnem zaupanju. In ta cela ekipa zaupa meni, ki stojim pred njimi, jaz pa zaupam njim. Menim, da je ravno to ključ do naše čudovite glasbe.

V nedeljo, 24. novembra 2019, pa je v Postojni potekalo Regijsko tekmovanje odraslih pevskih zasedb, ki so se ga udeležili tudi pevci Komornega zbora Ipavska z dirigentko Damjano Vončina. Predstavili so se s skrbno izbranim tekmovalnim programom, in sicer so zapeli Fčelica zleteila, renesančno

skladbo, skladbo 20. stoletja in noviteto primorskega skladatelja Andreja Makorja Ples v rdečem. S svojim dodelanim nastopom so prepričali poslušalce in strokovno komisijo, ki jim je za njihov nastop podelila zlato priznanje za doseženih 89,3, za Lebičevo skladbo Fčelica zleteila pa so prejeli še posebno priznanje za najboljšo izvedbo slovenske ljudske pesmi. Čestitamo!

Bogato novembrsko pevsko dogajanje so pevci Komornega zbora Ipavska sicer dopolnili še s koncertom na Mirenem gradu v petek, 22. novembra, na god svete Ceciliji, zavetnice

cerkvene glasbe. Že na martinovno nedeljo, 10. novembra, so na povabilo Kulturnega društva Korte skupaj z domačim ženskim pevskim zborom nastopili v kulturnem domu v Kortah ob praznovanju 220. obletnice posvetitve cerkve in 200. obletnice prve slovenske šole v Istri. Pred Regijskim tekmovanjem odraslih pevskih zasedb v Postojni pa so v dvorani frančiškanskega samostana Kostanjevica v sredo, 13. novembra, z Goriškim komornim zborom predstavili program tekmovalnih skladb.

**za Komorni zbor Ipavska
Polona Puc**

Osnovna šola Dobravlje

Dve državni orientacijski tekmi

Z vsakim novim šolskim letom se orientacisti pospešeno pripravljamo na državno tekmo osnovnih in srednjih šol. Letošnja je bila v drugi polovici oktobra v Mariboru. Tekma se je odvijala v neposredni bližini mesta, na terenu ob smučišču. Običajno je v organizacijo vključena tudi šola, vendar tokrat očitno niso uspeli prepričati nobene. Organizacija je velik zalogaj, tako za šolo kot za OZS ter posameznike, ki so pripravljeni žrtvovati veliko svojega

prostega časa. Prav to pa naredi tekmo veliko, tekmovalcem pa vzbudi športno zagnanost in željo po premagovanju naporov.

Mladi tekmovalci iz cele države, okrog 800 se jih je prijavilo, so se pomirili na več progah, odvisno od njihove starosti. Našo, OŠ Dobravlje, so zastopali posamezniki v vseh treh kategorijah, od petega do devetega razreda. Na tekmo se nas je prijavilo preko 40.

Ekipno so najmlajši osvojili

drugo mesto in sicer: **Miha Valič, Mark Keber in Aljaž Resnik.**

Fantje kategorije šesti in sedmi razred so ekipno bili prav tako drugi. Največ točk so prispevali: **Matej Bratož, Rok Cigoj in Aljaž Kerševan.**

Tudi dekleta najstarejše kategorije so se dobro odrezala, saj so ekipno pristala na tretjem mestu. Najboljše so bile: **Zala Lozar, Hana Mamič in Kaja Fučka.**

Državno tekmovanje v naslednjem šolskem letu bo

izborna za svetovno šolsko orientacijsko tekmovanje, ki ga bo gostila Srbija. Tako bo potrebnih več treningov v upanju, da se tudi naši tekmovalci uvrstijo v sam vrh in se v Srbiji pomerijo z najboljšimi na svetu.

Konec oktobra smo se orientacisti OŠ Dobravlje, orientacijske sekcije PD Ajdovščina, udeležili orientacijske sprint tekme mešanih štafet, ki se je odvijala po starem mestnem jedru Kopra.

Sprint tekme so tiste, ki se jih udeležijo vsi najboljši orientacisti celotne države in tudi tekmovalci iz zamejstva. Konkurenca v vseh starostnih kategorijah je res velika.

Mešana štafeta pomeni, da se je štel za rezultat čas in uspešno najdene kontrolne točke treh tekmovalcev, od katerih sta morala biti dva tekmovalca moškega in ena ženskega spola. Ta je morala biti v drugi predaji. Start iste kategorije tekmovalcev je bil skupinski, kar pomeni, da so se podali na pot istočasno, vendar z različnimi zemljevidi, oz. progami glede vrstnega reda pobiranja kontrolnih točk. Skratka, malo zapleteno se sliši, vendar je enostavno,

ko si tekmovalec in moraš to opraviti.

Na tekmo se nas je podalo tekmovalcev za cel, velik avtobus. Tokrat niso bili spremljevalci samo učitelji, ampak tudi vodstvo PD Ajdovščina s predsednikom **Cvetkom Ušajem** na čelu. Ob tej priložnosti se mu prav lepo zahvalimo, saj nas vedno spodbuja, sledi našemu delu in izkazuje hvaležnost za trud, ki ga vlagamo v ta lep šport.

Na progo so se rekreativno podali tudi spremljevalci, ki so spoznali, da orientacija zahteva zbranost in kondicijo. Rekli bi, da sta zanjo potrebna glava in noge.

Najboljši rezultat, tretje mesto in tako stopničke ter bronasto medaljo nam je prislužil **Matej Vales, devetošolec.** Dober je bil tudi **Matej Bratož**, ki je v mlajši kategoriji pristal na četrtem mestu.

Nekaterim je bila to prva tekma, večini pa nova izkušnja in pot do boljših rezultatov.

Lepo, sončno in toplo jesensko vreme, prijetno vzdušje in zanimiva proga so nam popestrili oktobrsko nedeljo, v spominu pa pustili zanimiv dogodek.

mk

Domača sončna elektrarna: investicija, vredna zaupanja

Pred nami je mesec, v katerem se bomo ozirali po iztekajočem se letu in začeli oblikovati načrte za naslednjega. Glede na vse pogostejše napovedi o višanju globalnih cen električne energije kot posledice zapiranja okoljsko obremenjujočih elektrarn na fosilna goriva je za načrtovanje prihodnjih domačih investicij zelo privlačna misel na lastno sončno elektrarno za samooskrbo z električno energijo.

Kako deluje sončna elektrarna?

Sončno elektrarno sestavljata dva sklopa elementov: fotonapetostni moduli, ki skrbijo za pretvarjanje elektromagnetnega valovanja sonca v enosmerni električni tok in napetost, ter elektroenergetski elementi, ki usmerjajo proizvedeno električno energijo k porabnikom – električnim napravam in hišni razsvetljavi. Proces pretvorbe energije sonca v električno energijo je popolnoma neslišen, varen, zanesljiv in okolju prijazen.

Za koga je primerna samooskrba s sončno energijo?

Sončno elektrarno za pridobivanje lastne električne energije lahko postavijo tako posamezniki na enostanovanjskih hišah kot skupnosti na večstanovanjskih stavbah ali poslovni subjekti na gospodarskih objektih. Za njihovo postavitev mora biti izpolnjenih le nekaj tehničnih pogojev, kot so ustrezna usmeritev strehe, ki na površini ne sme biti zasenčena, statična ustreznost objekta, ki dopušča dodatno obremenitev strešne površine in dobra ohranjenost kritine.

Samooskrbo si lahko zagotovijo tudi odjemalci, ki sami nimajo pogojev za postavitev sončne elektrarne, saj lahko to s soglasjem lastnika in ob upoštevanju zakonskih določil postavijo tudi na drugem (sosednjem) objektu.

Koliko električne energije lahko proizvede sončna elektrarna in kako do največjega izkoristka?

Proizvodnja električne energije s pomočjo sončne elektrarne je v največji meri odvisna od osončenosti fotonapetostnih modulov. Dlje ko so ti izpostavljeni soncu, več elektrike bodo proizvedli. A to ne pomeni, da mora za proizvodnjo elektrike ves čas sijati sonce, saj tehnologija fotonapetostnih modulov omogoča proizvodnjo tudi ob sončni svetlobi na oblačnem dan. Res pa je, da močnejše kot je sonce, več elektrike proizvaja elektrarna.

Količina proizvedene električne energije je odvisna še od površine fotonapetostnih modulov in mesta, na katerem so nameščeni. Praviloma velja, da za 1 kW moči potrebujemo med 7 in 14 kvadratnih metrov (odvisno od naklona strehe), 10 – 15 kvadratnih metrov pa naj bi proizvedlo približno tretjino električne energije, ki jo potrebuje povprečna družina. Najboljše rezultate bo dala usmeritev sončnih celic proti jugu.

Nenazadnje pa je izkoristek sončne elektrarne odvisen tudi od same kakovosti, učinkovitosti in ustrezne montaže njenih komponent, zato je njeno načrtovanje dobro zaupati strokovnjakom.

Do informativne ponudbe s pomočjo svetovalcev GEN-I Sonce

Družba GEN-I je v okviru svoje storitve GEN-I Sonce v Sloveniji postavila že več kot 1000 sončnih elektrarn, ki jih sestavljajo najbolj kakovostne komponente domačih in tujih proizvajalcev. V okviru storitve na ključ GEN-I ponuja tudi vzdrževanje in spremljanje naprav, njihovo zavarovanje v primeru poškodb ter ugodno financiranje naložbe z lastnim finančnim instrumentom, imenovanim Zelena obveznica.

Pokličite svetovalce GEN-I Sonce na brezplačno telefonsko številko 080 15 58 ali jim pišite na sonce@gen-i.si ter skupaj z njimi začrtajte pot do svoje energetske neodvisnosti in samooskrbe.

Zimske pnevmatike

-20% popusta

KOMPLETI ZIMA 2019

preverite ugodno ponudbo kompletov gum in platišč

Z novimi brisalci do brezhibne vidljivosti

1.10.2019 do 31.12.2019

-30% popusta
za imetnike VOLKSWAGEN CARD

PRODAJA

Pooblaščen prodajalec osebnih in gospodarskih vozil Volkswagen.

SERVIS

Pooblaščen serviser vozil Volkswagen ter prodajalec nadomestnih delov in dopolnilne opreme.

KLEPARSKO LIČARSKA DELAVNICA

Keparsko ličarska delavnica ter pooblaščen zastopnik za cenitev škod zavarovalnic Triglav, Adriatic Slovenica, SAVA, Grawe, Generali.

info@avtobatic.si 00386 5 36 61 369

Avto Batič
od 1972

Gospodarska vozila

Slovesna akademija Karitas

Od 25. novembra do 1. decembra poteka v Sloveniji Teden karitas pod naslovom: Dobro iz vsakega srca. Škofijska karitas Koper že tradicionalno, kot uvod v ta teden pripravi Slovesno akademijo. Tudi letos je bila 22. novembra v dvorcu Lanthieri v Vipavi, združena z odprtjem razstave likovnih del, ki so nastala v 25. mednarodni

Jožici Ličen in likovni kritičarki Anamariji Stibilj Šajn postavil vprašanja o dobrodelnem in umetniškem vidiku projekta Umetniki za karitas. Za gostoljubje so poskrbele sodelavke Karitas.

Posebni gost večera je bil direktor pobratene Škofijske karitas Banja Luka dr. Milijenko Aničić. Še iz časa vojne v Bosni,

učne pomoči Popoldan na cesti, ki se izvaja na desetih lokacijah, nadgradnja tega programa je Center Bogdana Žorža, Dom karitas v Soči je namenjen taborom in letovanjem za otroke, mlade, družine in starejše. Trenutno se pomaga in spremlja 2000 družin in posameznikov, 1800 otrok in šolarjev, letno se razdeli 350 ton

likovni koloniji Umetniki za karitas avgusta na Sinjem vrhu nad Ajdovščino pod naslovom 'Odrinimo na globoko'.

Navzoče sta nagovorila koprski škof dr. Jurij Bizjak, ki se je zahvalil umetnikom, dobrotnikom in sodelavcem Karitas za delo, ki plemeniti sodobno družbo ter rektor Univerze prof. dr. Danilo Zavrtanik, ki vidi povezavo med umetniškim programom univerze in to razstavo, zato tudi Umetnikom za karitas z veseljem odpirajo vrata. Doživet glasbeni poklon je skupaj z Godalnim kvartetom pripravil pevec in skladatelj Gianni Rijavec. Tudi iz nagovora Vipavskega župana Gorana Kodelja in podžupana občine Ajdovščina Ivana Krašna je bilo zaznati, da tudi v lokalnem prostoru Karitas uspešno izpolnjuje svoje poslanstvo in s številnimi prostovoljnimi sodelavci pomaga blažiti materialne, duševne in duhovne stiske občanov.

Dogodek je povezoval strokovni sodelavec kolonije in slikar Jože Bartolj, ki je ravnateljici

je namreč Škofijska karitas Koper pobratena s Škofijsko karitas Banja Luka. Vsako leto v postnem času poteka akcija Ne pozabimo. Z zbranimi sredstvi in delom dijakov Škofijske gimnazije Vipava ter požrtvovalnih mojstrov je v dvajsetih letih na področju Banjaluške škofije dobilo varno streho nad glavo 34 družin, ki so živele v težkih socialnih razmerah, poleg tega je povprečno 50 otrok letno prejelo finančno pomoč. Ob tej priliki je škof Jurij podelil posebno zahvalo Praček Ivanu in Furlan Borisu za večletno pomoč pri delu mladih prostovoljcev in obnovi domov v delovnih taborih Streha nad glavo.

Škofijska karitas Koper vstopa v trideseto leto delovanja in od začetka izvaja splošne programe pomoči družinam, posameznikom in starejšim v stiski. Z leti je razvila tudi druge programe podpore in pomoči, ki jih izvaja v 13 Centrih karitas v škofiji, poleg tega pomaga brezdomnim v Ajdovščini in Bertokih, prepoznava program

hrane in plača več kot 1000 položnic, ki so nujne za preživetje družin in posameznikov. Leta 2000 je bil ustanovljen Zavod karitas Samarijan, kjer deluje Materinski dom, Varna hiša, svetovalnica Lučka in Vrtnica, socialna rehabilitacija zasvojenih z alkoholom. V vse te programe so vključeni tudi občani občine Ajdovščina in Vipava.

V Škofijski karitas Koper deluje 1.200 prostovoljcev, še posebej smo ponosni na Mlado karitas, ki redno, skozi vse leto podarja svoj čas in svoje znanje otrokom.

V imenu sodelavcev Karitas vipavske dekanije hvala lepa občini Ajdovščina in Vipava, ki podpirajo naše programe in številnim dobrotnikom. Vse bolj se zavedamo, da 'človek ne živi samo od kruha' zato hvala tudi za prijazne besede, dobro misel ali molitev za ljudi, ki pridejo v težave.

Jožica Ličen

Smučarski sejem 2019

Sport klub DOL Ajdovščina organizira tradicionalni smučarski sejem, ki bo v prostorih Waldorfske osnovne šole (bivše stare osnovne šole) v Ajdovščini od petka, 6. decembra do nedelje, 8. decembra 2019.

Sejem bo odprl svoja vrata v petek ob 17.00 uri in jih zaprl ob 21.00 uri. Z delom bomo

nadaljevali v soboto ob 09.00 uri in ga ta dan zaključili ob 19.00 uri. Tudi v nedeljo bomo začeli z delom ob 09.00 uri in zaprli sejemska vrata ob 14.00 uri. Udeleženci se bodo lahko seznanili z vzdrževanjem smučarske opreme in kondicijsko pripravo rekreativnih smučarjev.

Predstavljena bo ponudba tečajev alpskega smučanja in bordanja ter teka in hoje na smučeh. Pri tem pa ne smemo prezreti naše ponudbe na področju izposoje in servisiranja smučarske opreme.

Prijazno vabljeni!

Jože Bizjak

Martinov pohod 2019

V četrtek, 14. novembra, je Vipava zasijala v soju svečk. OŠ Vipava je v sodelovanju s KID Teodozij in TIC Vipava organizirala 4. tradicionalni Martinov pohod z lučkami.

Učenka Nika Jež je Martinov pohod opisala takole:

"Ob 18.00 uri so se vsi udeleženci zbrali pred šolo, kjer so prejeli lučke, in se nato skupaj

ples z lučkami, dogajanje pa je lepo popestril šolski otroški pevski zbor. Za posebno atrakcijo so poskrbele žive goske, ki jih je za to priložnost posodila družina Kovačević. Ob zaključku so se udeleženci lahko pogreli s skodelico toplega čaja in si ogledali Vinarski muzej."

Vsi udeleženci pohoda so prejeli Teodozijevo srebrnik.

odpravili na pohod po Vipavi. Kolono so vodili člani društva Teodozij, oblečeni v rimske vojake. Najprej so odšli do hiše Draga Bajca, nato pa po vipavskih ulicah do dvorca Lanthieri. Tam je na dvorišču sledila kratka predstava o življenju sv. Martina.

Otroci 4. razreda so prikazali

Na prireditvi so se zbirali prostovoljni prispevki za šolski sklad. Zbrali smo 306,18 €. Hvala vsem za prispevek!

Zahvaljujemo se vsem, ki so sodelovali pri organizaciji prireditve.

Elena Kodre Nabergoj

Folklorna skupina MOST praznuje desetletnico delovanja

V študijskem letu 2009/10 so na pobudo nekaterih članov društva razpisali tudi folkloro. Začetni koraki niso bili lahki: iskanje mentorja, prostora za vadbo, plesnih parov, programa za študijsko leto ... Mentorica **Silvana Bajc** je dobila povsem neizkušeno skupino, a so že prvo leto nastopili s prvim splotom na zaključni prireditvi.

tako lahko vadijo, četudi kdo od 'muzikantov' ne more priti na vaje. Povprečna starost plesalcev je 68 let.

Ob tem jubileju je folklorna skupina z gosti pripravila v petek, 22. novembra 2019, v dvorani Društva MOST v Ajdovščini 'Večer primorskih in dolenskih ljudskih plesov'.

Ob tej priložnosti so prejeli

se je pod vodstvom mentorjev **Antona Bavčarja, Julijane Božič, Maje Štefin in Silve Copič**, posvetil predvsem portretiranju in slikanju žanrskih kompozicij. Večinoma se izraža v oljni in akrilni tehniki. Dela in njegovo ustvarjanje je predstavila Silva Copič. Njegovo likovno ustvarjanje je nadgradnja fotografskega dela

Obleke so si izposodili od 'Vipavcev', na harmoniko jih je spremljal **Rafko Vidmar** in posneli so prvi CD in DVD ter pridno vadili vsak četrtek. V drugem študijskem letu 2010/11 so si nabavili obleke, ki jih je krojila in šivala **Jožica Nabergoj**.

Vsako naslednje leto jim je uspelo naštudirati nekaj novega. Ponavljali so starejše splete, jih tudi nekoliko posodobili in tako so desetletnico pričakali s sedmimi spleti oziroma s šestintridesetimi različnimi plesi. Vse splete imajo posnete in

Maroltove značke in priznanja društva Most. V programu so sodelovali učenci **OŠ Šturje**, pevka **Ana Štokelj** in harmonikaša **Slavko Likar in Simon Štokelj**. Predstavili so več sklopov ljudskih plesov. Z dvema so se predstavili tudi učenci osnovne šole Šturje.

Prireditvev je spremljala tudi otvoritev samostojne likovne razstave **Bojana Kovača**, rojenega leta 1947 v Lokavcu pri Ajdovščini. V okviru Društva MOST – Univerze za tretje življenjsko obdobje Ajdovščina

v Fotografskem društvu Veno Pilon. Prvič je dela javnosti samostojno predstavil v svojem rojstnem kraju leta 2011 na tematiko Lokavec in Lokavčani. Sodeluje na vseh skupinskih razstavah v okviru Društva MOST.

Nabito polna dvorana društva je avtorja razstave, nastopajoče in njihove nastope pozdravila z bučnim aplavzom in navdušenjem, kar se je poznalo tudi ob kasnejšem druženju.

Silvester

Srečanje vipavskih starostnikov

Martinovo je na vipavskem poseben praznik. Vsi vemo, da v tem času grozdn sok dozoreva v žlahtno kapljico, zato Martinovo največkrat povežemo z blagoslovom vina. Na šoli v Vipavi je Martinov pohod z lučkami znan zlasti med mlajšimi učenci, saj sprehod po vipavskih ulicah v poznih popoldanskih urah nudi ob živem ognju sveče prav poseben čar. Martin nam je dal zgled za dobroto in dobroto delimo naprej.

Rebeka Furlan. Otroško petje so dopolnjevale recitacije poezije Nika Grafenauerja, ki sta jih prebiral osemšolki **Eva Kovač in Petra Vdovč**. V drugem delu programa se je pred obiskovalce postavila folklorna skupina iz Vipave, ki je zaplesala in zapela dva venčka, za dobro voljo pa je zaigral še ansambel Kiml.

Med samo prireditvijo je g. Rajko Troha, predsednik OZRK Ajdovščina, še pozdravil najstarejšo obiskovalko in dva

V sodelovanju z Območnim združenjem Rdečega križa smo delili prav posebno dobroto. S prireditvijo in kosilom smo razveselili občane, ki so se odzvali vabilu na srečanje starostnikov. Sedaj že utečena ekipa sodelavk **Irene Žgavc, Marije Mikuž Papež in Nadje Rodman Koradin** ob odprtosti vsakogar, ki je povabljen k sodelovanju, vsako leto vsebino srečanja nekoliko dopolni in predrugači, da je starostnikom vedno znova lepo. V soboto, 16. novembra, je tako v avli gostovalo preko 80 starostnikov, ki so z zanimanjem sledili programu.

Najprej so goste pozdravili ravnateljica šole **mag. Mojca Pev**, predsednik OZRK **Rajko Troha** in župan **Goran Kodelja**.

Otroški del programa je glasbeno dopolnjeval otroški pevski zbor iz podružnice Vrhpolje z zborovodkinjo **Saro Furlan**, ob kitari pa jih je spremljala

najstarejša obiskovalca. Posebno doživetje je bilo prisluhniti igranju na orglice 92 letnika Ivana, ki nam je v družbi vnučkinje harmonikašice Mojce zaigral dve melodiji.

Starostniki so bili s strani sedmih učencev prostovoljcev ob kosilu z Martinovim menijem hitro postreženi, tako da so lahko v nadaljevanju med kosilom še kakšno rekli s prijatelji in sosedi.

Srečanje starostnikov vipavske občine se je kar dobro prijelo saj se je število obiskovalcev od prvih srečanj doslej že potrojilo. Priprave za naslednje leto se med glavnimi organizatorji že snujejo.

Zahvaljujemo se vsem soorganizatorjem, vsem nastopajočim in njihovim mentorjem. Še najbolj pa se zahvaljujemo starostnikom, da so nam zaupali in nas kljub svojim številnim težavam najzrelejših let počastili s svojim obiskom.

Nadja Rodman Koradin

Dobrodelni slikopleskarji

Škofijska karitas Koper ima v najemu Dom karitas Soča v Soči. V Domu letujejo otroci in mladostniki iz programa 'Popoldan na cesti', otroci in mladostniki iz Istrske območne karitas in iz programa 'Posvojitev na razdaljo', vključujemo tudi socialno ogrožene družine, starejše sodelavce karitas, skupina duševno in telesno prizadetih otrok in mladostnikov, ob spremstvu staršev oz. pomočnikov iz gibanja Vera in luč.

Možnost pa imajo tudi druge karitativne skupine.

Ne glede na to, da udeleženci prihajajo iz različnih koncev naše Škofije, želimo vsakemu posamezniku omogočiti kvalitetno preživljanje prostega časa, družinam pa želimo, ob pomoči strokovnih delavcev, pokazati pomembnost in edinstvenost vsakega družinskega člana. Naš cilj je, da vsak udeleženec, vsaj na letovanju, spozna in občuti, da je ljubljen, sprejet, spoštovan v svojem bistvu, da lahko zaprosi za pomoč ter da ima podporo in prijatelje.

Od leta 2002, ko je Dom odprl svoja vrata, vse do danes je preteklo že kar nekaj let in veliko otrok je vstopilo skozi njegova vrata. Dom je bil takrat opremljen z opremo, ki je drugod odslužila, a mi smo jo hvaležno sprejeli in ponovno uporabili. Tudi nam je dobro služila. V zadnjih letih pa je tudi to našo opremo pošteno načel zob časa. Tako smo se v letu 2018 prijavili na razpis in prejeli sredstva, ki bodo zadoščala za osnovno opremo sob in jedilnice.

Pred dostavo nove opreme pa je bilo očitno, da je nujno potrebno Dom tudi prepleškati. Želeli smo si, da bi notranjost Doma izražala veselje, voljo do življenja, toplino, domačnost. To so namreč občutki, ki bi jih moral vsak posameznik, tako otrok kot tudi odrasel človek, občutiti doma.

Na žalost, pa smo prav pri uresničevanju te naše želje po pleskanju prišli do težave in velike stiske, ki je sami ne bi

zmogli rešiti. S prošnjo po pomoči smo se obrnili na **Marka Rondiča**, direktorja Območno obrtno-podjetniške zbornice Ajdovščina. Akcija povpraševanja po pripravljenosti pomagati je stekla neverjetno hitro.

Akcijo sta v imenu Območno obrtno-podjetniško zbornice Ajdovščina vodila Marko Rondič in **Peter Batič**. Slednji je prevzel organizacijo pleskanja, to je popis potrebnega materiala, izračun porabe časa,

ocenil je koliko pridnih rok bi potrebovali, da bi bilo pleskanje končano v enem dnevu in koordiniranje samih slikopleskarjev v domu, da je delo gladko teklo.

Akciji se je pridružilo 12 slikopleskarjev, tako aktivnih kot tudi že upokojenih. S skupnimi močmi in odlično koordinacijo dela g. Batiča je delo steklo hitro in prostori so zasijali v novih, svežih, toplih barvah. V enem dnevu je bilo prepleškanih 850 m² površin.

Ni kaj, besede g. Rondiča imajo moč, saj se je na njegovo povabilo k akciji odzvala Območno obrtno-podjetniško zbornica Tolmin ter dobri ljudje - donatorji, katerih dar (barve, hrana, pijača, denarna nakazila) so močno pripomogle k uresničenju naše želje.

Zato, dobri ljudje, mojstri ... **Peter Batič, Franc Batič, Tadej Kranjc, Sebastjan Batič, Milan Poljšak, Rado Kušić, Igor Oblak, Dušan Arčon, Bojan Kodre, Jožko Kopačin, Erik Kranjc in Primož Kranjc**, hvala za podarjeno znanje in podarjen čas. Hvala tudi podjetjem, družbam in obrtnikom, ki so vsak na svoj način in po svojih zmožnostih, pomagali pri uresničevanju naše želje. Nazadnje še velik hvala tudi Marku Rondiču, ki se je zavzel za akcijo in dokazal, da kjer je volja je tudi moč.

Upam, da se zavedate kako veliko delo ste opravili in kako prijetna ekipa ste.

Jasmina Krašna

Martinovanje s pesmijo

Pravijo, da "Sveti Martin, iz mošta dela vin". In prav na Martinovo soboto smo se pevke ŽePZ Strmica iz Rožne Doline, ter **ŽePZ Večernica iz Ajdovščine** skupaj z organizatorjem MoPZ Šempeter in soorganizatorico gospo **Olgo Srebrnič** odpravili na drugi konec Slovenije malce 'pomartinovat'.

Najprej smo se vstavili v veliki, sodobni vinski kleti v Ormožu, ki se ponaša z najsoodobnejšo tehnologijo. Med degustacijo njihovih odličnih vin smo tudi zapeli, seveda pesmico dnevu primerno. Malce bolj veseli, smo se odpeljali v Jeruzalem na pravo Martinovo kosilo, kjer brez račke, mlincev in rdečega zelja ni šlo. Tudi tukaj je naš skupni pevovodja **Miran Rustja** malo podirigiral in vsi trije zbori smo skupaj, kot en uglašen zbor zapeli, na vse splošno veselje drugih gostov, ki so nam ploskali in čakali še več. In smo jim ustregli.

Potem smo se vrnili nazaj v Ormož in v grajski kleti odpeli naše tri predvidene pesmi. Resnično neverjetno je, da je pretežno mlajša populacija poslušalcev, zahtevala še več petja. S pomočjo njihove harmonike in tudi njihovih glasov smo prepeli velik repertoar Slovenskih narodnih, partizanskih in zaključili z našo Vstala Primorska.

Čeprav smo se od doma odpravljali v pričakovanju, kako

bo vse to izpadlo, smo se domov vračali veseli in ponosni na našo mladino. Če smo se kdaj tako kot Boris Kopitar spraševali "Bo moj vnuk še pel slovenske pesmi?" Sedaj vemo: "Ja, bo!"

Slovenska ljudska pesem pravi tako "kolikor kapljic tolko let..." Po kapljicah sodeč, predvsem tistih žlahtnih, je pred nami še veliko, veliko let.

I.I.

Nona razveselila krajanje Gojač in Malovš

V soboto, 9. novembra, je v Dom krajanov Gojač in Malovš prišla NONA. To pa ni bila tista nona, ki sedi doma na fotelju in skrbi, da so vnučki, ko pridejo iz šole siti, temveč je bila črna komedija o noni, ki ni nikoli sita in nazadnje požre celo družino. Komedijo je uprizorila igralska zasedba iz Bilj in okolice pod budnim očesom režiserke **Ane Facchini**.

Po uri in pol brisanja solz od smeha, so domačini ob novirni kaplici in dobrotah žena, nadaljevali rajanje ter počastili Sv. Martina še pozno v noč. Bilo je res lepo.

Tamara Komac

VAŠA PRAZNOVANJA NA ENEM MESTU V HOTELU AJDOVŠČINA

- rojstni dnevi
- poroke
- obletnice
- poslovna kosila
- zaključene družbe

Best Gold Bet - Pigal d.o.o.
Goriška cesta 25 č, 5270 Ajdovščina

Hotel & Casino
Info & tel.: 05 3644 700

Obisk zeliščne kmetije Rogelja v Vojščici

Konec oktobra smo v okviru študijskega krožka 'Na vrtu', ki poteka na Gočah pod okriljem Ljudske univerze Ajdovščina, organizirali nadvse zanimiv obisk zeliščne kmetije Rogelja v Vojščici na Krasu.

Iz Goč smo se odpeljali z avtobusom do Vojščice, kjer nas je pričakala gospa Magda in nas povabila na njeno domačijo, ki jo krasi tipično kraško dvorišče. Skupaj smo si ogledali njive, kjer zelišča rastejo. Jesenski čas sicer ni najbolj primeren za nabiranje zelišč, pa tudi vegetacija ni tako bogata kot v spomladanskem času. Vseeno pa je bilo na vrtu še veliko za videti. Po ogledu je sledil pogovor

o zeliščih in delavnica izdelovanja trpotčevega sirupa in negovalne kreme za roke. Na koncu so nas pogostili s hišno frtaljo s koromačem in meliso, zeliščnim namazom iz mete, krekerji iz pirine moke in kraškega

šetraja ter s čajem iz drnule. Res dobre volje smo se poslovili od gostiteljice Magde in njenih domačih ter se odpravili proti domu.

Anja Godnič

Strokovna ekskurzija kamnoseške skupine Manče

Po nekaj letih smo se kamnoseki društva Most ponovno opravili na strokovno ekskurzijo. Tokrat smo izbrali kulturne znamenitosti Krasa s poudarkom na kamnoseških stvaritvah kraških mojstrov. Ob odhodu iz Ajdovščine se nas je na avtobusu zbralo kar sedemindvajset udeležencev. Večina smo bili kamnoseki skupine Manče. Pridružilo se nam je še nekaj partnerjev in drugih

članov iz društva Most.

Obiskali smo galerijo slikarja samouka Marjana Miklavca iz Sežane in imeli pogovor z umetnikom. Sledil je obisk botaničnega vrta v Sežani. Ob kratkem postanku pri jami Vilenici, smo si na skalah ob vhodu v jamo, ogledali še dela Marka Pogačnika. Nadaljevali smo z obiskom mednarodno poznane vojaškega muzeja v

Lokvi, ki ima ogromno

število eksponatov povezanih z vojnami na našem ozemlju, predvsem od prve svetovne vojne dalje do slovenske osamosvojitve.

Po kosilu v Lokvi smo obiskali kamnoseka Borisa Živca v Velikem Dolu ter si ogledali njegova izjemna dela, ki jih ustvarja in vgrajuje pri obnovi svoje stare domače hiše. V vasi smo se ustavili še pri zanimivi kraški hiši. Na domačiji v Pliskovici nas je sprejel kamnoseški mojster Jernej Bortolato. Predstavil je delavnico, kjer ustvarja svoje izdelke ter malo galerijo v kateri jih razstavlja. Z njim smo si izmenjali izkušnje pri delu s kamnom.

Vsi udeleženci so bili s celodnevno ekskurzijo zelo zadovoljni. Navdušili so nas predvsem številni izdelki kamnoseških mojstrov, ki so nas navdahnili z novimi idejami za nadaljnje ustvarjanje.

Foto: M. Polanc

Vipavskih nočnih 7

Tekaško društvo Burja Vipava je na martinovo soboto pripravilo premiero nočnega teka Vipavskih nočnih 7. Teklo je 25 tekačev, zmagala sta **Anej Likar** in **Maruša Cijan Brkič**. To je bil butični tek, z malo udeleženci, za katere pa so izvrstno poskrbeli.

Vipavski tekaški organizatorji so menili, da sicer bogati tekaški ponudbi Vipavskega manjka krajši nočni tek, potem pa so se prešteli in ugotovili, da ga lahko izpeljejo sami. Po enkratnem prestavljanju termina (napoved slabega vremena v oktobru) so 9. novembra povabili na Vipavskih nočnih 7, sedemkilometrski tek z 260 višinskimi metri. Načelno so prijave zaključili že nekaj dni pred tem datumom, a so na dan tekme sprejemali še nove tekače. Udeležba, 25 tekačev (bila je prisotna tudi Ljubljana, pogrešali pa smo še kakšnega tekača iz domačih logov), ni bila ravno številna, a to se dogaja večini prvih izvedb tekov.

Zmagala sta Podražan **Anej Likar** s poltretjo minuto prednosti pred **Matejem Kolencem** in **Dejanom Žibertom** in **Maruša Cijan Brkič** iz Ljubljane.

Maruša je bila prva z udobno prednostjo 44 sekund pred

vipavko **Kristino Vanceta** in rusinjo **Eleno Safonovo**. Za tek je izvedela ob pregledovanju tekaških napovednikov in se ji je zazdelo, da bi utegnil biti tek zanimiv. Prišla, videla, zmagala, domov pa odnesla pokal, dve steklenici vina, spominsko majico – in zabojček kakijev.

Organizatorji so imeli nekaj sreče z vremenom, so pa morali dopoldne, takoj ko je končalo deževati, na progi odpraviti posledice moče – in jo seveda označiti. Kljub temi in le minimalnem številu usmerjevalcev ni bilo težav z orientacijo, niti spolzek teren in strmina navzdol nista povzročala večjih težav, le kakšno prasko smo zabeležili. Tekachi so prejeli tradicionalno vipavsko steklenico belega s posebno nalepko, spominsko majico z dolgimi rokavi, po prihodu na cilj pa so jim ponudili še vipavski narezek in številne pijače (vsega je bilo na pretek). Vtisi udeležencev so bili krepko pozitivni, prva izkušnja organizatorjev tudi, zato je predsednik TD Burja **Darko Hrovatin** že lahko povabil na drugi tek 18. oktobra 2020.

TD Burja Vipava

Izidi:

Moški:

Anej Likar (ŠD Nanos) 30:28

Matej Kolenc (ŠD Vrhpolje) 33:09

Dejan Žibert (Amfibija) 33:44

Ženske:

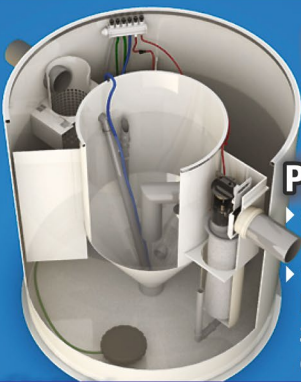
Maruša Cijan Brkič (AD Kronos) 37:12

Kristina Vanceta (Vipava) 37:56

Elena Safonova (Ljudstvo tekačev) 43:29

BIOLOŠKE ČISTILNE NAPRAVE

Uporaba:
▶ za stanovanjske hiše, koče, mala podjetja, počitniške hiše...

Prihranki in vzdrževanje:
▶ stroški delovanja so zaradi različnih režimov delovanja majhni;
▶ tehnologija omogoča majhne količine usedlin - te so primerne za kompostiranje, odvoz na posebne deponije ni potreben.

INSTALACIJE IN MATERIALI SA d.o.o., GSM: 041 305 531, www.imsa.si, info@imsa.si

... because we care

PRODAJNA MESTA:
Instalacije in materiali SA d.o.o.
Goriška cesta 67, 5270 AJDOVŠČINA

Instalacije in Materiali SA d.o.o.

Simbioza Giba povezala Gorjane

Ljudje smo bitja, ki potrebujemo druženje. Že naši predniki so se radi družili ob delu, ki se je pod večer razvilo v prijeto druženje. Skoraj nikoli ni manjkalo ob takih priložnostih zvok harmonike. Delo v košnji, ob žetvi, ob spravljanju drv, ob kolinah ni bilo nikoli tako utrujajoče, da zvečer ne bi še zapeli in zaplesali.

Seveda ... Časi so se spremeni in oblike druženja tudi. A vzgoja za skupnost se še vedno začne najprej v družini. Dopolnjujejo jo seveda izobraževalne ustanove in razna društva.

Projekt Simbioza Giba nas na Gori povezuje že kar nekaj let. Letos je bil starostni razpon udeležencev od štiri do petinšestdeset let.

V oddelku vrtca so najmlajši starše in stare starše najprej povabili v telovadnico. Razgibali so se ob gibalnih igrah, poligonu in hokeju. Ob plesni animaciji so nato potovali okrog

sveta. Da je svet res okrogel je ugotovila mala štiriletna Anika, ko so se po krožnem pohodu po Otlici vrtni spet na začetni položaj. Stari starši so odhajali domov veseli in ponosni, saj jim je okrog vratu visela medalja – fotografija svojega malčka.

Učenci razredne stopnje pa so svoje starše in stare starše popeljali po Robu, od Gozda do Otlice. Kar 13 kilometrov dolg pohod je v čudovitem vremenu dopuščal razgled po Vipavski dolini. Na vzletišču jadralnih padalcev v Gozdu so se srečali s članom DJP Kovk Jožetom

Vidmarjem. Predstavil jim je ta zanimiv šport in pokazal opremo. Žal, veter ni dopuščal vzleta.

Delček himne Simbioze Giba se glasi takole: "Je že res, da mladost je norost. Ves predan rad grem s srcem v novi dan. Nasmejan, saj v življenju je lepo, skupaj se poženemo v akcijo."

Da se drugo leto spet poženemo v akcijo, smo si obljubili mladi in stari na Gori.

Vzgojiteljica Ivica Vidmar

**slasčičarna
ajdovščina**
HIŠA SLASČIC

Catering Servis

Kulinarična razvajanja za vse okuse in vse priložnosti.

Organizacija ter izvedba:

- finger food pogostitev
- slani ali sladki cocktail party
- hladnih bifejev
- hladno toplih bifejev
- tematskih bifejev
- poročnih banketov in sprejemov
- poslovnih kosil in večerij
- piknikov
- coffe breikov
- pogostitev po meri naročnika

Rezervacije in naročila vsaj dva dni pred dogodkom. Catering servis Slaščičarna Ajdovščina

Vsi enaki vsi različni

Dogodek 'Vsi enaki vsi različni' je, že deseto leto zapored, organiziralo **Društvo upokojencev Ajdovščina**. Kulturni program je nastal kot medgeneracijsko sodelovanje, ki krepi spoštovanje posameznikov in različnosti. V vseh teh letih so se srečevala različna društva, skupine, varovanci ustanov, domov in učenci osnovnih šol, ki so želeli nastopati in prisluhniti drugim nastopajočim. Vsaka prireditev doslej je bila

bila predstavljena v risbah, besedi in glasbi. **Varstveno delovni center iz Ajdovščine** je prisotne presenetil s Kamišibaj – slikovedkami, ki ima domovino na Japonskem in se je lepo udomačil v VDC-ju. Risbe so narisali sami in prebrali zgodbe, ki jih je napisal Božo Rustja.

VDC Vipava se je predstavil z ansamblom Lajna. Snežka, Miran in Marko so poželi bučen aplavz. **Žoga bend** iz Doma starejših občanov Ajdovščina,

Žoga bend

biser, ki je vse prisotne ganila in vzpodbudila k razmišljanju, da lahko vsak prispeva k boljšim medsebojnim odnosom.

Letos je bolezen preprečila nastop pevskih zborov iz OŠ Šturje. Ravno tako so se opravičili tudi člani Društva gluhih in naglušnih Nova Gorica.

Še vedno pa smo imeli čudovit večer, ki ga je odlično povezovala **Alenka N. Bizjak**.

Gojenci CIRIUS-a Vipava z mentorico **Petro Bajc Curk** so se predstavili z zgodbo o Repi Velikanki. Zgodba je

vedno navduši s svojo energijo in ustvarjalnostjo. Njihova srca in delovne roke tolčejo na te posebne bobne že preko pet let. **Dramsko pevsko skupino Zarja** je pod vodstvom **Marije Terčelj** zapela venček slovenskih ljudskih pesmi. Vse navzoče je pozdravil **predsednik DU Ajdovščina Maksimiljan Marc**. V sproščenem klepetu po prireditvi so nastopajoči že snovali program za naslednje srečanje.

Alenka N. B. in Nevenka V.

DPS Zarja

VDC Ajdovščina

V Učnem centru Brje je to jesen dišalo po suhem sadju

Kljub temu, da je bilo letošnje vreme zelo muhasto in z njim posledično tudi letina ne tako zelo dobra, kot je obetala, smo v Učnem centru Brje uspeli izpeljati delavnice o sušenju sadja. V mesecu juliju je potekala delavnica na temo sušenja marelic in sadja, ki dozori v poletnih mesecih. Pred dobrim tednom dni pa smo izvedli delavnico o sušenju kakijev in jabolk.

Delavnice so bile kot vedno tudi letos zelo dobro obiskane. Zanimanja za nova znanja in izmenjavo izkušenj je bilo veliko, saj so delavnice privabile udeležence iz širše goriške, obalne in notranjsko kraške regije.

Da so delavnice v Učnem centru Brje zelo dobre dokazuje tudi dejstvo, da so delavnico v mesecu novembru obiskali predstavniki ministrstev iz Bosne in Hercegovine, ki so prišli spoznat dobro prakso

sodelovanja med Občino Ajdovščina in Ljudsko univerzo Ajdovščina.

Z zanimanjem so si ogledali prostore in pripomočke za kuhanje sokov in marmelade ter sušilnico za sadje, kjer smo jim predstavili sušenje celih kakijev, kakijev narezanih na rezine in krljce. Sušili pa smo tudi jabolka, kivi in hruške. Po predstavitvi so lahko tudi vse suho sadje poskusili. Za dobrodošlico sem jim pripravila sadne rezine in marelično žganje v katerem sem namočila suhe 'budanjske' marelice. Žganje je zelo lepe barve in čudovitega okusa. Vsi so bili zelo navdušeni. Sadne rezine, ki sem jih pripravila iz petih vrst suhega sadja in indijskih oreščkov, so ocenili z oceno odlično in pravo 'energijsko bombo'.

Delavnice so brezplačne in jih bo Ljudska univerza Ajdovščina organizirala tudi v

prihodnjem letu, zato vljudno vabljeni vsi, ki sadje sami že sušite, a imate težave, ker vam pri shranjevanju suho sadje plesni ali pa jih obiščejo molji. Sadje je dovolj suho, če izgubi 80 odstotkov vlage. Najbolj se ohrani v steklenih kozarcih ali celofan vrečkah, shranjeno v hladnem in temnem prostoru. Da vse to drži, so udeleženci lahko preverili, ko sem jim predstavila lanskoletno suho sadje in so ga lahko tudi poskusili. Sadje se zelo lepo ohrani, le okus in barva sta nekoliko spremenjeni. Na delavnicah boste lahko izvedeli, katere vrste sadja so najbolj primerne za sušenje, kako jih pripravimo za sušenje, kako jih sušimo in najbolj pomembno je, kako jih shranimo in kako ga lahko uporabimo.

Vera Kodrič

Foto: Ksenja Sulič, LUA

Šturske gurmanke in svetovni dan hrane

V oktobru smo obeležili 40. obletnico Svetovnega dne hrane, katere slogan se je glasil: 'Naša dejanja so naša prihodnost. Z zdravim prehranjevanjem za svet brez lakote.'

V okviru obletnice se je na Zdravstveni fakulteti v Ljubljani odvijala strokovna konferenca, ki jo je organiziralo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Na dogodek smo bile povabljene tudi Šturske gurmanke, da v okviru projekta 'KUHNA PA TO' pripravimo nekaj jedi, s katerimi bi predstavile naše delo.

Tokratno ekipo Šturskih gurmanek smo sestavljale: **Zala Prah, Kaja Krečič, Mila Škerlj, Anisa Likar Ivanov in Marjeta Gorup**. Gurmanke smo pod

mentorstvom **Petre Ušaj** obiskovalcem postregle z dvema prigrizkoma, in sicer najprej s košarico iz pečenih blekov, v katero smo dodale namaz iz zelenih oljk, kozjega sira in rožmarina. Nato pa so se visoki gostje še posladkali s pečeno polento s praženimi in

karameliziranimi orehi, povrhu smo dodale še 'tenstana' jabolka.

Gurmanke smo bile s strani udeležencev dogodka zelo pohvaljene, kar nam daje vzpodbudo za nadaljnje odkrivanje kuharsko-etnološkega izročila.

Šturske gurmanke

omrežje

01 / 81 00 210

info@omrezje.si

ENOTNA CENA

PAKETOV TROJČEK

PRVO LETO samo 31 €/mes.

Mobilna telefonija

BREZPLAČNA NAROČNINA

prvih 6 mesecev

Akcija velja za vse nove naročnike ob vezavi 24 mesecev ter traja od 1.12. do 31.12.2019.

Drugi memorial Marka Nardina

Lokostrelstvo v Vipavski dolini navdušuje številne mlade pa tudi malo manj mlade. Največ zaslug za to imajo v lokostrelskem društvu ŠKD Budanje.

Poleg vzgoje lokostrelcev domači klub enkrat letno organizira tudi tekmo, ki šteje za Slovenski dvoranski pokal. V soboto, 9. novembra, so tako v veliki dvorani Športnega centra Police priredili drugi memorial Marka Nardina. Lokostrelske tekme se je udeležilo kar 181 tekmovalcev iz 31 klubov iz dveh držav - Slovenije in Italije.

Na taki tekmi lokostrelci streljajo na 18 metrsko razdaljo na tarčo premera 40 centimetrov, najmlajši in tekmovalci z dolgim lokom pa na tarčo s premerom 60 centimetrov.

Domači lokostrelci so se odlično odrezali. Še posebej so se izkazali: **Metka Obljubek, Jure Birska, Nina Čermelj in Janja Ferjančič**, ki so v svojih kategorijah osvojili prva mesta. Dobitniki medalj so med domačimi postali tudi **Ivan Poljanec, Andraž Samec, Aljaž Pajk, Tonja Čibej in Noel Vidmar**.

Pred tem dogodkom, 23. oktobra, pa so Budanjski lokostrelci v Budanjah pripravili še eno srečanje. Ob množični udeležbi lokostrelcev iz vse Slovenije so izpeljali zanimivo prijateljsko tekmo v disciplini 3D, kjer tekmovalci po razgibanem terenu streljajo v tarče, narejene iz umetne mase, ki upodablja živali.

Festival 'Zunaj'

23. novembra zvečer, se je v dvorani prve slovenske vlade zaključil tri dnevni festival Zunaj, ki ga je organiziral alpinistični odsek in planinsko društvo Ajdovščina. Udeleženci so, v treh vsebinsko izredno bogatih dneh, bili deležni izdatne mere navdihujočih kratkih filmov, predavanj, kolesarjenja in plezanja, pogovorov in predvsem pristnega druženja med starimi in novimi prijatelji.

Slogan festivala, gorniško druženje ob filmih in knjigah je povsem opravičil svoj namen.

Prvi večer je bil namenjen veselju ob vseživljenjski aktivnosti, samo po telesu ostarelih sicer pa po duši zelo mladih osebnosti. Obiskovalci so videli tri navdihujoče zgodbe posameznikov, ki so sicer telesno starejši, a duhovno zelo

mladi in so pravi zgled premikanja lastnih meja. V sklopu festivala je potekal tudi fotografski natečaj. Izbor fotografij imajo občani možnost videti na panojih pred ajdovskim obzidjem in na spletni strani <http://www.ao-ajdovscina.si/festival-zunaj/fotografski-natečaj/>. Zmagovalec natečaja je bila fotografija z naslovom 'Srd narave' avtorja Miljko Lesjaka.

Višek četrtkovnega večera je bil pogovor profesorice Ivane Slamič z gostoma Bogdanom Biščakom in Igorjem Škamperletom alpinistoma, člana znane postojnske naveze, pisateljema in še marsikaj. Ob poslušanju življenjskih zgodb je čas hitro minil. Prijateljski pogovori so se nadaljevali ob pogostitvi še pozno v noč.

Drugi dan druženja nas je popeljal v svet gorniške aktivnosti žensk - v zgodbe žensk v gorah in stenah. Spoznali smo neustrašno Liv, ki si je zadala cilj, da v enem letu osvoji vse evropske širitisočake (mimo grede 82 jih je). O ženski moči v gorah so skozi film spregovorile Marion Poitevin, Liv Sansoz in Martina Čufar - Portard ter poljska plezalka Kinge Ociepka-Grzegulska. Kinge je kot prva ženska preplezala športno-plezalno smer 9a in to kot mama dveh otrok ter ob redni službi.

Kratki filmi o ženskah v navezi so nas pripravili na

razumevanje duše gore. Saj res.... gora je ženskega spola. In kdo lahko bolj sprejema in daje kot ženska, kot mati?

Osebna predstavitev življenjske poti mlade gornice in alpinistke Marije Jeglič pa je bilo za vse v dvorani posebno doživetje.

Sobota je postregla s turnim kolesarjenjem po starodavnih poteh osrednje Vipavske doline in pa športnim plezanjem. Zvečer smo v prijetni atmosferi sproščeno uživali med amaterskimi filmi lokalnih (in drugih slovenskih) matadorjev - plezalcev, kolesarjev, potapljačev, letalcev,... Višek večera je bilo sproščujoče predavanje z 'vitezom neba' g. Matjažem Klemenčičem. Neformalno druženje pa je bilo tokrat še posebno veselo. Medse so nas namreč

povabili krajan KS Ajdovščina, ki so organizirali "Martinovo po Martinovem."

In rojevali so se načrti za naslednje leto.....

Nekaj utrinkov vsakega dne je vidnih tudi na FB strani PD Ajdovščina.

Organizatorji festivala (alpinistični odsek Ajdovščina) bi se na koncu rad zahvalil vsem, ki so pripomogli k organizaciji dogodka in številnim obiskovalcem, ki so s svojim obiskom izkazali priznanje za prostovoljno delo vsem organizatorjem festivala.

AO Ajdovščina

PODARITE DOŽIVETJE

Največja izbira darilnih bonov tudi v Ajdovščini.

KULINARIKA

KOPANJE

ODDIH

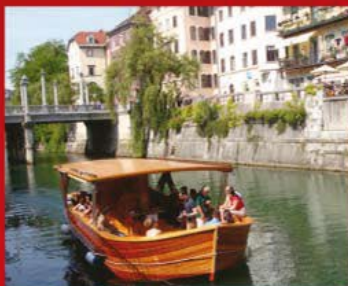
MASAŽE

ZA OTROKE

ADRENALIN

DOŽIVETJA

WELLNESS

PENTLJA – trgovina z darili

Tovarniška cesta 4c, 5270 Ajdovščina

t: 031 414 891

HIŠA DARIL

Center za krepitev zdravja, na poti novim izzivom

Res je, da se projektno obdobje 'Model skupnostnega pristopa za krepitev zdravja in zmanjševanje neenakosti v zdravju v lokalnih skupnostih' (z akronimom MoST) s koncem leta zaključuje, toda naše delo se nadaljuje.

Čakajo nas še zadnje projektne zadolžitve s katerimi je povezan tudi projekt 'Informacijska podpora integrirane preventive v zdravstvenih domovih', katerega osnovni namen je informacijsko podpreti delo centrov za krepitev zdravja. V letu 2020 se naše aktivnosti in izvajanje nemedikamentoznih delavnic nadaljuje, prehajamo na zavarovalniški sistem in vse naše aktivnosti in delavnice so za naše uporabnike brezplačne.

Če se ozremo za leto dni nazaj, ko smo aktivno pričeli z izvajanjem projektnih aktivnosti, lahko potrdimo, da smo uspešni. Izpolnili smo vse kazalnike projekta.

V okviru zdravstvenega doma smo:

- Vzpostavili nove strukture (Strokovno skupino ZD, koordinativni tim za preventivno zdravstveno varstvo otrok in mladostnikov, preventivni tim za otroke in mladostnike, ter preventivni tim za preventivno zdravstveno varstvo odraslih) za podporo izvajanju integrirane preventive kroničnih bolezni in zmanjševanju neenakosti v zdravju. Narejen je strateški in akcijski načrt zdravstvenega doma.

- Izvajali nadgradnje pri preventivnih pregledih otrok in mladostnikov. Namen nadgradnje je zagotavljanje celostne obravnave, zgodnje odkrivanje

ogroženih za nastanek kroničnih bolezni, ki so povezane z neustreznimi prehranjevalnimi in gibalnimi navadami ter ustrezno ukrepanje vključno z informiranjem in motiviranjem za aktivno skrb za zdravje. V okviru tega smo izvedli pilotni projekt 'Zdrav življenjski slog družine'.

- Izvajali dodatne preventivne aktivnosti patronažne službe, ki so bile usmerjene v pripravo analize terenskega območja posamezne patronažne sestre, poglobljenih obravnav novorojenčkov, dojenčkov in otročnic na domu, izvajanje posvetovalnic v lokalnih skupnostih, ter vzpostavitev stika z neodzivniki.

- Izvajali aktivnosti za zagotavljanje enakosti v zdravstveni oskrbi ranljivih skupin, izvedli smo samoocenjevanje ZD glede zagotavljanja enakosti v zdravstveni oskrbi ranljivih skupin z načrtovanjem in izvajanjem ukrepov, narejena je presoja ustreznosti objektov in komunikacijskih ukrepov ZD za osebe z gibalno in senzorično oviranostjo, zagotovili prisotnost tolmača in/ali medkulturnega mediatorja pri izvajanju preventivnih obravnav.

- Vzpostavili Lokalno skupino za krepitev zdravja (LSKZ) po modelu skupnostnega pristopa za krepitev zdravja in zmanjševanje neenakosti v zdravju. Pripravlja se Strateški in akcijski načrt LSKZ.

Delovanje integriranega Centra za krepitev zdravja (CKZ):

V okviru CKZ smo se celo leto poleg naših rednih nalog intenzivno vključevali v lokalno okolje, kjer smo se želeli

približati ljudem, jih spodbuditi k prevzemanju boljših življenjskih navad in s tem k dolgoročnemu spreminjanju življenjskega sloga. Po lokalnih okoljih smo izvajali delavnice o zdravi prehrani, testiranja telesne pripravljenosti, spoprijemanja s stresom, preprečevanje pred padci starejših ljudi, sodelovali v akciji Simbioza giba, na Incastri, Tednu vseživljenjskega učenja, dnevih zdravja v podjetjih. Med poletnimi počitnicami smo izvajali delavnice z otroki v Mladinskem centru-Hiši mladih. Skozi celo leto smo vsebinsko izvajali vzgojo za zdravje za osipnike v programu Projektno učenje za mlajše odrasle (PUMO). Namen programa je krepitev in varovanje duševnega zdravja osipnikov ter spodbujanje zdravega življenjskega sloga.

Osredni dogodek v letošnjem letu smo namenili Dnevu zdravja v rožnatem oktobru.

Prireditev je bila namenjena ozaveščanju o pomenu preventive, kurative in psihološke podpore pri raku na dojkah, ki je najpogostejši rak pri ženskah. Ta bolezen je težko, resno, veliko in boleče breme, še zlasti v primerih, ko je diagnoza postavljena pozno. K sodelovanju smo povabili različna društva, katerih osrednja vsebina je ozaveščanje in preprečevanje rakastih obolenj. Program smo zapolnili z meritvami in svetovanji zdravnika, psihologa, dietetika in kineziologa, ki so zaposleni v Centru za krepitev zdravja. Ker smo si želeli, da dan pričnemo z aktivnostjo smo k sodelovanju povabili Društvo Šola zdravja iz Ajdovščine in Vipave.

Preko celega dneva smo vsem prenesli sporočilo - na glas smo povedali, kaj znamo, kaj lahko damo, kako lahko pomagamo in skupaj prispevamo k zdravju in splošnemu dobremu počutju naše družbe. Naj na koncu povzamem besede moje nekdanje sodelavke »Če želimo biti v nečem res dobri, to zahteva odličnost, ki ni nikoli naključje. Je izraz naše poklicnosti, kompetentnosti in inteligentne izvedbe. Je rezultat uresničenega talenta, trdnega namena, resnega dela, strasti in predanosti« in to se odraža tudi v novem, mladem timu Centra za krepitev zdravja Ajdovščina. Hvala vsem, ki ste v projektu MoST sodelovali, nam zaupali, nas vzpodbujali in stali ob strani.

Alenka Černe, vodja CKZ

T: 08 20 56 820 M: 041 497 170 www.lineaflex.si

lineaflex made in Italy

Pon, Pet : 9 h - 15 h
Tor, Sre, Čet: 10 h - 17 h
Izven delovnega časa:
PO DOGOVORU

Spalni studio
Lavričev trg 3,
Ajdovščina

Izdelava tudi po meri!

Postelje - dvizno dno
Brezplačna dostava!
pri nakupu nad 200 €
Možnost plačila na obroke

Posteljina tudi po naročilu

Postelje s predalom

Darilni bon v vrednosti ???,?? €
Bon za nakup v izdelovalnem podjetju Lineaflex, Lavričev trg 3, Ajdovščina.
Veljavnost: 31.12.2019, www.lineaflex.si, info@lineaflex.si, tel. 08 20 56 820

Mogoče vaši bližnji potrebujejo novo ležišče, posteljo ali vzglavnik? Razveselite jih in jim poklonite darilni bon v poljubni vrednosti!

UGODNO ODPRODAJA EKSPONATOV

Vzmetnice Podnice
Postelje Vzglavniki
več na www.lineaflex.si

NOVO V AJDOVŠČINI SAMOPOSTREŽNA PRALNICA PERILA LAUNDRY LAND

ODPRTO VSAK DAN od 7.00 do 22.00
TUDI SOBOTE, NEDELJE IN PRAZNIKE

pranje perila 10kg = 4€
pranje perila 20kg = 7€
sušenje perila 10min = 1€

Plačilo je mogoče z bankovci ali kovanci,
v avtomatu za žetone.

Najdete nas na naslovu:
Goriška cesta 56, Ajdovščina

oglašujte v časopisu Latnik

komericiala.latnik@gmail.com
040 826 142 (Andreja Lozar)

Ponovna uporaba naj postane navada

V tednu od 16. do 24. novembra je na pobudo Evropske unije že osmo leto zapored potekal Evropski teden zmanjševanja odpadkov. Letošnja tema je bila osredotočena na zmanjševanje odpadkov, natančneje na ponovno uporabo.

V Sloveniji, pa tudi v Svetu, trend nastajanja odpadkov raste. Če smo leta 2014 proizvedli 433 kg komunalnih odpadkov na prebivalca, smo jih v letu 2018 proizvedli že 495 kg na prebivalca. Z razvojem novih tehnologij smo delež recikliranih odpadkov sicer povečali, iz 36% leta 2014, na 58% leta 2017, vendar se kljub temu za ravnanje z odpadki potroši veliko preveč energije in čiste pitne vode.

Mi smo tisti, ki lahko spremenimo svet na bolje zato je skrajni čas, da spremenimo svoje navade. Z majhnimi spremembami pri razmišljanju in vrednotenju lahko čisto vsak izmed nas postane odgovoren potrošnik.

Značilnosti odgovornega potrošnika:

- Vedno poskrbi, da se stvari, ki jih ne potrebuje več, ne zavržejo, temveč ponovno uporabijo.
- Pred nakupom se vpraša ali izdelek res potrebuje. Zaradi velike izbire izdelkov ter nizkih cen se namreč pogosto zgodi, da doma kopičimo vedno več stvari in smo vse bolj ujeti v krog potrošnje in menjave še povsem celih in uporabnih stvari.
- V trgovino gre z nosilno vrečko za večkratno uporabo. Za nakup sadja in zelenjave uporablja mrežaste vrečke iz trajnih materialov, meso mu mesar natehta v stekleno posodo.
- Stvari, ki jih ne potrebuje več predela v druge uporabne izdelke, jih proda ali podari.
- Iztrošene ali zlomljene stvari, ki jih ni moč popraviti, odvrže v ustrezen zabojnik na ekološkem otoku ali odnese v zbirni center.

Ponovna uporaba temelji na spoštovanju rabljenih izdelkov in njihovi vnovični uporabi.

Ponovna uporaba ni le enkratno dejanje temveč odnos do stvari, je odgovorno vedenje, ki se ga lahko naučimo. Najlažje je v zavetju lastnega doma.

Ko stvari, ki je ne potrebujete več ali je poškodovana, ne boste videli zgolj kot odpadke, temveč kot stvar, ki lahko z nekaj premisleka in truda postane predmet z drugačno vlogo, ste naredili že prvi korak k uresničevanju filozofije ponovne uporabe.

Ob tem pa ne pozabite svojih izdelkov, znanja in navad pokazati tudi drugim, saj takšne navade oblikujejo tudi boljšo družbo.

Čas je za spremembo! Čas je, da postanemo odgovornejši in bolj razmišljujoč potrošnik.

Moj stol potrebuje obnovo!

Lepo vabljeni na delavnico tapeciranja pohištva, ki jo bo vodil mojster tapetnik in dekorater Aleš Merkelj. Pokazal vam bo, kako lahko sami tapecirate stol ter vas opozoril na pogoste napake, ki jih delamo, ko se obnove lotimo sami. Starim stolom bomo z obnovo dodali nekaj sebe ter jim podaljšali življenjsko dobo.

Na delavnico prinesite svoj stol, da ga obnovimo skupaj. Za zeleno blago morate poskrbeti sami, za ostale stvari (tepilo, spužva, orodje...) poskrbimo mi. Z delavnico obnove pohištva spodbujamo ponovno uporabo materialov ter kreativnost pri obnovi le teh. Delavnico organiziramo v sodelovanju s Komunalno stanovanjsko družbo Ajdovščina.

Število mest je omejeno, zato vas prosimo, da nam svojo udeležbo sporočite na e-pošto hisa-vipava@filantropija.org ali nas pokličite 041 799 768. Udeležba je brezplačna.

Noetova gora?

Ararat je s svojimi 5165m višine najvišja gora Turčije. Vabljiva tudi zato, ker je za nas en bližnjih pet tisočakov, ki jih v centralni Evropi sicer nimamo. Gora pa je še najbolj poznana po tem, da naj bi na njej po vesoljnem potopu parkiral svojo barko biblijski oče Noe. Želja, ki je v meni tlela skoraj dve desetletji je dobila polet z vabilom

niti tehnično zahtevna, saj je vulkanskega izvora in so pobočja zato bolj zložna.

Na pot iz Slovenije sem se odpravil sam in se v Istanbulu dobil z ostalimi petnajstimi udeleženci, s katerimi smo skupaj poleteli proti mestu Van na skrajnem vzhodu Turčije. Tu se je avantura začela, saj kar 26 ur nismo dobili prtljage, ki smo

Naš dnevni zamik se je kasneje izkazal za idealen, saj smo tako ulovili nekajdnevni interval ugodnega vremena. Pot na pobeženi stožec smo začeli z višine 2200 metrov do baznega tabora in naprej preko višinskega tabora na 4200 metrov na vrh gore. Logistično je bila zadeva enostavna, saj je agencija za nas poskrbela s transportom opreme s konji, postavitvijo kampov in pripravo hrane. Tako smo se udeleženci lažje posvetili vzpenjanju in postopnemu prilagajanju na nadmorsko višino ter po štirih dneh počasi prilezli na vrh Noetove gore. Zanimivo se mi zdi, da jemljemo naziv Ararata kot Noetove gore bolj kot mit, saj v Svetem pismu jasno piše: "Sedemnajsti dan sedmega meseca je ladja obstala na araratskih gorah".

Prvi podatki o odkritju Noetove barke so se pojavili davno pred rojstvom Jezusa Kristusa. O tem je pisal babilonski zgodovinar Berosus, omenjal pa jo tudi rimski zgodovinar Jožef Flavij v svojih 'Judovskih starih'. Kasneje v 15. stoletju barke videl tudi trgovec in popotnik Marko Polo, ki je šel tod mimo po svileni poti. Leta 1840 je svet pretresla novica, da so bili na Araratu najdeni ostanki ladje, katere velikost je ustrezala biblijskemu opisu.

Pogled z vrha Ararata proti Iranu, 1. avgust 2019

Leta 1916 je skupina ruskih pilotov trdila, da je na visokih pobočjih Ararata videla obris velikanske ladje. Globoko verni vladar Nikolaj II. je v iskanje barke poslal vojaški oddelek s 150 ljudmi. Našli so jo, fotografirali, opisali in celo pojasnili, iz kakšnega lesa je bila narejena. Toda vsi dokumenti so bili na koncu izgubljeni. Leta 1953 so Američani s helikopterja posneli nekaj dovolj jasnih fotografij zahodnega pobočja Ararata, na katerih je bila razločno vidna oblika velikanske tovarne ladje. Pojav so poimenovali 'araratska anomalija' in začeli pojasnjevati njen izvor. Od takrat se skorajda vsako desetletje pojavi senzacionalna novica o odkritju Noetove barke, ki v trenutku obkroži svet. Leta 2009 je na višini 3.800 metrov

kitajska skupina raziskovalcev našla leseno ogrodje ladje. Radioogljikova analiza lesovine je pokazala, da je najdba stara kar 4.800 let! Podatki v veliki meri ustrezajo svetopisemskim. Nisem mogel odkriti ali gre vedno za eno in isto ladjo ali je teh bark celo več. Kakorkoli, očitno je naša odprava do ladje prišla malo prepozno, da bi postali slavni in bogati.

Spuščamo se v dolino: en sam kristjan med ostalimi muslimani. Tudi njim je Ararat sveta gora. Veseli smo in razpoloženje je prijateljsko. Za trenutek se mi zazdi, da nad sabo uzrem mavrični obok – je to morda znamenje zaveze?!

Marko Nabergoj

Pogled s premca Noetove ladje proti Araratu

planinskih prijateljev z Bosne. Pot sem vzel kot romanje, da sebe in bližnjih ne bi obremenjeval s karmo zahtevnega alpinističnega vzpona. Resnici na ljubo gora ni izredno visoka,

jo za vzpon nujno potrebovali. Tako smo že kar na začetku porabili edini rezervni dan za manjše turistične ogledne in naša pot na vzhodu Turčije bi kmalu postala 'brezciljen izletek'.

Razgibajmo se s plesom!

Pri **Društvu Most** je v letu 2017 začela delovati skupina 'ples posamezno', ki trenutno šteje 17 članov. Dobivamo se ob sredah zvečer. Namen nastanka skupine je bil zlasti dati priložnost za gibanje na plesno glasbo in učenje raznih plesov tudi tistim plesa željnim, ki nimajo partnerja, s katerim bi se udeležili plesa v parih.

Vsi, ki smo se pričeli družiti v tej skupini, smo ugotovili, da učenje plesa na tak način

Večina članov je istih, že od nastanka skupine, pridružilo pa se je tudi nekaj novih. **Mentorica Maruša** nas pri učenju spodbuja ter poskuša v trening vnesti čim več sproščenosti, da v plesu začutimo užitek. Radi zaplešemo tudi ples v krogu, ki smo se jih naučili in si tako polepšamo zaključek vadbe, nato pa se običajno še malo družimo in poklepamo. Predvsem pa smo si enotni, da to počnemo za svojo dušo, da

predstavlja sprostitvev, zdravo gibanje in tudi možganski trening, saj si moramo zapomniti kar nekaj plesnih korakov (salsa, bachata, tango, ča ča ča, country....).

Animatorka Laura Čermelj
Foto: B. Lavrenčič

Že 22. tek v spomin na Fabjana Furlana

V oktobru se je odvil 22. tek na Nanos, kamor se je pognalo 91 tekačev, da bi obeležili spomin na Fabjana Furlana.

Tekmovalci, stari od 7 do 69 let, so bili razporejeni v 17 kategorij. Vreme in ozračje sta bila tekmovalcem naklonjena, saj so brez večjih težav uspešno

pretekli progo od začetka do konca.

Niti 8 minut ni preteklo od štartnega piska, ko je v cilj pri lovski koči že pritekel prvi med dečki - **Jan Vidrih**, za njim kot drugi **Anže Janžekovič**, z le nekaj sekundnim zamikom pa jima je sledila prva med dekleti - **Anuška Gruden**.

Med moško konkurenco je **Stanko Janžekovič** iz AD Železniki, s časom 31 minut in 35 sekund najhitreje preteklo progo dolžine 5,7 km in pri tem premagal kar 700 višinskih

metrov. Manj kot minuto kasneje je v cilj za njim pritekel še **Simon Alič** (ŠD Nanos Podnanos) in kot tretji - **Nejc Lokar** (ŠD Nanos Podnanos).

Med ženskami je bila absolutno najhitrejša **Klementina Lemut** iz ŠD Nanos Podnanos z rekordnim časom 35 minut in 22 sekund, drugo mesto je osvojila **Varineja Drašler** (TK Šmarnogorska naveza), tretje pa **Veronika Krečič** (ŠD Nanos Podnanos).

Vzporedno s tekom je letos prvič potekal tudi rolkarski vzpon na Nanos, ki ga je Planinsko društvo Podnanos organiziralo v sodelovanju s Tekaško smučarskim klubom Nanos. Vzpon po asfaltirani cesti, dolg 8100 metrov, je prvi premagal **Marko Tratnik**, sledila sta mu **Jernej Jež** in **Simon Tratnik**.

Na vrhu so se vsi tekači okrepčali z malico, zatem pa je sledila podelitev medalj. Tako se je z gorskim tekom na Nanos zaključila še ena sezona Primorskih gorskih tekov.

M.F., PD Podnanos

GATIS
POLNI ENERGIJE

Ugodne cene peletov, drv, trsk...

Vse energente lahko pri nas kupite preko obročnega plačevanja. Ponujamo vam možnost plačila z vsemi kreditnimi in debetnimi karticami. Za vse energente vam omogočamo dostavo na dom.

UGODNA CENA IN HITRA DOSTAVA
VSE ZA OGREVANJE VAŠEGA DOMA NA ENEM MESTU

KURILNO OLJE
DIESEL

PELETI

DRVA

omv futurPlus
Smo edini pooblaščen prodajalec OMV futurPlus kurilnega olja na primorskem.

((080 2802))
energenti@gatis.si
www.gatis.si

Dodaten zapis na objavo v prejšnji številki:

Zadnji fašistični vrtec v Ajdovščini

Prebral sem članek gospe Marjetke Bogataj in bi rad dopolnil nekaj misli v povezavi s članki o italijanskem vrtcu v Ajdovščini.

Sam sem vrtec obiskoval. Bil je dvoleten in ni bil obvezen. V vrtcu so nas razvrstili na male in velike ('piccoli e grandi').

Obiskoval sem ga samo eno leto in v takratnem letu sem bil razvrščen v skupino malih ('piccoli'). Moja mentorica je bila B.V. (gospa je še živa, zato uporabljam inicialke). Bila je leto starejša, zato je bila moja mentorica. Jezilo me je, ker je bila punca in sem jo moral

ubogati. Bila je v drugem letu ('grandi') in je zato razumela nekaj italijanščine. Vrtec sem rad obiskoval, ker sem se družil z drugimi fanti. Moja učiteljica je bila ga. Petrossi in je bila zelo razumevajoča z nami, zato jo imam v prijetnem spominu. Povsem drugačen je bil njen svak Tugellio, ki je bil zagrizen fašist, ki je po propadu Italije urno popihal iz Ajdovščine. Dopoldanske malice smo prinesli od doma. Kuharica je bila slovenka, doma iz Šturij s priimkom Stibilj po domače Bobkova (na sliki desno). Z njeno hrano smo bili izjemno zadovoljni. Oblečeni smo bili v haljice na katerih je bil znak 'Savojski vozle'. To je bil znak italijanske kraljeve družine.

Andrej Čoha

Trgo ABC

CENTER RABLJENIH VOZIL

MODRA PONUDBA MESECA

FORD FOCUS KARAVAN 1.6 TDCI
Reg.: 01/2014, 106.978 km
7.950 €

VW GOLF VARIANT 1.6 TDI
Reg.: 12/2013, 118.148 km
10.350 €

MERCEDES-BENZ A-180 CDI
Reg.: 08/2015, 86.572 km
14.330 €

BMW 1 116D DYNAMIC EDITION
Reg.: 09/2015, 100.280 km
14.690 €

AUDI A3 SPORTBACK 1.6 TDI
Reg.: 04/2015, 110.067 km
14.340 €

VOLVO V40 D2 R-DESIGN KINETIC
Reg.: 04/2017, 32.501 km
19.190 €

VOLVO V40 D2 KINETIC
Reg.: 03/2017, 43.316 km
16.980 €

VOLVO V40 D3 CROSS COUNTRY D2 SUM
Reg.: 01/2015, 88.643 km
15.990 €

VOLVO V70 POLAR LUXURY
Reg.: 07/2015, 110.218 km
17.830 €

VOLVO V40 D2 R-DESIGN KINETIC
Reg.: 03/2017, 71.041 km
16.880 €

Več vozil Renault Selection ponudbe na www.trgoabc.si/rabljena_vozila.

PE Koper
Istrska cesta 12,
6000 Koper
Tel.: +386 31 380 864

PE Nova Gorica
Industrijska cesta 2a,
5000 Nova Gorica
Tel.: +386 31 544 495

PE Ajdovščina
Goriška cesta 29a,
5270 Ajdovščina
Tel.: +386 51 651 512

PE Tolmin
Poljubinj 89f,
5220 Poljubinj
Tel.: +386 31 371 586

V spomin Klavdiju Koloiniju

Čeprav nekoliko pozno, morda smo se vsi zanašali drug na drugega, pa od vsega ni bilo nič, je prav, da se tudi v našem časopisu spomnimo Klavdija Koloinija, dolgoletnega dirigenta MoPZ Srečko Kosovel, soustanovitelja revije Primorska poje, ravnatelja glasbene šole Vinka Vodopivca in še in še. Spomnimo se in ohranimo Klavdija Koloinija v spominu z nagovorom in mislimi gospe profesorice Ivane Slamič.

Z vrha zadnje stopnice je vstopila vame družinska soba: klavir, knjige, žareča svetloba slike Kruh Darka Slavca. Kdo sem, zakaj sva, kdo smo v neskončnosti prostora in časa, je spraševal zlato zapečeni kruh, ki se je kot zrno peska iz mengeške bajke o stvarjenju sveta dvigal v neizmerljivo razsežnost veselja. Slavčevi miza, prt, kruh so bili stvarjenjsko trojstvo vajinega očeta: družina, mati, otroka in otroci. Daljna pokrajina, sanjana in dosanjana Indija Koromandija, v kateri so vsi upi in strahovi, ves strah in pogum mnogih generacij, vsa iskanja ljudi pred vajinimi očetom, vsa vajina iskanja in upanja novorojencev.

Njegova oče in mati. Franc in Francka. On kmet, ona kmetica in copatarica, mojstrica copat, ki se jih spominjajo ljudje moje starosti. Voja in očetovo partizanstvo, bolezen, ki se je v njem zaredila, otroka, ki umreta, ostane jima prvorojenec Klavdij. Vedenje staršev, da mora fant v šolo, od doma v Tolmin, da bo učitelj. V Tolminu je po očetovi smrti gojenec v internatu in po dogodku

z dolgim jezikom, vesta vidva, Borut in Diana, živi v Zatolminu. Iz hiše na koncu Križa se odpira pogled na vse strani, čez Kras proti morju, na sever v dolino in na Goro. V dvajsetletniku sta moč in volja, hrepenjenja in radost. Čuti in ve: Bori dehtijo, bori dehtijo, njih vonj je zdrav in močan, in kdor se vrne iz njih samote, ta ni več bolan.

Zakaj v tej pokrajini kamniti je vse lepo in prav, biti, živeti, boriti se in biti mlad in zdrav.

Po končanem učiteljsku učeno leto v Podnanosu, nato na pedagoški akademiji študira glasbo in 1962 se začnejo nove službe: je ravnatelj glasbene šole v Ajdovščini, nato tajnik ZKO in kulturne skupnosti v Ajdovščini, enako delo opravlja v Novi Gorici in zopet v Ajdovščini. Ves čas, od srednje šole naprej, pa je glasbenik, zborovodja. Njegovo glasbeno pot so določali njegovi veliki učitelji: najprej Makso Pirnik v Tolminu, nato Zvonimir Ciglič, Valens Vodušek. Od vseh zborov, ki jih vodi, od vseh zborov, v katerih poje, je prav gotovo najbolj njegov MoPZ Srečko Kosovel, nekdanji zbor Lipa v Ajdovščini. Prav delo s tem zborom, duhovnim naslednikom primorskega prekomorskega Partizanskega zbora Srečko Kosovel, ga je povežalo z njegovim dirigentskim očetom, učiteljem in prijateljem Radom Simonitijem.

Z njegovo Jole sta mlada, zelo mlada, ko z Diano in Borutom

postanejo družina. Ves čas množina in ves čas zavedajoča se dvoedinosti. Slišim Klavdija, ki v sebi govori Zlobčeve besede:

... ko sva sama, ko sva čisto sama, ko sva še samo drhteč objem, bi mislil, če je misel možna, ko sva sama, ko sva čisto sama s sabo, da sem bog - če ne bi te tako vso živel, zemeljsko te ljubil, žena, najpopolnejše od vsega, ko sva sama, ko sva čisto sama.

Kdo sem, zakaj sem, sta vprašani, ki si jih zastavlja. Mlad, razgledan, išoč človek, ki se mu ob srečanjih z ljudmi utrinjajo misli o nujnosti vstajenja Primorske, o njeni rasti in povezanosti z bogastvom ljudske moči preteklosti. Zbori, rojevajo se vedno novi zbori in somišljeniki čuti, da jih je treba povezati. Bil je med utemeljitelji Združenja pevskih zborov Primorske in tajnik zveze. Njegovo ime je med pobudniki pevskega gibanja Primorska poje.

Z Marijanom Gabrijelčičem ustvarita festival Revolucija in glasba, Ajdovščina postaja pevsko prepoznavno mesto, ljudje se okužijo z dobrim pejem in dvorana Doma Kulture, zdaj je tam parkirišče trgovskega centra, je vedno prepolna. Ustvarjati je bilo Klavdijevo vodilo, ustvarjeno bo zahtevalo tudi nove pogoje dela in nov prostor, so bile njegove skoraj sanje. V nekem trenutku je srečna povezava idej in ljudi,

kapitala in zavedanja, da je kapital le izhodišče duhovne rasti, rodila Zemonske večere, pogovore z ljudmi iz sveta kulture in gospodarstva. Lipa je dala prostor, Klavdij je povezoval in organiziral, Ciril Zlobec je pogovore vodil. Zemonski večeri so bili nadaljevanje srečanj z literati, ki jih je Klavdij pripeljal v Ajdovščino. V spominu je večer z Jožetom Javorškom, Štefko Drolc in še kom na začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja v starem hotelu Planika. Gledališki in glasbeni abonmaji, ki jih je leta in leta pripravljali, so prinašali v dolino nove duhovne razsežnosti in Ajdovščina je imela vse, kar imajo prestolnice. Križ, njegovo rojstno mesto, naj bi postal poletno glasbeno, likovno in gledališko središče. Ves čas je bila podpornica njegovih zamisli njegova Jole, vse čas je bila pomočnica mladi družini njegova mama Francka, njegova mati Zemlja, izhodišče in zatočišče, rednica in skrbnica, ki ji je bil neskončno vdan. V hišo v Križu so vstopali mnogi ljudje, literati, glasbeniki, gledališčniki. V hiši v Križu se je mnogo bralo, pogovarjalo o umetnosti in iskalo nove poti. V hiši v Križu je živela od jutra do jutra glasba.

V tem zraku sta rasla Diana in Borut, v to prst sta poganjala korenine in oblikovala svoja življenjske in poklicne poti. Dovolj odrasla sta spremljala starše na koncertih, v gledališčih v Ljubljani, Novi Gorici in Trstu, predvsem v Trstu, ker so starši vedeli, kako pomembno je tržaško gledališče.

Za vse svoje delo je bil tudi nagrajen – prejel je zlato Galusovo odličje Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. Petomajsko priznanje Občine Ajdovščina 1985, 2014 pa priznanje ajdovske zveze kulturnih

društev. Predvsem pa smo čutili njegove razsežnosti. Če bi znali povedati, če bi se nam vse ne zdelo tako samoumevno, bi njegov obraz zažarel in žarenja ne bi mogla prikriti niti njemu lastna rahla ironija.

Draga Diana in Borut. V zapisih, posvečenih vajinemu očetu v teh dneh, je zapisano tudi, da je Simonitijeva skladba Vstajenje Primorske na besedilo Leva Svetka nastala tudi zaradi vztrajnosti in prigovarjanja vajinega očeta. Ko so jo pevci prvič peli leta 1968, je Klavdij, ki je prvo izvedbo dirigiral, prav gotovo mislil tudi na svojega očeta Franca, na njegovo vstajenje in njegov pravi obraz. Spomnim se: deset let kasneje, v Komnu, ko je Klavdij spet dirigiral, smo prvič vstali za svoj pravi obraz.

Klavdijev pravi obraz je bilo delo, sajenje in vera v žetev. Klavdijev pravi obraz je bil ohraniti pokončno držo človeka, odprtega za mnoge resnice, a nikoli sprejemajočega ponižanja, ne sebe in ne drugih, nikoli sprejemajočega moči enega nad drugim, nikoli sprejemajočega telesnih in duhovnih uničevalcev človeških življenj. Biti Slavčeva miza in kruh obenem, biti iskalec in vedež, da si zrno peska, ki se ustvarja v nov planet.

Gledam fotografijo. Ob koncu junija letos pred hišo v Križu zadnjič maha, tako je govoril, kosovelovcem, ki so prišli v mesto za njegovo osemdesetletnico. Maha zadnjima dvema skladbama: Srebotnjakovi Bori in in Prelovčevi Sedem si rož. Obe sta prepolni žalosti, obe sta prepolni pritajenih končnih zvokov, bolečine in vendar življenja, ki se ohranja, ki živi.

Predal se je vsem vetrovom, širil je krila in znal ohraniti svoj uporni obraz.

oglašujte v časopisu Latnik

komerciala.latnik@gmail.com
040 826 142 (Andreja Lozar)

Opeka vredna zaupanja.

Masivna Odlična mikroklima Trajna Varna Varčna gradnja

Mepz Duri – zlati v Kalamati

Mešani pevski zbor Duri smo po uspešnih tekmovanjih v Španiji (2015) in na Malti (2017) svojo mediteransko pot letos začrtali v Grčiji. V sklopu mednarodnega zborovskega tekmovanja, ki ga je Interkultur že tretjič organiziral na gostoljubnem Peloponezu, smo se tudi Durovci že tretjič s sakralnim programom želeli predstaviti zborom sveta, izbrani mednarodni žiriji in sodobnim Helenom.

Če se samo spomnimo letošnje deževne in mrzle pomladi, najbrž ni nenavadno, da smo z izborom tekmovanja v zibelki zahodne kulture v začetku oktobra vsaj malo hoteli ohraniti in podaljšati poletne dni. Prijetno pa smo vsekakor želeli združiti tudi s koristnim. Pevsko kondicijo in motivacijo za redne vaje smo tako vzdrževali s skupnim ciljem – kar se da dobrim nastopom na mednarodnem pevskem tekmovanju in festivalu v grški Kalamati. Pevci smo stroko prepustili naši zborovodkinji Veroniki Škedelj, ki je za tekmovalni program v sakralni kategoriji izbrala renesančno Ave Mario, Tomásua Luisa de Victorie, Markorjev Otche nash in Bogoroditse Djevo, skladatelja Arva Pärta. Organizacijo in logistiko je skrbno in skoraj študentsko ekonomično izpeljal predsednik Marko Koren.

In smo šli ... Kot uigrana ekipa, ki čaka prvi delavski avtobus, smo se v sredo, 9. oktobra, ob 5.30 zbrali pred colskim združnim domom in krenili do

letališča v Bologni, od koder smo preko 'jadranske lužice' prileteli do Aten, ki delček svoje kulture ponujajo že na modernem in sodobnem letališču. Starodavno zgodovino in filozofijo smo ob bujenju srednješolskih spominov obnavljali med dolgo potjo preko Peloponeza na jugozahod polotoka.

Predviden nastop na uradnem odprtju festivalskega in tekmovalnega dogajanja ter radoživ vrvež pisane množice pevcev z vsega sveta nas je kljub celodnevni vožnji dodobra prebudil in spomnil, kam smo prišli. Živahen ceremonial je poleg prijaznih pozdravov mnogih govornikov zaznamoval slovesen prihod narodnih noš z zastavami sodelujočih držav. S sosedi, Mepz Primorje, smo glasno odzdravili zaželeni dobrodošlici in tudi sami zaploskali plapolajoči zastavi in grški mladenki, ki jo je ponosno nosila.

Slovensko peto pesem pa smo zbranim nato predstavili tudi sami in zborovodkinja Veronika o vzdušju in nastopu tako le zbere vtise: "Med nastopajoče na otvoritveni slovesnosti smo bili po besedah organizatorja izbrani na podlagi poslanih zvočnih posnetkov, kar smo si seveda šteli v veliko čast. S programom smo želeli predstaviti tako Slovenijo kot tudi naš zbor, zato smo odpeli tri slovenske zborovske skladbe, in sicer Zapojmo pesem Radvana Gobca, ki zelo dobro opiše energijo našega sestava, Lavrenčičevo Petelinček je zapiepu,

ki je po mojem mnenju ena izmed najlepših zborovskih priredb slovenske ljudske pesmi, in pa zborovsko 'himno'. Dajte, dajte. Glede na to, da je rahlo nemirna publika med našim nastopom pozorno prisluhnila, lahko rečem, da smo uspešno predstavili zbor in slovensko zborovsko glasbo."

Tako rekoč na obzoru pa se je že svital še pomembnejši dan. Urni kazalec, ki je zaradi vzhodnoevropskega časa kazal uro več, nam je pomagal, da smo

in se zvil v prekrasno celoto svetišča."

Odhod iz cerkve je vsakemu od pevcev dovoljeval paleto vtisov, ki bi jih verjetno lažje narisal kot pa ubesedil. A nas je iz zanosa hitro priklical mestni živžav petkovega večera in čakajoči avtobus, ki nas je odpeljal v hotel. V osvetljeni avli hotela smo najprej zapeli še eno za dušo – O Happy Day, potem pa ... noč je bila še mlada ...

Petek je svobodno zadihal v vseh svojih nujnih neobveznostih. Sonce je ogrelo ozračje na prave poletne temperature in

mestni promenadi do glavnega trga, kjer ni manjkalo smeha in prijateljskih pozdravov.

Nestrpno pričakovani sklep dneva in razglasitev rezultatov pa se je odvil na zaključni slovesnosti, kjer sta zborovodkinja Veronika in predsednik Marko iz rok strokovne žirije prejela zlato priznanje. Proslavitev pomembnega dosežka je bila nujna in nadvse spontana. Želja vseh pevcev je po vloženem trudu in ogromni količini dobre volje postala resnična, metaforično ovenčanje z zlatom pa vir smeha in dobrohotnosti. Nedeljsko jutro je pred

po prihodu v hotel hitro poskali postelje in odpočili glasilke. Tekmovalni dan smo začeli sproščeno in umirjeno, saj smo do večera imeli dovolj časa za zadnje korekcije, kar je zadevalo tako glas kot stas. Ob 19.30 po lokalnem času je namreč duhovnik pravoslavne cerkve pozdravil in nagovoril zbrane v polni cerkvi svetih nadangelov Mihaela in Gabrijela. Kot prvi zbor v kategoriji sakralnih pesmi je napovedal ravno nas, Mepz Duri. Latinska Ave Maria ter starocerkvenoslovanski Otche Nash in Bogoroditse Djevo so se v svojem privzdignjenem liturgičnem duhu razlegale po mogočni in bogati cerkvi ter kljub kompetitivni naravi nastopa gradile in ustvarjale kontemplativno atmosfero.

Sopranistka Nina Kovšca svoje vtise o interpretaciji prve zapete pesmi zaokroži z besedami: "Španski skladatelj, Tomás Luis de Victoria, je s skladbo Ave Maria zajel vso veličastnost, tankočutnost in misterioznost Božje matere. Z občuteno melodijo je povzdignil njeno brezčasnost in ta poslušalca ne pusti ravnodušnega. Niti pevca, ki jo izvaja. Božanskost cerkve me je osupnila že ob prihodu in začutila sem jo z globokim spoštovanjem in občudovanjem. Vsak ton pesmi posebej je napolnil prostor

ni bilo treba dolgo iskati plavalne družbe. Dan je bil naravnano skrajno ležerno, svobodoljubno in kakor si ga je kdo zamislil – odhod v mesto, odlično grško kosilo, kupovanje drobnarij in spominkov, ogled znamenitosti, udeležba na tekmovanju in podpora sopevcem, preprosto počivanje ... Tudi sobotni dopoldan je bil obarvan bolj turistično, popoldne pa so se zvrstili pomembnejši dogodki, začeni z grand prixem, kjer so se finalno predstavili vsi zmagovalci posameznih kategorij. Imenitnemu tekmovalnemu koncertu je sledila povorka vseh sodelujočih zborov po

poslavljanjem od sonca in morja dopolnil in popestril še nastop na prijateljskem koncertu, na katerem sta se poleg mešanega zbora iz Nemčije predstavila še otroški in mladinski zbor iz Grčije.

Naša sicer kratka odisejada se je bližala Itaki oziroma Sloveniji. Nedeljske sladke skrbi so se končale kar pozno in ponedeljkova zlata zarja je zasijala kar kmalu. Nov teden je odzvanjal melodije, ki nam polnijo srce z lepimi spomini in že kličejo po novih nadobudnih zgodbah.

Barbara Koren
Foto: Tomaž Šček

Kmetija
Kobal

slovensko
K&K

Prodaja kakovostnega
domačega česna

Vrhpolje 40, 5271 Vipava
e-mail: kmetija.kobal@gmail.com

gsm 031 507 429

7,3 kilogramski krompir

V uredništvo Latnika je prišla fotografija 7,3 kilogramskega krompirja, ki je zrasel na njivi gospe Anice Štokelj iz Velikih Žabelj.

Gospa Anica se že veseli, da ga bo na krompirjevem pikniku delila s svojci in prijatelji.

Ida Katarina Ambrožič

Stoletnica na Slapu

Vaščanka Slapa, Ida Katarina Ambrožič, je 25. novembra dopolnila stoti rojstni dan. V domači cerkvi so ji požrtvovalni vaščani in gospod župnik pripravili topel sprejem ob maši, polni petja in rož.

Gospa Ida Katarina je bila rojena kot tretja hčerka Jožefe in Avgusta Poljšak, na Mstafrjevi domačiji na Slapu 50. Odraščala je na kmetiji še s tremi sestrami in bratom. Italijansko snovno šolo je obiskovala na Slapu.

V najstniških letih je za pol leta odšla v Tomaj, k nunam, v gosposkinsko šolo, kjer se je naučila kuhati. Svojo ročno napisano kuharsko knjigo hrani še danes in po njenih receptih kuha že tretja generacija. Najlepša mlada leta ji je vzela druga vojna.

Poročila se je po vojni in se preselila k možu v Žoržev kraj. Rodila sta se jima dva otroka in danes ima dve vnukinji in tri pravnuke. Vsem, pravi hčerka Karmen, je vzgled vztrajnosti in požrtvovalnosti. Ida Ambrožič je živahna še danes. Čeprav ji oči pešajo in ne more več brati, rada posluša radio in se še vedno zanima za dogodke okoli sebe. Doživela je velike spremembe od ročnega obdelovanja zemlje do digitalizacije. Brez selitve iz vasi je živela v treh državah.

Če jo vprašamo: »Kaj je skrivnost dolgega življenja?« bo odgovorila: »Zadovoljstvo v drobnih in preprostih rečeh.«

Draga gospa Ida Ambrožič, mi, vaščani, vam ob slovesni priliki izrekamo tople želje, da bi še ostali z nami, da bi vam zdravje služilo in bi ohranili vero v jutrišnji dan.

Po pogovoru s hčerko
Karmen Štefe napisala
Tatjana Kokalj

oglašujte v časopisu Latnik

komerciala.latnik@gmail.com
040 826 142 (Andreja Lozar)

GOLOB
TRAIN FOR LIFE & PREPARE FOR ANYTHING®

VADBA ZA VSE GENERACIJE
V SKUPINI ALI INDIVIDUALNO
SAMOSTOJNO ALI POD MENTORSTVOM
ZA MOČ, KONDICIJO, ZDRAVJE
MASAŽE, TENS, KINESIO TAPING
KJE? V VIPAVI (MG-GYM),
SKRILJAH IN BRJAH

POKLIČI
051 813 933
IN SE PRIJAVI

TRENING ZA ŽIVLJENJE, BODI PRIPRAVLJEN NA KAR KOLI.

SALON POHIŠTVA
nova OPREMA

URNIK:
pon-petek od 8 - 19
sobota od 8 - 12

Že 30 let prisegamo na kvalitetno slovensko pohištvo!

Odprodaja številnih eksponatov sedežnih garnitur in spalnic po zelo ugodnih cenah!

Najdete nas na naslovu Goriška cesta 21, Vipava in Jelšane 7, Jelšane

AVTOSERVIS-GOLOB

www.AVTOSERVIS-GOLOB.SI

UGODNE ZIMSKE GUME
MENJAVA OLJA
SERVIS
3D AVTOOPTIKA
nastavitve do 24"

GORIŠKA CESTA 6
5271 VIPAVA
031 544 594

GOLOB
STORITVE Simon Golob s.p.

info@golobstoritve.eu

Zaupajte stroki,
zaupajte Vivakliniki.

VIVAKLINIK
KOZMETIČNA NEGA TELES

Ena od storitev, ki jih nudimo je tudi:

Medicinska in estetska pedikura

Pokličite in se naročite
na 030 334 383
(urnik po dogovoru)